

COMPLIANCE CHECK PGS 15

Greif Nederland B.V.

30 oktober 2023

PK22047/D03

Rapportnummer: PK22047/D03
Status: Definitief
Datum: 30 oktober 2023
Projectleider: 5.1.2e
Auteur: 5.1.2e
Tweede lezer: 5.1.2e

Copyright: © 2023, Kuiper & Burger Milieumanagement B.V. Dit rapport en/of delen van dit rapport mogen niet worden aangepast, vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Kuiper & Burger Milieumanagement B.V.

Disclaimer: Kuiper & Burger Milieumanagement B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Kuiper & Burger Milieumanagement B.V. geleverde document

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel en aanpak	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Overzicht van opslag van verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen.....	7
2.1	Beschouwde opslagvoorzieningen	8
2.1.1	Opslagloods verffabriek	8
2.1.2	Verfmagazijn M1.....	9
2.1.3	Opslag gevaarlijke stoffen, opslag buiten (18).....	9
2.1.4	Laboratorium – opslagkast PGS15 (V)	10
2.1.5	Verffabriek – opslagkast (T)	10
2.1.6	Screeninktopslag (11)	11
3	Bevindingen en aanbevelingen.....	12
3.1	Opslagloods verffabriek nr. 22	12
3.1.1	Afwijkingen.....	12
3.1.2	Gelijkwaardigheid	12
3.1.3	Aandachtspunten.....	13
3.2	Verfmagazijn M1	15
3.2.1	Afwijkingen.....	15
3.2.2	Gelijkwaardigheid	15
3.2.3	Aandachtspunten.....	15
3.3	Opslag gevaarlijke (afval)stoffen nr.18.....	15
3.3.1	Afwijkingen.....	15
3.3.1	Gelijkwaardigheid	15
3.3.2	Aandachtspunten.....	16
3.4	Laboratorium (V) – opslagkast	17
3.4.1	Afwijkingen.....	17
3.4.2	Gelijkwaardigheid	17
3.4.3	Aandachtspunten.....	17
3.5	Verffabriek (T) – opslagkast	18
3.5.1	Afwijkingen.....	18

3.5.2	Gelijkwaardigheid	18
3.5.3	Aandachtspunten.....	18
3.6	Screeninktopslag nr. 11	19
3.6.1	Afwijkingen.....	19
3.6.2	Gelijkwaardigheid	19
3.6.3	Aandachtspunten.....	19
4	Conclusies en aanbevelingen.....	21
	Bijlage.....	22

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Greif Nederland B.V. (hierna Greif) gevestigd aan de Bergseweg 6 te Vreeland is producent van stalen vaten. Tevens worden op de locatie in Vreeland lakken vervaardigd.

Greif vraagt een omgevingsvergunning aan in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) conform artikel 2.6 (revisievergunning). In dit kader is een compliance check uitgevoerd conform de richtlijn Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15 (PGS15).

Dit rapport bevat de resultaten van deze compliance check.

1.2 Doel en aanpak

Het doel is het uitvoeren van de PGS 15 toetsing op de inrichting van Greif. Voor deze toets is gebruik gemaakt van de PGS 15:2016 versie 1.0 (september 2016). Dat is de op dit moment geldende versie.

De toetsing is uitgevoerd als volgt:

- Overzicht van opslagvoorzieningen van verpakte (gevaarlijke) stoffen en CMR-stoffen en identificeren:
 - Opslag van tot en met 10 000 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen.
 - Opslag boven 10 000 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen en bepalen van het vereiste beschermingsniveau.
- Uitvoeren van de toetsingen in het bijzonder het inzien de relevante documentaties en het bezoek van relevante opslaglocaties in de inrichting.
- Bevindingen en aanbevelingen opstellen.

Door het uitvoeren van een compliance check wordt inzichtelijk op welke punten de opslagen voldoen aan de richtlijnen. Indien een opslag niet voldoet adviseert K&B hoe hier alsnog aan kan worden voldaan.

In deze rapportage is onderscheid gemaakt tussen afwijkingen en aandachtspunten. Bij afwijkingen wordt niet voldaan aan de PGS15. Indien er wordt voldaan gebaseerd op gelijkwaardigheid, worden de genomen gelijkwaardige maatregelen beschreven. Aandachtspunten zijn zaken die op dit moment niet voor een afwijking zorgen, maar als ze niet worden opgepakt of voltooid in de toekomst wel tot afwijkingen zou kunnen leiden. Ook vallen hier afwijkingen onder die direct zijn opgepakt door Greif en zodoende zijn verholpen.

1.3 Leeswijzer

Het overzicht van de verschillende opslagvoorzieningen op de inrichting is in hoofdstuk 2 beschreven. In hoofdstuk 2 wordt het bepalen van het vereiste beschermingsniveau per locatie met opslag voorzieningen groter dan 10.000 kg, toegelicht. De bevindingen van deze PGS15 toets zijn in hoofdstuk 3 beschreven. Conclusies en aanbevelingen uit de PGS15 zijn in hoofdstuk 4 aangegeven.

2 OVERZICHT VAN OPSLAG VAN VERPAKTE GEVAARLIJKE STOFFEN EN CMR-STOFFEN

Op de locatie van Greif aan de Bergseweg 6 in Vreeland zijn meerdere opslagvoorzieningen van verpakte (gevaarlijke) stoffen aanwezig. Er zijn 6 locaties aanwezig die onder de PGS15 richtlijn vallen. Op alle overige onderzochte opslaglocaties zijn geen verpakte gevaarlijke stoffen aanwezig of er zijn hoeveelheden verpakte gevaarlijke stoffen aanwezig die klein zijn (onder de drempelwaarde) waardoor deze locaties niet onder de PGS15 vallen.

Tabel 1 geeft een overzicht van de locaties die onder de PGS15 vallen. De locaties waar verpakte gevaarlijke stoffen worden opgeslagen maar die niet onder PGS15 vallen worden in Tabel 2 genoemd.

Tabel 1. Overzicht van locaties van verpakte gevaarlijke stoffen die onder de PGS15 vallen.

Locatie naam	Platte-grond	Max. opslag van verpakte (gevaarlijke) stoffen [kg]	Max. opslag van verpakte gevaarlijke stoffen [kg]	Fase van verpakte gevaarlijke stoffen	Soort verpakking	ADR-klasse	Verpakkings-groep
Opslagloods verffabriek	22	275.000	255.000	Vloeistof	Stalen vaten	3, 8	II, III
Verfmagazijn M1	M1	< 10.000	< 10.000	Vloeistof	Stalen vaten	3	II, III
Opslag gevaarlijke stoffen, opslag buiten	18	< 10.000	< 10.000	Vloeistof	Stalen vaten, IBC	3	II, III
Laboratorium – opslagkast (PGS15)	V	< 1.000	<1.000	Vloeistoffen, vaste stoffen	Divers	3, 8	II, III
Verffabriek - opslagkast	T	< 1.000	<1.000	Vloeistoffen, vaste stoffen	Divers	3, 8	II, III
Screeninktopslag	11	< 100	< 100	Vloeistof	Divers	3	III

Tevens zijn er plaatsen aanwezig voor opslag van verpakte gevaarlijke stoffen die als werkvoorraad worden beschouwd zoals een opslagruimte in gebouw M2 of de screeninktopslagkast (nr. 11).

Tabel 2. Overzicht van locaties van verpakte gevaarlijke stoffen die onder de PGS15 niet vallen.

Locatie naam	Platte- grond	Max. opslag van verpakte (gevaarlijke) stoffen [ca kg]	Max. opslag van verpakte gevaarlijke stoffen [ca kg]	Fase van verpakte gevaarlijke stoffen	Soort verpakking	ADR- klasse	Verpakkings- groep
Opslag gas, ten noorden van opslag nr. 26	Ten noorden van opslag nr. 26	< 300	< 300	gas	gasflessen	2	n.v.t.
Opslag gas, ten oosten van opslag nr. 23	Ten noorden van opslag nr. 23	< 300	< 300	gas	gasflessen	2	n.v.t.
Laboratorium – opslagkast zuren en basen en overige chemicaliën	V	< 25 kg of I (ADR 3, verpakkingsgr oep II, < 50 kg of I (ADR 3, verpakkingsgr oep III, < 1.000 kg of I in totaal	< 25 kg of I (ADR 3, verpakkingsgr oep II, < 50 kg of I (ADR 3, verpakkingsgr oep III, < 1.000 kg of I in totaal	Vloeistof, vaste stof	Divers	3.8	II, III

In de productiehal (vatenfabriek) bevindt zich een opslagruimte (nr. 21) voor diverse verpakte producten/stoffen (ADR 3). Deze opslagruimte kan gezien worden als werkvoorraad omdat de in de productiemachines aan het einde van de dienst overgebleven verf hierin wordt geplaatst en de volgende morgen weer naar de productiemachines gebracht.

Er staan ook twee trailers op het terrein. Deze zijn geladen met gevaarlijke stoffen (ADR 3 en ADR 8). Deze worden echter niet als opslaglocaties beschouwd, omdat deze trailers op dezelfde dag worden geladen en worden afgevoerd.

Op de inrichting van Greif zijn geen CMR of CML-stoffen in verpakkingen aanwezig.

De opslagvoorzieningen die onder de PGS15 vallen, worden hieronder kort toegelicht.

2.1 Beschouwde opslagvoorzieningen

2.1.1 Opslagloods verffabriek

In de loods nr. 22 worden verfproducten van Greif (ADR-klasse 3 en 8) opgeslagen. Zie **Fout!**
Verwijzingsbron niet gevonden..

Figuur 1. Opslagloods verffabriek, foto's d.d. 05-05-2023.

2.1.2 Verfmagazijn M1

In de verfmagazijn M1 worden de geproduceerde lakken in stalenvaten (ADR 3) opgeslagen. Zie Figuur 2.

Figuur 2. Verfmagazijn M1, foto's d.d. 05-05-2023.

2.1.3 Opslag gevaarlijke stoffen, opslag buiten (18)

In een buiten opslag met een overkapping (nr. 18) worden divers (gevaarlijk) (afval)stoffen opgeslagen. Zie Figuur 3.

Figuur 3. Opslag (18), foto's d.d. 05-05-2023.

2.1.4 Laboratorium – opslagkast PGS15 (V)

De verpakte gevaarlijke stoffen in het laboratorium worden in een brandveiligheidsopslagkast opgeslagen. Zie Figuur 4. Deze opslagkast wordt op korte termijn vervagend door een nieuwe kast.

Figuur 4. Laboratorium – opslagkast PGS15, foto's d.d. 05-05-2023.

2.1.5 Verffabriek – opslagkast (T)

Er zijn verpakte gevaarlijke stoffen in een brandveiligheidsopslagkast in de verffabriek (T) aanwezig. Zie Figuur 5. Deze opslagkast wordt op korte termijn vervagend door een nieuwe kast.

Figuur 5. Laboratorium – opslagkast PGS15, foto's d.d. 05-05-2023.

2.1.6 Screeninktopslag (11)

In de locatie zgn. screeninktopslag bevindt zich een opslagruimte voor verpakte gevaarlijke stoffen (ADR 3). Zie Figuur 6.

Figuur 6. Screeninktopslag, foto's d.d. 05-05-2023.

3 BEVINDINGEN EN AANBEVELINGEN

Het bezoek en de beoordeling van relevante opslaglocaties op de inrichting van Greif heeft plaatsgevonden op 5 mei 2023. Tijdens het bezoek werden per opslaglocatie afwijkingen geconstateerd, de reden hiervan en welke acties er ondernomen dienen te worden. Er wordt ook een beoordeling gedaan op basis van gelijkwaardigheid indien van toepassing. Aanvullend zijn nog een aantal aandachtspunten opgenomen.

De geactualiseerde volledige checklijsten zijn als bijlage 1 t/m 6 bij dit rapport gevoegd. Hieronder worden alleen afwijkingen, gelijkwaardigheden en aandachtspunten per opslaglocatie aangegeven.

3.1 Opslagloods verffabriek nr. 22

3.1.1 Afwijkingen

Er zijn geen afwijkingen vastgesteld.

3.1.2 Gelijkwaardigheid

De volgende punten voldoen op basis van gelijkwaardigheid.

Voorschrift PGS15	Beschrijving	Gelijkwaardigheid	Voorgestelde actie
3.2.7.	Het dak van een opslagvoorziening moet geconstrueerd zijn van niet-brandgevaarlijk materiaal, bepaald conform NEN 6063	Gelijkwaardigheid: In het UPD: Geprofileerd staalplaat (SAB profiel) met steenwol vulling 60mm, dampremmende folie, Rockwool Prodach staalplaat met isolatie (30 min. WBDBO)	Geen. Er wordt voldaan op basis van gelijkwaardigheid.
3.2.8.	De vloer van een opslagvoorziening, een eventueel noodzakelijke afdekking van de (hoofd)draagconstructie, alsmede de afdekking aan de binnenzijde van de opslagvoorziening van wanden en dak (voor zover aanwezig) moeten zijn vervaardigd van materiaal, beoordeeld over ten minste de eerste 10 mm van die afdekking, dat voldoet aan Euroklasse A1 (onbrandbaar) conform NEN-EN 13501-1. Hieraan gelijkwaardig is een	Gelijkwaardigheid: Betonvloer, vloeistofkerend voor de langsevel.	Geen. Er wordt voldaan op basis van gelijkwaardigheid.

	constructie die als geheel voldoet aan ten minste de Euroklasse 2. Verven en coatings behoeven niet te worden meegenomen.		
3.2.9.	Voor de brandwerendheid moeten de volgende criteria van NEN 6069, worden aangehouden: • R voor draagconstructies zowel onder, boven als ten behoeve van de opslag zelf; • REI voor dragende wanden en vloeren; • RE voor daken • EI voor niet-dragende wanden; • EI1 voor deuren.	Gelijkwaardigheid: In het UPD: Het betreft in loods 22 een koolwaterstofbrand, welke zich anders ontwikkelt als de standaard brandkromme NEN6069.	Geen. Er wordt voldaan op basis van gelijkwaardigheid.
3.12.1	Voor elke opslagvoorziening moet per 200 m ² ten minste één draagbaar blustoestel aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg of I blusstof. Het blustoestel moet tegen weersinvloeden zijn beschermd. De keuze van het type blustoestel moet zodanig zijn dat deze geschikt is om een beginnende brand van de opgeslagen stoffen te blussen.	Er zijn 2 draagbare blustoestellen aanwezig. Formeel is het oppervlak iets groter dan de aangegeven 200m ² maar deze ruimtes worden ook volledig beheerst door een sprinklerinstallatie.	Geen. Er wordt voldaan op basis van gelijkwaardigheid.

3.1.3 Aandachtspunten

Er zijn volgende aandachtspunten geconstateerd:

Voorschrift PGS15	Beschrijving	Afwijking	Voorgestelde actie
3.19.3	Indien stoffen behorende tot verpakkingsgroep I worden opgeslagen, meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen of indien in de opslagvoorziening vorkheftrucks worden gebruikt, moeten in of nabij een betreedbare opslagvoorziening een nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig zijn	Nooddouche en oogspoelvoorziening zijn niet aanwezig.	Geen. Dit is al in gang gezet en wordt op korte termijn gerealiseerd.

	die te allen tijde goed bereikbaar zijn. Een nooddouche moet zijn aangesloten op het waterleidingnet en voldoende capaciteit hebben. Een oogspoelvoorziening moet: • voldoende snel bereikbaar zijn in geval van een ongeval; • eenvoudig bedienbaar zijn; • zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden; • zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.		
3.19.3	Indien stoffen behorende tot verpakkingsgroep I worden opgeslagen, meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen of indien in de opslagvoorziening vorkheftrucks worden gebruikt, moeten in of nabij een betreedbare opslagvoorziening een nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig zijn die te allen tijde goed bereikbaar zijn. Een nooddouche moet zijn aangesloten op het waterleidingnet en voldoende capaciteit hebben. Een oogspoelvoorziening moet: • voldoende snel bereikbaar zijn in geval van een ongeval; • eenvoudig bedienbaar zijn; • zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden; • zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.	Nooddouche en oogspoelvoorziening zijn niet aanwezig. Dit wordt op korte termijn gerealiseerd.	Geen. Dit is al in gang gezet en wordt op korte termijn gerealiseerd.

3.2 Verfmagazijn M1

3.2.1 Afwijkingen

Er zijn de volgende afwijkingen geconstateerd.

Voorschrift PGS15	Beschrijving	Afwijking	Voorgestelde actie
3.2.9	Voor de brandwerendheid moeten de volgende criteria van NEN 6069, worden aangehouden: • R voor draagconstructies zowel onder, boven als ten behoeve van de opslag zelf; • REI voor dragende wanden en vloeren; • RE voor daken • EI voor niet-dragende wanden; • EI1 voor deuren.	Niet te beoordelen.	Verzamelen/uitzoeken informatie i.v.m. brandwerendheid (draagconstructie, dragende wanden, daken, niet-dragende wanden en deuren)

3.2.2 Gelijkwaardigheid

Op dit moment: n.v.t.

3.2.3 Aandachtspunten

Er zijn geen aandachtspunten geconstateerd.

3.3 Opslag gevaarlijke (afval)stoffen nr.18

3.3.1 Afwijkingen

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

3.3.1 Gelijkwaardigheid

De volgende punten voldoen op basis van gelijkwaardigheid.

Voorschrift PGS15	Beschrijving	Afwijking	Voorgestelde actie
3.2.2	De wdbdo tussen een opslagvoorziening en een andere ruimte moet ten minste 60 min bedragen in beide richtingen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste wdbdo	Gelijkwaardigheid: de WBDBO wordt bereikt door een vrije afstand van meer dan 5 meter tot gebouw 22. Echter gebouw 22 is voorzien van een muur met een WBDBO van tenminste 60 minuten.	Geen. Er wordt voldaan op basis van gelijkwaardigheid.
3.2.9	Voor de brandwerendheid moeten de volgende criteria van NEN 6069, worden aangehouden: • R voor draagconstructies zowel onder, boven als ten behoeve van de opslag zelf; • REI voor dragende wanden en vloeren; • RE voor daken • EI voor niet-dragende wanden; • EI1 voor deuren.	Gelijkwaardigheid: Op advies van de brandweer is eerder aanwezige brandbeheersing verwijderd. Het gebouw heeft zelf een zeer beperkte vuurlast en een lichte constructie, waardoor bij falen van de constructie geen risicovolle situatie ontstaat.	Geen. Er wordt voldaan op basis van gelijkwaardigheid.
3.17.3	Een betreedbare opslagvoorziening moet zijn voorzien van adequate noodverlichting en vluchtrouteaanduiding, uitgevoerd overeenkomstig het Bouwbesluit.	Noodverlichting is niet aanwezig (evenals gewone verlichting). Er is wel algemene terreinverlichting aanwezig. Dit gebouw is open aan 4 zijden, waardoor dit als gelijkwaardig kan worden beschouwd. De vluchtdeur zal aanvullend worden belijnd en aangegeven middels pictogram.	Geen. Er wordt voldaan op basis van gelijkwaardigheid in combinatie met geplande actie.

3.3.2 Aandachtspunten

Naast aandachtspunt vermeld onder voorschrift 3.17.3 (zie hoofdstuk 3.3.1) zijn is het volgende aandachtspunt geconstateerd:

Voorschrift PGS15	Beschrijving	Afwijking	Voorgestelde actie
3.12.1	Voor elke opslagvoorziening moet per 200 m ² ten minste één draagbaar blustoestel aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg of l blusstof. Het blustoestel moet tegen weersinvloeden zijn beschermd. De keuze van het type blustoestel moet zodanig zijn dat deze geschikt is om een beginnende brand van de opgeslagen stoffen te blussen.	Een blustoestel is aanwezig. Het is echter mogelijk niet goed zichtbaar en bereikbaar.	Actie: de locatie en/of markering van de brandblusser wijzigen die duidelijk zichtbaar en bereikbaar moet worden.

3.4 Laboratorium (V) – opslagkast

3.4.1 Afwijkingen

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

3.4.2 Gelijkwaardigheid

Niet van toepassing.

3.4.3 Aandachtspunten

Voorschrift PGS15	Beschrijving	Afwijking	Voorgestelde actie
3.3.1	Een brandveiligheidsopslagkast, waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006, moet aan NEN-EN-14470-1 voldoen. Een brandveiligheids-opslagkast waarvan het eerste gebruik dateert van vóór die datum moet ten minste voldoen aan NEN 2678. Bij het gebruik van de brandveiligheidsopslagkasten moet tevens worden voldaan aan de eisen van bijlage F. Brandveiligheidskasten met een opslagcapaciteit groter dan 250 kg of ter plaatse gebouwde kasten moeten als een reguliere opslagvoorziening conform Hoofdstuk 3 van deze PGS worden beschouwd.	Er is geen productcertificaat aanwezig. De aanwezige kast wordt echter op korte termijn vervangen door een nieuwe kast (PGS15 kast).	Geen. De aanwezige kast wordt echter op korte termijn vervangen door een nieuwe kast (PGS15 kast).

3.3.2	Binnen de inrichting moet een productcertificaat aanwezig zijn voor de brandveiligheidsopslagkast (waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006), waaruit blijkt dat de brandveiligheidsopslagkast voldoet aan de NEN-EN-14470-1.	Zie 3.3.1.	Zie 3.3.1.
--------------	--	------------	------------

3.5 Verffabriek (T) – opslagkast

3.5.1 Afwijkingen

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

3.5.2 Gelijkwaardigheid

Niet van toepassing.

3.5.3 Aandachtspunten

Voorschrift PGS15	Beschrijving	Afwijking	Voorgestelde actie
3.3.1	Een brandveiligheidsopslagkast, waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006, moet aan NEN-EN-14470-1 voldoen. Een brandveiligheids-opslagkast waarvan het eerste gebruik dateert van vóór die datum moet ten minste voldoen aan NEN 2678. Bij het gebruik van de brandveiligheidsopslagkasten moet tevens worden voldaan aan de eisen van bijlage F. Brandveiligheidskasten met een opslagcapaciteit groter dan 250 kg of ter plaatse gebouwde kasten moeten als een reguliere opslagvoorziening conform Hoofdstuk 3 van deze PGS worden beschouwd.	Er is geen productcertificaat aanwezig. De aanwezige kast wordt echter op korte termijn vervangen door een nieuwe kast (PGS15 kast).	Geen. De aanwezige kast wordt echter op korte termijn vervangen door een nieuwe kast (PGS15 kast).
3.3.2	Binnen de inrichting moet een productcertificaat aanwezig zijn voor de brandveiligheidsopslagkast (waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006), waaruit blijkt dat de	Zie 3.3.1.	Zie 3.3.1.

	brandveiligheidsopslagkast voldoet aan de NEN-EN-14470-1.		
--	---	--	--

3.6 Screeninktopslag nr. 11

3.6.1 Afwijkingen

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

3.6.2 Gelijkwaardigheid

Niet van toepassing.

3.6.3 Aandachtspunten

Voorschrift PGS15	Beschrijving	Afwijking	Voorgestelde actie
3.19.3	Indien stoffen behorende tot verpakkingsgroep I worden opgeslagen, meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen of indien in de opslagvoorziening vorkheftrucks worden gebruikt, moeten in of nabij een betreedbare opslagvoorziening een nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig zijn die te allen tijde goed bereikbaar zijn. Een nooddouche moet zijn aangesloten op het waterleidingnet en voldoende capaciteit hebben. Een oogspoelvoorziening moet: • voldoende snel bereikbaar zijn in geval van een ongeval; • eenvoudig bedienbaar zijn; • zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden; • zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel	Een oogspoelvoorziening is aanwezig. Een nooddouche wordt geplaatst.	Geen. Een nooddouche wordt geplaatst.

	snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.		
--	---	--	--

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Uit de PGS15-toetsing volgt een aantal afwijkingen of aandachtspunten.

Gemotiveerde afwijkingen worden per locatie toegelicht en beoordeeld op gelijkwaardigheid indien van toepassing.

Bij M1 is een punt niet te beoordelen. Dit is echter te wijten aan ontbrekende informatie die nodig is voor de beoordeling. Er is een actie voorgesteld om de benodigde informatie te verzamelen en aansluitend de beoordeling uit te voeren.

Alle geconstateerde aandachtspunten zijn door Greif opgepakt en bijbehorende acties zijn ingepland.

Hierdoor wordt er voldaan aan de PGS15.

BIJLAGE

- Bijlage 1. Compliance check PGS15, locatie nr. 22.
- Bijlage 2. Compliance check PGS15, locatie M1.
- Bijlage 3. Compliance check PGS15, locatie nr. 18.
- Bijlage 4. Compliance check PGS15, Laboratorium – opslagkast.
- Bijlage 5. Compliance check PGS15, Verffabriek – opslagkast.
- Bijlage 6. Compliance check PGS15, Screeninktopslag nr.11.

BIJLAGE 1

Art nr	Omschrijving	Opslagloods (nr. 22)	Opmerkingen
	Instructie		
	als er aan de eis wordt voldaan: "j" invullen. Het vak wordt dan groen gekleurd	j	eventuele toelichting invullen
	als er niet aan de eis wordt voldaan: "o" invullen. Het vak wordt rood gekleurd	o	eventuele toelichting invullen
	als de voorschrift niet van toepassing is: "nvt" in de kolom van de locatie invullen. Het vak wordt grijs gekleurd.	nvt	eventuele toelichting invullen
3.1	Het opslaan van verpakte gevaarlijke stoffen		
3.1.1	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen moeten worden opgeslagen in een daarvoor bestemde opslagvoorziening. De noodzakelijke werkvoorraad is hiervan uitgezonderd. De volgende ADR-klassen mogen niet in deze opslagvoorziening aanwezig zijn, maar moeten separaat worden opgeslagen: • ADR-klasse 1 (ontpofbare stoffen en voorwerpen); • ADR-klasse 5.2 (m.u.v. LQ-verpakkingen tot 1000 kg die stoffen bevatten met UN-nummer 3103 t.m. UN nummer 3110 (type C t.m. F zonder temperatuursbeheersing); • ADR-klasse 6.2 (infectieuze stoffen) met uitzondering van categorie UN 3291 en UN3373; • ADR-klasse 7 (radioactieve stoffen).	j	Er worden ADR-klasse 3 en 9 opgeslagen.
3.1.2	Voorschrift 3.1.1 is niet van toepassing indien de in tabel 1.2 genoemde hoeveelheden niet worden overschreden.	j	
3.1.3	Onder een werkvoorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen als genoemd in voorschrift 3.1.1 wordt verstaan: de voorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die ten behoeve van de bedrijfsvoering/productie in een productieruimte/ werkruimte of per procesinstallatie of afvulinstallatie is opgesteld. • De werkvoorraad moet strikt noodzakelijk zijn; • Per gevaarlijke stof mag (voor iedere werkvoorraad) ten hoogste één aangebroken verpakkingseenheid aanwezig zijn, plus één reserve. Indien een dagvoorraad uit meer dan één verpakkingseenheid bestaat, dan mag er een dagvoorraad staan plus één reserve verpakkingseenheid; • De werkvoorraad mag zich niet bevinden in een rijroute van vorkheftrucks of andere transportmiddelen; • De werkvoorraad mag het vluchten niet belemmeren; • Gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die als werkvoorraad in een productie- of werkruimte of nabij een procesinstallatie aanwezig zijn, moeten worden bewaard in deugdelijke verpakking, die bestand is tegen de desbetreffende gevaarlijke stof. • Indien de werkvoorraad bestaat uit een hoeveelheid van meer dan 50 l dan moet de verpakking zijn geplaatst boven een lekbak of een gelijkwaardige voorziening. Hiervan kan worden afgeweken als (het desbetreffende deel van) de vloer van de desbetreffende productie/werkruimte ten minste vloeistofkerend is. Voor brandbare vloeistoffen is echter altijd een lekbak of een andere gelijkwaardige voorziening vereist.	j	
3.1.4	Het is mogelijk om in de opslagvoorziening genoemd onder vs. 3.1.1 ook aanverwante stoffen of koopmansgoederen op te slaan, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de totale hoeveelheid opslag is niet meer dan 10 ton; • er worden geen gevaarlijke stoffen opgeslagen geclassificeerd als verpakkingsgroep I; • elektrische componenten en apparaten moeten spanningsvrij worden opgeslagen; • de voorschriften uit deze richtlijn gelden voor alle in de opslagvoorziening aanwezige stoffen. Daar waar in de voorschriften 'verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen' staat vermeld, moet dit gelezen worden als 'opgeslagen stoffen'.	nvt	zie voorschrift 4.1.1
3.1.5	Lege, ongereinigde verpakking moet worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften van dit hoofdstuk (met uitzondering van paragraaf 3.4.2 en 3.6), tenzij geschikte maatregelen zijn genomen om mogelijke gevaren uit te sluiten. Hierbij moeten alle voor de stof relevante gevaren conform het ADR worden opgeheven.	j	
3.2	Bouwkundige eisen aan een opslagvoorziening		

3.2.1	Een opslagvoorziening is een brandcompartiment met een oppervlakte van maximaal 1 000 m²	nvt	zie voorschrift 4.1.1
3.2.2	De wdbdo tussen een opslagvoorziening en een andere ruimte moet ten minste 60 min bedragen in beide richtingen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste wdbdo.	j	Het brandcompartiment met de daarin gelegen opslag is bouwkundig en brandwerend van elkaar afgescheiden middels brandscheidende tussenwanden en een onafhankelijke constructie. Alle bouwkundige voorzieningen en brandbeveiliging zijn in het UPD (d.d. 28-11-2022) opgenomen. Het UPD is geïnspecteerd d.d. 09-01-2023.
3.2.3	Voor een uitpandige opslag geldt dat de WBDBO van 60 minuten ook behaald kan worden met afstand: • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, minder dan 5 m bedraagt, moet de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 60 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 5 m bedraagt, de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 30 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 10 m bedraagt is ten aanzien van de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie geen eis van toepassing is; Binnen deze afstanden vinden geen opslag van brandbare stoffen dan wel brandgevaarlijke activiteiten (m.u.v. laad- en losactiviteiten ten behoeve van de opslagvoorziening) plaats die een brand kunnen veroorzaken of waarlangs een brand zich kan voortplanten naar de opslagvoorziening.	j	zie boven
3.2.4	In een inpandige opslagvoorziening mag ten hoogste: • 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn Of • 10 000 kg onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen van uitsluitend ADR-klasse 8, verpakingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar, of ADR-klasse 9 of een combinatie van ADR-klasse 8 verpakingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en ADR-klasse 9.	nvt	zie voorschrift 4.1.1
3.2.5	Op een verdieping van een gebouw mag maximaal 500 kg of 500 l verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet.	nvt	
3.2.6	Indien meerdere opslagvoorzieningen naast elkaar zijn gelegen, mogen incidenten zich niet van de ene naar de andere opslagvoorziening kunnen verplaatsen.	j	
3.2.7	Het dak van een opslagvoorziening moet geconstrueerd zijn van niet-brandgevaarlijk materiaal, bepaald conform NEN 6063	j	Gelijkwaardigheid: In het UPD: Geprofileerd staalplaat (SAB profiel) met steenwol vulling 60mm, dampremmende folie, Rockwool Prodach staalplaat met isolatie (30 min. WBDBO)
3.2.8	De vloer van een opslagvoorziening, een eventueel noodzakelijke afdekking van de (hoofd)draagconstructie, alsmede de afdekking aan de binnenzijde van de opslagvoorziening van wanden en dak (voor zover aanwezig) moeten zijn vervaardigd van materiaal, beoordeeld over ten minste de eerste 10 mm van die afdekking, dat voldoet aan Euroklasse A1 (onbrandbaar) conform NEN-EN 13501-1. Hieraan gelijkwaardig is een constructie die als geheel voldoet aan ten minste de Euroklasse 2. Verven en coatings behoeven niet te worden meegenomen.	j	Gelijkwaardigheid: Betonvloer, vloestofkerend voor de langsegevel.

3.2.9	Voor de brandwerendheid moeten de volgende criteria van NEN 6069, worden aangehouden: • R voor draagconstructies zowel onder, boven als ten behoeve van de opslag zelf; • REI voor dragende wanden en vloeren; • RE voor daken • EI voor niet-dragende wanden; • EI1 voor deuren.	j	Gelijkwaardigheid: In het UPD: Het betreft in loods 22 een koolwaterstofbrand, welke zich anders ontwikkelt als de standaard brandkromme NEN6069.
3.2.10	Een deur in een constructie met een bepaalde brandwerendheid moet zelfsluitend zijn uitgevoerd. Een dergelijke deur mag uitsluitend in geopende stand zijn vastgezet, indien deze in geval van brand automatisch sluit.	j	De deur die zich tussen de brandcompartimenten bevindt is zelfsluitend.
3.2.11	Indien uitsluitend onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en deze stoffen van ADR-klasse 8 verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en/of ADR-klasse 9 zijn, hoeft niet voldaan te worden aan de oorschriften 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.5, 3.2.7, 3.2.8, 3.2.9 met inachtneming van vs 3.2.12. Deze uitzondering geldt niet voor verpakkingsgroep I of stoffen met een bijkomend gevaar. Er mag maximaal 10 000 kg of I worden opgeslagen in een brandcompartiment.	nvt	zie voorschrift 4.1.1
3.2.12	Bij een opslagvoorziening zoals gesteld in vs. 3.2.11 moet een vrije ruimte van 2 m worden aangehouden tot andere activiteiten. Deze afstand wordt duidelijk zichtbaar op de vloer aangeduid.	nvt	zie voorschrift 4.1.1
3.2.13	Een opslagvoorziening mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren	j	
3.3	Brandveiligheidsopslagkasten		
3.3.1	Een brandveiligheidsopslagkast, waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006, moet aan NEN-EN-14470-1 voldoen. Een brandveiligheidsopslagkast waarvan het eerste gebruik dateert van vóór die datum moet ten minste voldoen aan NEN 2678. Bij het gebruik van de brandveiligheidsopslagkasten moet tevens worden voldaan aan de eisen van bijlage F. Brandveiligheidskasten met een opslagcapaciteit groter dan 250 kg of ter plaatse gebouwde kasten moeten als een reguliere opslagvoorziening conform Hoofdstuk 3 van deze PGS worden beschouwd.	nvt	Er zijn geen opslagkasten.
3.3.2	Binnen de inrichting moet een productcertificaat aanwezig zijn voor de brandveiligheidsopslagkast (waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006), waaruit blijkt dat de brandveiligheidsopslagkast voldoet aan de NEN-EN-14470-1.	nvt	
3.3.3	Op een verdieping mogen per brandcompartiment maximaal twee brandveiligheidsopslagkasten worden opgesteld. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet. Dit voorschrift is niet van toepassing indien uitsluitend gevaarlijke stoffen van klasse 8, verpakkingsgroep II of III, zonder bijkomend gevaar en/of AFR-klasse 9 worden opgeslagen.	nvt	
3.3.4	Een brandveiligheidsopslagkast mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren.	nvt	
3.4	Gebruik opslagvoorziening		
3.4.1	In een opslagvoorziening zijn werkzaamheden ten behoeve van monsternamen en ter bestrijding van een lekkage of calamiteit toegestaan. Ompakwerkzaamheden mogen slechts plaatsvinden indien de primaire verpakking niet wordt geopend.	nvt	Dit wordt niet gedaan.
3.4.2	Wikkelmachines zijn toegestaan in een opslagvoorziening indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de handelingen moeten strikt noodzakelijk zijn voor het logistiek proces; • er moet minimaal 3,5 m afstand tot de opslag van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in acht worden genomen; • de apparatuur moet periodiek worden onderhouden, conform de voorwaarden van de leverancier; • de apparatuur moet voorzien zijn van een noodstop (standaardeis vanuit de wet- en regelgeving voor machines); • de elektrische apparatuur moet voldoen aan de desbetreffende NEN-normen voor installatie en onderhoud; • buiten bedrijfstijd moet deze apparatuur uitgeschakeld zijn.	nvt	Er zijn wel 2 bandeermachines aanwezig die, indien noodzakelijk voor het logistieke proces banden om vaten kunnen aanbrengen.
3.4.3	Het stapelen van verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet plaatsvinden conform de gebruiksaanwijzing van de verpakkingsleverancier, waarbij rekening wordt gehouden met de sterkte van de verpakking.	j	
3.4.4	Pallets met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die zijn gestapeld, moeten van een deugdelijke constructie zijn. Voor iedere wijze van verpakking moet afhankelijk van gewicht en sterkte van de verpakking een maximale stapeling worden vastgesteld	j	
3.4.5	Breekbare enkelvoudige verpakkingen mogen niet worden gestapeld	j	
3.4.6	De bewegingen en verblijfsduur van gemotoriseerde transportmiddelen in opslagvoorzieningen moeten tot een minimum worden beperkt en moeten uitsluitend ten dienste staan van ter plaatse noodzakelijke werkzaamheden.	j	

3.4.7	De verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening moeten regelmatig worden gecontroleerd op lekkages of beschadiging van de aanwezige verpakkingen.	j	Er worden regelmatig controles gedaan. Good housekeeping is van toepassing.
3.4.2	Onverenigbare combinaties		
3.4.8	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen die met elkaar gevaarlijke reacties kunnen aangaan moeten gescheiden van elkaar worden opgeslagen. Het gaat dan om reacties waarbij sterke verhoging van temperatuur of druk optreedt of waarbij gassen kunnen ontstaan die giftiger of brandbaarder zijn dan op grond van de eigenschappen van de gevaarlijkste stof van de opgeslagen stoffen is te verwachten. Dit voorschrift is niet van toepassing voor stoffen die vallen onder het regime van gelimiteerde hoeveelheden (LQ) of vrijgestelde hoeveelheden (EQ) (respectievelijk paragraaf 3.4 en 3.5 van het ADR).	j	
3.4.3	Incidenten met gemorste gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen		
3.4.9	Gemorste of gelekte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die in een opslagvoorziening zijn vrijgekomen moeten zo snel mogelijk worden opgeruimd. Daartoe moeten in of nabij de opslagvoorziening materialen aanwezig zijn om deze stoffen te immobiliseren, te neutraliseren of te absorberen. De aard en hoeveelheid van deze materialen moeten zijn afgestemd op de aard en hoeveelheid van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, en de grootte van de aanwezige verpakkingen. Indien een verpakking lekt, moet deze lekkage onmiddellijk worden verholpen, bijv. door lekkende vaten in overmaatse vaten te plaatsen. Bij lekkage moet ontwikkeling en verspreiding van giftige of explosieve stoffen of stankstoffen tot een minimum worden beperkt door doelmatige ventilatie, beperking van verspreiding van de vloeistof en snelle opname door absorptiemateriaal.	j	
3.4.10	Ten behoeve van de veiligheid van de werknemers moet binnen de inrichting een instructie aanwezig zijn die de te nemen maatregelen bij een lekkage of een incident met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen beschrijft. De bedrijfsleiding moet deze instructie actueel houden en werknemers hierover inlichten. Indien het gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 6.2 (uitsluitend categorie UN 3291 en UN 3373) betreft, moet in het bijzonder aandacht worden besteed aan het tijdig inschakelen van ter zake deskundigen.	j	
3.4.11	Bij de toegang tot de inrichting of bij de portier moet een instructie zijn aangebracht over de te nemen maatregelen in het geval van een calamiteit. Deze instructie moet gegevens bevatten van instanties of personen met wie in het geval van een calamiteit contact moet worden opgenomen.	j	
3.4.4	Hygiëne, good housekeeping		
3.4.12	De werkgever stelt regels en procedures vast voor het omgaan met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, reiniging van de werkplek en persoonlijke hygiëne waaraan de medewerkers zich moeten houden. De werkgever ziet toe op de naleving van deze procedures en regels. De werkgever richt voorzieningen in en verstrekt middelen (werkkleding) aan werknemers voor een optimale hygiëne op plaatsen waar gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn. Indien op de arbeidsplaats gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn, wordt de grootste mogelijke zorgvuldigheid en ordelijkheid in acht genomen en er is sprake van 'good housekeeping'. Werken opslagruimten worden zo schoon mogelijk gehouden. In werk- en opslagruimten wordt niet gerookt, gegeten of gedronken en geen voedsel bewaard.	j	
3.5	Bodembescherming		
3.5.1	Binnen een opslagvoorziening moeten bodembeschermende voorzieningen en maatregelen zijn getroffen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico conform de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). In de vloer van een opslagvoorziening mogen zich geen openingen bevinden die in directe verbinding staan of kunnen worden gebracht met een riolering of met het oppervlaktewater.	j	Conform NRB.
3.5.2	Een vloeistofdichte vloer of verharding moet zijn aangelegd of hersteld overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit, of moet als vloeistofdicht zijn beoordeeld na een inspectie overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit.	j	
3.5.3	Indien een vloer vloeistofkerend is uitgevoerd, moet de vloer periodiek visueel worden geïnspecteerd en moet het opruimen van gelekte of gemorste stoffen zijn gewaarborgd. Hiertoe moet binnen de inrichting een procedure incidentenmanagement aanwezig zijn.	nvt	
3.6	Productopvang		
3.6.1	Een opslagvoorziening moet zodanig zijn geconstrueerd dat gelekte of gemorste gevaarlijke vloeistof in een opvangvoorziening wordt opgevangen. Daartoe moet de opvangvoorziening een capaciteit hebben van ten minste 110 % van de grootste verpakking. Echter, als 10 % van de totale inhoud van de verpakkingen meer is dan 110% van de grootste verpakking, dan moet de opvangcapaciteit gelijk zijn aan 10% van de totale inhoud van de verpakkingen tezamen. De opvangvoorziening moet voldoende bestand zijn tegen de opgeslagen stoffen.	nvt	zie voorschrift 4.1.1
3.7	Stellingen		

3.7.1	Een stelling moet bestand zijn tegen de opgeslagen verpakte gevaarlijke stoffen en stabiel zijn. Een stelling mag niet zwaarder worden belast dan waarvoor deze ontworpen is. De geschiktheid van een stelling moet kunnen worden aangetoond.	nvt	Er zijn geen stellingen aanwezig.
3.7.2	Een stelling moet zonodig tegen aanrijden zijn beveiligd. Vrijstaande, afdoende aanrijdbeschermers zijn dan vereist op hoeken van stellinggangen en –onderdoorgangen.	nvt	
3.7.3	Indien tijdens het gebruik van een stelling een stellingonderdeel blijvend is vervormd, moeten onmiddellijk passende maatregelen worden genomen. Voordat de stelling opnieuw in gebruik wordt genomen, moeten beschadigde onderdelen worden vervangen of gerepareerd. Vervolgens moet de stelling (na reparatie) worden beoordeeld conform vs. 3.7.4.	nvt	
3.7.4	De stellingconstructie moet ten minste jaarlijks visueel op doelmatigheid, juist gebruik en eventuele beschadigingen worden geïnspecteerd. De resultaten van de inspectie moeten worden geregistreerd en minimaal vijf jaar worden bewaard.	nvt	
3.7.5	De regels met betrekking tot gescheiden opslag in vs. 3.4.8 zijn eveneens van toepassing op de opslag in een stelling.	nvt	
3.7.2	Gebruik van losse pallets		
3.7.6	Losse (lege) brandbare pallets moeten buiten de opslagvoorziening worden opgeslagen.	j	
3.7.7	In afwijking van vs. 3.7.6 mag de opslag van losse pallets in een opslagvoorziening worden toegestaan onder de volgende voorwaarden: a) alleen losse pallets die noodzakelijk zijn voor het logistieke proces mogen in de opslagvoorziening worden geplaatst. Daarbij geldt dat maximaal 24 standaard pallets of, indien dit meer is, 5% van de aanwezige palletplaatsen in de opslag, als losse pallets in de opslag mogen worden geplaatst; b) losse pallets moeten op maaiveldniveau worden opgeslagen; c) de stapel pallets mag niet hoger zijn dan 1,8 m; d) pallets moeten in een apart vak worden opslagen van maximaal 48 standaard pallets, waarbij er boven de stapel pallets geen goederen of gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mogen worden opgeslagen. Dit vak moet gescheiden zijn van de opgeslagen stoffen of een ander vak met pallets door: - een afstand van ten minste 2,4 m of; - een scheidingsconstructie met een brandwerendheid van ten minste 30 min. De opgeslagen stoffen mogen tot een hoogte van 50 cm onder de bovenrand van de scheidingsconstructie worden opgeslagen; e) onbrandbare stoffen mogen eventueel wel naast of boven de pallets worden opgeslagen, mits ook via de verpakkingsmaterialen geen branduitbreiding kan plaatsvinden.	nvt	
3.7.8	Indien de aanwezige pallets zijn meegenomen in de risicoafweging van het uitgangspuntendocument (UPD) zoals vereist op basis van vs. 4.8.8, zijn de voorschriften 3.7.6 en 3.7.7 niet van toepassing. De voorwaarden uit het UPD zijn dan leidend.	nvt	
3.8	Explosieveiligheid		
	In een opslagvoorziening moeten de wettelijke eisen ten aanzien van explosieveiligheid in acht worden genomen. Deze eisen zijn opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet- en regelgeving. Een indeling in gevarenczones kan hiervan onderdeel uitmaken.	j	Er is een EVD beschikbaar.
3.9	Onbedoeld vrijkomende dampen van verpakte gevaarlijke en/of CMR-stoffen		
3.9.1	Indien onbedoeld dampen vrij kunnen komen in een opslagvoorziening, moeten doeltreffende maatregelen worden genomen.	j	
3.10	Voorkomen van verontreinigd hemelwater		
3.10.1	Hemelwater dat in contact is gekomen met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mag niet ongecontroleerd kunnen wegstromen naar de bodem, de openbare riolering of het oppervlaktewater. Dit hemelwater moet worden opgevangen en mag pas worden geloosd als vaststaat dat het niet teveel verontreinigd is met de opgeslagen stoffen. Het hemelwater behoort regelmatig verwijderd te worden, zodat de productopvang bij vloeistoffen niet in het geding komt.	j	Voorzieningen met betrekking tot de afvoer van (mogelijk verontreinigd) regenwater zijn aanwezig.
3.11	Verpakking en etikettering		
3.11.1	De verpakking van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet zodanig zijn dat: • niets van de inhoud uit de verpakking onvoorzien kan ontsnappen; • het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen; • de verpakking tegen normale behandeling bestand is.	j	
3.11.2	De etikettering van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet zodanig zijn dat de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.	j	
3.11.3	De verpakking van in de buitenlucht opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet bestand zijn tegen alle mogelijke weersinvloeden.	j	

3.12	Blustoestellen		
3.12.1	Voor elke opslagvoorziening moet per 200 m ² ten minste één draagbaar blustoestel aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg of I blusstof. Het blustoestel moet tegen weersinvloeden zijn beschermd. De keuze van het type blustoestel moet zodanig zijn dat deze geschikt is om een beginnende brand van de opgeslagen stoffen te blussen.	j	Er zijn 2 draagbare blustoestellen aanwezig. Formeel is het oppervlak iets groter dan de aangegeven 200m ² maar deze ruimtes worden ook volledig beheerst door een sprinklerinstallatie.
3.13	Rook- en vuurverbod, veiligheidsignalering en veiligheidsinformatiebladen		
3.13.1	Binnen een opslagvoorziening en tevens binnen een afstand van 2 m van de opslagvoorziening mag niet worden geroookt en mag geen open vuur aanwezig zijn. Dit verbod moet duidelijk worden gemaakt met een pictogram overeenkomstig NEN-EN-ISO 7010 en NEN 3011.	j	Dit geldt voor de gehele locatie.
3.13.2	Aan de buitenzijde van een opslagvoorziening, nabij de toegangsdeur(en) moeten op duidelijk zichtbare plaatsen waarschuwingsborden worden geplaatst, die het gevaar van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanduiden. De desbetreffende gevaarsymbolen zijn aangebracht conform het ADR of de Europese CLP- Verordening over de indeling, etikettering en verpakking van chemische stoffen en mengsels, EG 1272/2008 (Classification, Labelling and Packaging: CLP).	j	
3.13.3	Voor stoffen waarvoor REACH dit verplicht, heeft de inrichting de bijgeleverde veiligheidsinformatiebladen beschikbaar. De VIB's moeten voldoen aan bijlage II van EG verordening nr. 1907/2006 (REACH).	j	
3.14	Vakbekwaamheid		
3.14.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet tijdens het verrichten van werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening minimaal één door het bedrijf aangestelde deskundige in de inrichting aanwezig zijn. Deze deskundige moet aantoonbaar voldoende vakbekwaamheid op het gebied van het omgaan met en het met aanwezige middelen bestrijden van een incident met de aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen. Informatie over de vakbekwaamheid van de deskundige moet binnen de inrichting aanwezig zijn.	j	
3.14.2	Bestuurders van transportmiddelen, bijvoorbeeld heftrucks, elektrische hefpalet trucks, moeten zowel in het veilig gebruik van het desbetreffende transportmiddel als in gevaarsaspecten die verbonden zijn aan het handelen met en opslaan van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, goed zijn opgeleid en geïnstrueerd.	j	
3.15	Journal en registratie		
3.15.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet per opslagvoorziening een representatief journaal aanwezig zijn. Dit journaal moet de hulpverlenende diensten een beeld geven van de te verwachten gevaren als gevolg van de opgeslagen stoffen. Dit journaal moet direct toegankelijk zijn. Het journaal moet ten minste de volgende onderdelen bevatten: • de juiste vervoersnaam, aangevuld met, zover van toepassing, de technische benaming (zie 3.1.2 ADR/IMDG-code) en de klasse van de stof zoals vermeld in het ADR of de IMDG-code; • de hoeveelheid van de stof per ADR-klasse; • de verpakkingsgroep (indien toegewezen); • het UN-nummer van de stof als mede de modelnummers van de gevaarsetiket(ten) conform art. 5.2 van het ADR; • CMR-stoffen moeten in het journaal zijn opgenomen met hun chemische naam en de vermelding CMR. • een instructie met de namen en telefoonnummers van personen met wie hulpverlenende diensten in het geval van een calamiteit contact kunnen opnemen. Het journaal moet tevens een actuele tekening bevatten waarop het volgende is aangegeven: • de plattegrond van de inrichting; • de plaats van de gebouwen en de te onderscheiden activiteiten; • de plaats waar de verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen zijn opgeslagen; • een noordpijl	j	Er is een journaal aanwezig voor de gehele locatie.
3.15.2	In het journaal kan voor de niet-gevaarlijke stoffen volstaan worden met de aanduiding van de totale hoeveelheid aanverwante stoffen en koopmansgoederen per opslagvoorziening.	j	
3.16	Toegankelijkheid voor onbevoegden		
3.16.1	Een open opslagvoorziening mag niet ongecontroleerd toegankelijk zijn voor onbevoegden. Hieraan is voldaan als het terrein als geheel afdoende is afgeschermd door muren (gebouwen), hekken, sloten van voldoende breedte en dergelijke. Als afscherming voldoet in ieder geval een vast en ten minste 1,8 m hoog hek- of gaaswerk van onbrandbaar materiaal met ten minste twee toegangsdeuren.	j	Dit geldt voor de gehele locatie.

3.17	Toegangsdeuren en vluchtwegen		
3.17.1	Een toegangsdeur tot een betreedbare opslagvoorziening moet van binnenuit zonder sleutel kunnen worden geopend.	j	De opslaglocatie is van een kant open. Er is geen (toegangs)deur(en) aanwezig.
3.17.2	Een opslagvoorziening moet ten minste twee vluchtroutes hebben, die zoveel als mogelijk in tegenoverstelde zijden zijn gesitueerd zijn. Indien in een opslagvoorziening de afstand van het verst gelegen punt tot de deur minder bedraagt dan 15 m, kan met één deur worden volstaan. Deuren in deze vluchtroute draaien niet tegen de vluchtrichting in. Een nooddeur kan geen schuifdeur zijn.	j	
3.17.3	Een betreedbare opslagvoorziening moet zijn voorzien van adequate noodverlichting en vluchtrouteaanduiding, uitgevoerd overeenkomstig het Bouwbesluit.	j	Noodverlichting is niet (duidelijk) zichtbaar en vluchtrouteaanduiding is niet (duidelijk) aangegeven. Dit wordt op korte termijn gerealiseerd.
3.18	Verwarming		
3.18.1	Indien een verwarming aanwezig is, mag de verbrandingsruimte van deze verwarmingstoestellen niet in open verbinding staan of worden gebracht met de opslagvoorziening. De onderdelen van de verwarmingstoestellen in de opslagvoorziening mogen geen hogere oppervlaktetemperatuur hebben dan 250 °C en aanraking van de opgeslagen stoffen met deze delen is uitgesloten.	nvt	Er is geen verwarming aanwezig.

3.19	Intern noodplan		
3.19.1	Indien in de inrichting meer dan 10 000 kg verpakte gevaarlijke stoffen of CMR-stoffen worden opgeslagen, meer dan 1 000 kg zeer giftige verpakte stoffen (ADR-klasse 6.1 Verpakkingsgroep I of stoffen van ADR-klasse 8, verpakkingsgroep I, met aanvullend etiket modelnr. 6.1) of gasflessen met ammoniak of ethyleenoxide met een totale waterinhoud van meer dan 250 l worden opgeslagen, moet in de inrichting een actueel intern noodplan aanwezig zijn. In het noodplan zijn de getroffen organisatorische en technische maatregelen ter bestrijding van ongeval of incident omschreven. In het noodplan moet onder andere de mogelijke scenario's met gevaarlijke stoffen en een lijst met telefoonnummers opgenomen zijn voor gebruik bij incidenten.	j	Intern noodplan is aanwezig.
3.19.2	Regelmatig, en ten minste eenmaal per drie jaar moet het intern noodplan worden geëvalueerd, beproefd en zonodig gewijzigd. Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met veranderingen die zich in de inrichting hebben voorgedaan, en met nieuwe kennis en inzichten.	j	
3.19.2	Nooddouche en oogspoelvoorziening		
3.19.3	Indien stoffen behorende tot verpakkingsgroep I worden opgeslagen, meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen of indien in de opslagvoorziening vorkheftrucks worden gebruikt, moeten in of nabij een betreedbare opslagvoorziening een nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig zijn die te allen tijde goed bereikbaar zijn. Een nooddouche moet zijn aangesloten op het waterleidingnet en voldoende capaciteit hebben. Een oogspoelvoorziening moet: • voldoende snel bereikbaar zijn in geval van een ongeval; • eenvoudig bedienbaar zijn; • zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden; • zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.	j	Nooddouche en oogspoelvoorziening zijn niet aanwezig. Dit wordt op korte termijn gerealiseerd.
3.19.3	Persoonlijke beschermingsmaatregelen		
3.19.4	Indien in een opslagvoorziening gevaar voor de veiligheid of de gezondheid van een werknemer aanwezig is of kan ontstaan, moeten voor werknemers persoonlijke beschermingsmiddelen in voldoende aantal beschikbaar zijn. Persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden onderhouden, gerepareerd en hygiënisch worden gehouden.	j	
3.19.4	Bedrijfs hulpverlening (BHV)		
3.19.5	Conform de Arbeidsomstandighedenwet en het Arbeidsomstandighedenbesluit moet elke organisatie beschikken over een deskundige bedrijfs hulpverleningsorganisatie. Dit houdt minimaal in: a. het verlenen van eerste hulp bij ongevallen; b. het beperken en het bestrijden van brand en het voorkomen en beperken van ongevallen; c. het in noodsituaties alarmeren en evacueren van alle werknemers en andere personen in het bedrijf of de inrichting; d. de bedrijfs hulpverleners beschikken over een zodanige deskundigheid, ervaring en uitrusting en zijn zodanig in aantal en zodanig georganiseerd dat zij de voornoemde taken naar behoren kunnen vervullen.	j	
	Hoofdstuk 4 Opslagvoorzieningen groter dan 10 000 kg		
4.1	Inleiding		
4.1.1	De voorschriften van hoofdstuk 3, met uitzondering van voorschrift 3.1.4, 3.2.1, 3.2.4, 3.2.11, 3.2.12, 3.3.1 t.m. 3.3.4, 3.6.1 zijn eveneens van toepassing op opslagvoorzieningen voor de opslag van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in hoeveelheden groter dan 10 000 kg.	j	
4.1.2	Zeer giftige stoffen (ADR-klasse 6.1 verpakkingsgroep I of stoffen van klasse 8, verpakkingsgroep I, met aanvullend etiket modelnr. 6.1) moeten vanaf een hoeveelheid van 1000 kg worden opgeslagen in een opslagvoorziening zoals beschreven in dit hoofdstuk.	nvt	
4.1.3	Stoffen van ADR-klasse 6.1 verpakkingsgroep I en stoffen van ADR-klasse 8, verpakkingsgroep I, met aanvullend etiket modelnr. 6.1 mogen niet worden opgeslagen boven de 1,80 m, gemeten vanaf het vloeroppervlak tot aan de onderkant van de verpakking van de opgeslagen stoffen.	nvt	

4.2	Beschermingsniveaus		
4.2.1	In een opslagvoorziening moet een bepaald beschermingsniveau zijn gerealiseerd conform tabel 4.1. Dit is afhankelijk van de eigenschappen van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen en de hoeveelheid opgeslagen stoffen.	j	Beschermingsniveau 1 (zie het UPD).
4.2.2	Bij het vaststellen van het vereiste beschermingsniveau moet per opslagvoorziening met de in tabel 4.2 genoemde grenswaarden rekening worden gehouden. Hierbij geldt dat in het geval van een bijkomend gevaar het gevaar met de laagste grenswaarde bepalend is.	j	
4.3	Koopmansgoederen en aanverwante stoffen		
4.3.1	Indien in een opslagvoorziening voor gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen met beschermingsniveau 1 ook aanverwante stoffen en koopmansgoederen worden opgeslagen, moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden: • in het uitgangspuntendocument (zie paragraaf 4.8) is bij de risicoafweging en het type blusinstallatie rekening gehouden met alle opgeslagen stoffen; • gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen en aanverwante stoffen mogen bij elkaar in een vak worden opgeslagen, mits het niet om onverenigbare combinaties gaat; • koopmansgoederen moeten gescheiden worden opgeslagen van gevaarlijke stoffen (in aparte vakken); • vakken met gevaarlijke stoffen moeten duidelijk herkenbaar zijn; • elektrische componenten en apparaten moeten spanningsvrij worden opgeslagen.	nvt	Geen aanverwante stoffen en koopmansgoederen worden hierin opgeslagen.
4.3.2	In een opslagvoorziening met beschermingsniveau 2a, 3 of 4 is het toegestaan ook aanverwante stoffen op te slaan. Voorwaarde daarbij is dat de stoffen worden behandeld als gevaarlijke stoffen. Bij het bepalen van het beschermingsniveau moeten de eigenschappen van de aanverwante stoffen meegenomen worden. De opslag van koopmansgoederen is toegestaan na instemming door het bevoegd gezag.	nvt	
4.4	Bereikbaarheid opslagvoorziening		
4.4.1	De opslagvoorziening en de voor de bestrijding van calamiteiten aanwezige voorzieningen moeten zodanig bereikbaar zijn, dat de bij de bestrijding vereiste middelen effectief kunnen worden ingezet. Toegangsdeuren tot een opslagvoorziening en aansluitpunten voor blussystemen moeten te allen tijde vrij worden gehouden.	j	
4.5	Maximale oppervlakte opslagvoorziening, vakindeling en scheiding tussen vakken		
4.5.1	Het vloeroppervlak van een opslagvoorziening bedraagt ten hoogste 2 500 m ² . Indien sprake is van beschermingsniveau 1, 3 en 4. Voor beschermingsniveau 2a is de oppervlakte ten hoogste 1 000 m ² .	j	
4.5.2	Scheiding tussen de vakken		
4.5.2	De in een opslagvoorziening aanwezige verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moeten afhankelijk van het beschermingsniveau zoals opgenomen in paragraaf 4.2 in vakken zijn opgeslagen. De grootte van een vak mag ten hoogste 300 m ² bedragen. Scheiding tussen vakken kan plaatsvinden door: • een gangpad van tenminste 3,5 m; • een scheidingsconstructie met een brandwerendheid van tenminste 30 minuten. Indien een scheidingsconstructie tussen twee vakken is aangebracht mogen de verpakte stoffen niet hoger worden gestapeld dan tot 0,5 m onder de bovenrand. Bovendien mogen ze niet worden opgeslagen binnen 0,5 m van de open zijde van het vak.	j	
4.5.3	Vakindeling		
4.5.3	Indien onverenigbare combinaties, zoals bedoeld in vs. 3.4.8 worden opgeslagen in een opslagvoorziening moeten de stoffen in verschillende vakken worden opgeslagen en moet stoffenscheiding plaatsvinden volgens bijlage E.. Het beschermingsniveau van de opslagvoorziening maakt hierbij niet uit.	j	
4.5.4	Vakindeling bij beschermingsniveau 1: Indien beschermingsniveau 1 wordt uitgevoerd met een blusinstallatie is een eventuele noodzakelijke vakindeling opgenomen in het UPD. Het UPD beschrijft op welke wijze de vakindeling moet worden uitgevoerd. Indien beschermingsniveau 1 wordt uitgevoerd met een bedrijfsbrandweer moet vakindeling worden toegepast indien dit op basis van het uitgewerkte scenario noodzakelijk is. De vakscheiding behoort overeenkomstig vs. 4.5.2 plaats te vinden. In hoogstapelmagazijnen wordt de maximale vakindeling en de wijze waarop de vakken worden ingedeeld bepaald door de ontwerpisen van de automatische blusinstallatie en de wijze waarop deze zijn vastgelegd in het uitgangspuntendocument (UPD, zie 4.8.2).	j	

4.5.5	Vakindeling bij beschermingsniveau 2a en 3: Bij de opslag van brandbare stoffen moet een vakindeling worden toegepast (dit geldt alleen indien de maximale oppervlakte van 300 m2 wordt overschreden). De vakscheiding behoort overeenkomstig vs. 4.5.2 plaats te vinden. Binnen de afstand van 3,5 m uit vs. 4.5.2 mogen wel onbrandbare stoffen worden opgeslagen. Indien in een vak vloeistoffen met een vlampunt onder 100 °C in nietmetalen verpakking zijn opgeslagen, moeten voorzieningen zijn getroffen om te voorkomen dat product naar naastgelegen vakken en/of ongecontroleerd naar buiten kan uitstromen. Een daartoe ontworpen externe opvangvoorziening is toegestaan, indien er geen sprake kan zijn van ongecontroleerde verspreiding.	nvt	
4.5.6	Vakindeling bij beschermingsniveau 4: Vanwege de onbrandbaarheid van deze stoffen is een vakscheiding niet noodzakelijk.	nvt	
4.6	Bluswatervoorzieningen		
4.6.1	Voor een opslagvoorziening met beschermingsniveau 1 moet de nominale bluswateropvangcapaciteit worden bepaald met behulp van de in PGS 14 vermelde parameters. De werkelijke grootte van de bluswateropvangvoorziening moet: • indien stoffen van ADR-klasse 6.1 zijn opgeslagen of een overeenkomstig bijkomend gevaar hebben, stoffen van ADR-klasse 9 (milieugevaarlijk) of CMRstoffen, ten minste gelijk zijn aan de nominale opvangcapaciteit (100 %); • indien stoffen van ADR-klasse 8 zijn opgeslagen, ten minste 50 % bedragen van de nominale capaciteit; • indien stoffen van ADR-klasse 3 zijn opgeslagen, ten minste 25 % bedragen van de nominale capaciteit.	j	
4.6.2	Indien de bluswaterafvoer van meerdere opslagvoorzieningen is aangesloten op één centrale opvangvoorziening kan de opvangcapaciteit worden gedimensioneerd op de grootste opslagvoorziening. Dit geldt niet indien de bluswateropvangvoorziening in de opslagvoorziening zelf is gerealiseerd.	j	
4.7	Productopvang		
4.7.1	In de opslagvoorziening moet de productopvangcapaciteit zijn berekend aan de hand van tabel 4.3.	j	De productopvang is gerealiseerd middels de bluswateropvang.
4.8	Brandbeveiliging		
4.8.1	Indien overeenkomstig vs. 4.2.1 in een opslagvoorziening beschermingsniveau 1 moet zijn gerealiseerd, moet een geschikt vastopgesteld brandbeheersings- en brandblussysteem (VBB-systeem) aanwezig zijn dat gereed is vóór inbedrijfsneming. De installatie, of een combinatie van installaties moeten zijn ontworpen conform het goedgekeurde UPD. Ook met een bedrijfsbrandweer kan beschermingsniveau 1 gerealiseerd worden. De bedrijfsbrandweer moet dan aantoonbaar (uitgewerkt bedrijfsbrandweerscenario) in staat zijn om een blussing bij een voorzienbaar incident te realiseren.	j	
4.8.2	Indien overeenkomstig vs. 4.2.1 in een opslagvoorziening beschermingsniveau 2a moet zijn gerealiseerd, moet worden voldaan aan de volgende eisen: A- de opslagvoorziening is voorzien van branddetectie conform NEN 2535 met doormelding naar de regionale brandweeralarmcentrale. B-ADR 5.1 geklasseerde stoffen en stoffen met een vlampunt lager dan 100 OC moeten gescheiden van elkaar worden opgeslagen door middel van een afstand van 3,5 m of 30 min brandwerende scheiding; C vloeistoffen met een vlampunt lager dan 100 OC mogen niet naar een ander vak uitstromen; D- in het noodplan moet vastgelegd worden hoe in geval van een calamiteit buurbedrijven gealarmeerd worden; E-er mogen geen stoffen worden opgeslagen geclassificeerd als verpakkingsgroep I, tenzij voor deze stoffen zelf een lager beschermingsniveau is vereist en ze in een apart vak worden opgeslagen; F- alle incidenten in de opslagvoorziening met beschermingsniveau 2a moeten bijgehouden worden en geëvalueerd. De evaluatieresultaten moeten gedeeld worden met de werknemers.	nvt	
4.8.3	Bij een opslagvoorziening met beschermingsniveau 4 zijn de voorschriften 3.2.2, 3.2.3, 3.2.5, 3.2.7, 3.2.8, 3.2.9 en 3.2.10 niet van toepassing, indien de benodigde productopvang zoals genoemd in vs. 4.7.1 bestand is tegen brand en binnen 2 m geen brandgevaarlijke goederen of brandgevaarlijke begroeiing aanwezig zijn. Daarnaast gelden de volgende voorwaarden: • de gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moeten gegroepeerd opgeslagen worden met inachtneming van de eisen voor stoffenscheiding als aangegeven in bijlage E; • indien opslag plaatsvindt gezamenlijk met overige ongevaarlijke goederen die onbrandbaar zijn of de brand niet kunnen onderhouden moet de opslag plaatsvinden in gemarkeerde vakken.	nvt	

4.8.4	Aan vs. 4.8.3 wordt in ieder geval voldaan indien in afwijking van vs. 4.7.1 de productopvang 100 % van de aanwezige vloeistoffen is en deze productopvang bestand is tegen brand.	nvt	
4.8.5	Een opslagvoorziening met beschermingsniveau 2a, 3 of 4 mag niet inpandig zijn gesitueerd.	nvt	
4.8.6	In afwijking van vs. 4.8.5 mag een opslagvoorziening met beschermingsniveau 3 of 4 inpandig zijn gesitueerd indien aanvullende maatregelen zijn genomen om aanwezige personen in het brandcompartiment boven en naast de opslagvoorziening tijdig te kunnen laten vluchten.	nvt	
4.8.2	Beoordeling en goedkeuring VBB-systemen		
4.8.7	Indien in een opslagvoorziening met beschermingsniveau 1 een VBB-systeem wordt toegepast, moet de drijver van de inrichting een uitgangspuntendocument (UPD) opstellen. Het UPD is de grondslag voor ontwerp, uitvoering, beheer en inspectie van het VBB-systeem en omvat de uitgangspunten daarvoor. Het UPD moet zijn goedgekeurd door het bevoegd gezag, voordat met de aanleg van het VBB-systeem wordt begonnen. Het UPD moet binnen de inrichting aanwezig zijn. Het UPD bevat: 1. de doelstelling of doelstellingen van het VBB-systeem; 2. de beschrijving van de situatie waarvoor het VBB-systeem doeltreffend is ten aanzien van de doelstellingen: a. de lijst van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen en/of groepen van gevaarlijke stoffen en/of ADR-gevaarclassen waarvoor vergunning verleend is dan wel wordt aangevraagd en die van belang zijn voor de keuze en werking van het VBB-systeem; b. de lijst van overige stoffen (aanverwante stoffen, koopmansgoederen en pallets) die kunnen worden opgeslagen en die van belang zijn voor de keuze en werking van het VBB-systeem; c. de bouwkundige, installatietechnische en organisatorische voorzieningen die noodzakelijk zijn voor de goede werking van het VBB-systeem; d. de brandscenario's waarvoor het VBB-systeem doeltreffend moet zijn; 3. het gekozen VBB-systeem met verantwoording; 4. de prestatie-eisen te stellen aan het VBB-systeem om de doelstellingen te bereiken; 5. de voor ontwerp, uitvoering, beheer en inspectie toe te passen normen (de ontwerpnorm) met verantwoording van de keuze;	j	Het UPD is opgesteld (de laatste versie d.d. 28-11-2022). Het UPD is door KIWA geïnspecteerd d.d. 09-01-2023.
	6. de afwijkingen ten opzichte van de ontwerpnorm en/of deze PGS; i. door toepassing van een gelijkwaardig alternatief met verantwoording; ii. door buiten toepassing verklaren van onderdelen van de ontwerpnorm met verantwoording. Minimaal eens per vijf jaar beoordeelt een type A inspectie-instelling in opdracht van de drijver van de inrichting het uitgangspuntendocument. De inspectie-Instelling geeft de verschillen aan tussen de normversie die gebruikt is in het goedgekeurde UPD en de normversie die ten tijde van de vijfjaarlijkse toets geldt. De beoordeling houdt rekening met de onder 6 i. en ii. overeengekomen afwijkingen. De informatie uit de toets wordt vastgelegd in een beoordelingsrapport en behoort beschikbaar te zijn voor het bevoegd gezag.	j	
4.8.8	Voordat het UPD ter goedkeuring wordt aangeboden aan het bevoegd gezag, moet het zijn beoordeeld door een type A inspectie-instelling. Deze instelling is voor het uitvoeren van beoordelingen en inspecties van brandbeveiligingsystemen geaccrediteerd door de Stichting Raad voor Accreditatie conform NEN-EN-ISO/IEC 17020 of door een andere accreditatie-instelling welke het Multilateral Agreement van European Accreditors heeft ondertekend. Het verzoek om goedkeuring van het UPD moet vergezeld gaan met het beoordelingsrapport dat is opgesteld door de type A inspectie-instelling.	j	
4.8.9	Een opslagvoorziening voor verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen met beschermingsniveau 1 en waarbij een VBB-systeem is toegepast, mag niet eerder in gebruik worden genomen dan nadat een initieel inspectierapport door een type A inspectie-instelling is afgegeven. Uit het inspectierapport moet blijken of het VBB-systeem is aangelegd en opgeleverd conform de door het bevoegd gezag goedgekeurde uitgangspunten als bedoeld in vs. 4.8.8. Het inspectierapport moet binnen de inrichting aanwezig zijn.	j	
4.8.10	Na ingebruikname van een brandbeveiligingsinstallatie zoals bedoeld in vs. 4.8.1 moet deze iedere twaalf maanden door een type A inspectie-instelling zoals bedoeld in vs. 4.8.9 worden beoordeeld. Bij deze beoordeling moet getoetst worden of het VBB-systeem en de situatie binnen de opslagvoorziening in overeenstemming zijn met het door het bevoegd gezag goedgekeurde UPD als bedoeld in 4.8.8. Het inspectierapport moet binnen de opslagvoorziening aanwezig zijn.	j	
4.8.11	De drijver van de inrichting behoort de opslagvoorziening in overeenstemming met het UPD in gebruik te hebben.	j	
4.9	Blus-/koelwatervoorzieningen		

4.9.1	Voor een opslagvoorziening met beschermingsniveau 1, beschermingsniveau 2a en beschermingsniveau 3 is de aanwezigheid van een primaire, secundaire of tertiaire bluswatervoorziening of een combinatie van deze voorzieningen vereist. Het bluswater moet bereikbaar zijn en aansluiten bij het aanwezige materieel van de in die specifieke omgeving aanwezige (overheids)brandweer. De beschikbaarheid van het bluswater moet procedureel dan wel in de vergunning geborgd zijn. Voor deze opslagvoorzieningen geldt, dat indien brandoverslag vanuit de omgeving naar de opslag van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen niet aannemelijk is en een brand in de opslagvoorziening niet kan leiden tot uitbreiding naar een andere activiteit, de bovengenoemde bluswatervoorziening niet noodzakelijk is.	j	Er is een speciale watertank voor koel/bluswater
4.9.2	Voor een opslagvoorziening van beschermingsniveau 1 wordt de bluswatervoorziening (ten behoeve van koelen) aanvullend beschouwd ten opzichte van het in de opslagvoorziening aanwezige stationaire blussysteem (zie vs. 4.8.1). De hoeveelheid blus-/ koelwater voor de mobiele inzet van de overheidsbrandweer, en de wijze van beschikbaarheid wordt op basis van één of meerdere uitgewerkte scenario's bepaald.	j	
	Hoofdstuk 5 Voorzieningen voor de tijdelijke opslag van verpakte gevaarlijke stoffen	nvt	
	Hoofdstuk 6 Opslag van gasflessen	nvt	
	Hoofdstuk 7 Opslag van spuitbussen en gaspatronen	nvt	
	Hoofdstuk 8 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen ADR-klassen 4.1, 4.2 en 4.3	nvt	
	Hoofdstuk 9 Opslag van een beperkte hoeveelheid organische peroxiden	nvt	
	Hoofdstuk 10 Voorschriften voor de opslag van (tank) containers	nvt	

BIJLAGE 2

Art nr	Omschrijving	Verfmagazijn (M1)	Opmerkingen
	Instructie		
	als er aan de eis wordt voldaan: "j" invullen. Het vak wordt dan groen gekleurd	j	eventuele toelichting invullen
	als er niet aan de eis wordt voldaan: "o" invullen. Het vak wordt rood gekleurd	o	eventuele toelichting invullen
	als de voorschrift niet van toepassing is: "nvt" in de kolom van de locatie invullen. Het vak wordt grijs gekleurd.	nvt	eventuele toelichting invullen
3.1	Het opslaan van verpakte gevaarlijke stoffen		
3.1.1	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen moeten worden opgeslagen in een daarvoor bestemde opslagvoorziening. De noodzakelijke werkvoorraad is hiervan uitgezonderd. De volgende ADR-klassen mogen niet in deze opslagvoorziening aanwezig zijn, maar moeten separaat worden opgeslagen: • ADR-klasse 1 (ontpofbare stoffen en voorwerpen); • ADR-klasse 5.2 (m.u.v. LQ-verpakkingen tot 1000 kg die stoffen bevatten met UN-nummer 3103 t.m. UN nummer 3110 (type C t.m. F zonder temperatuursbeheersing); • ADR-klasse 6.2 (infectieuze stoffen) met uitzondering van categorie UN 3291 en UN3373; • ADR-klasse 7 (radioactieve stoffen).	j	
3.1.2	Voorschrift 3.1.1 is niet van toepassing indien de in tabel 1.2 genoemde hoeveelheden niet worden overschreden.	j	
3.1.3	Onder een werkvoorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen als genoemd in voorschrift 3.1.1 wordt verstaan: de voorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die ten behoeve van de bedrijfsvoering/productie in een productieruimte/ werkruimte of per procesinstallatie of afvulininstallatie is opgesteld. • De werkvoorraad moet strikt noodzakelijk zijn; • Per gevaarlijke stof mag (voor iedere werkvoorraad) ten hoogste één ongeopende verpakkingseenheid aanwezig zijn, plus één reserve. Indien een dagvoorraad uit meer dan één verpakkingseenheid bestaat, dan mag er een dagvoorraad staan plus één reserve verpakkingseenheid; • De werkvoorraad mag zich niet bevinden in een rijroute van vorkheftrucks of andere transportmiddelen; • De werkvoorraad mag het vluchten niet belemmeren; • Gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die als werkvoorraad in een productie- of werkruimte of nabij een procesinstallatie aanwezig zijn, moeten worden bewaard in deugdelijke verpakking, die bestand is tegen de desbetreffende gevaarlijke stof. • Indien de werkvoorraad bestaat uit een hoeveelheid van meer dan 50 l dan moet de verpakking zijn geplaatst boven een lekbak of een gelijkwaardige voorziening. Hiervan kan worden afgeweken als (het desbetreffende deel van) de vloer van de desbetreffende productie/werkruimte ten minste vloeistofkerend is. Voor brandbare vloeistoffen is echter altijd een lekbak of een andere gelijkwaardige voorziening vereist.	j	

3.1.4	Het is mogelijk om in de opslagvoorziening genoemd onder vs. 3.1.1 ook aanverwante stoffen of koopmansgoederen op te slaan, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de totale hoeveelheid opslag is niet meer dan 10 ton; • er worden geen gevaarlijke stoffen opgeslagen geclassificeerd als verpakkingsgroep I; • elektrische componenten en apparaten moeten spanningsvrij worden opgeslagen; • de voorschriften uit deze richtlijn gelden voor alle in de opslagvoorziening aanwezige stoffen. Daar waar in de voorschriften 'verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen' staat vermeld, moet dit gelezen worden als 'opgeslagen stoffen'.	j	
3.1.5	Lege, ongereinigde verpakking moet worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften van dit hoofdstuk (met uitzondering van paragraaf 3.4.2 en 3.6), tenzij geschikte maatregelen zijn genomen om mogelijke gevaren uit te sluiten. Hierbij moeten alle voor de stof relevante gevaren conform het ADR worden opgegeven.	j	
3.2	Bouwkundige eisen aan een opslagvoorziening		
3.2.1	Een opslagvoorziening is een brandcompartiment met een oppervlakte van maximaal 1 000 m ²	j	
3.2.2	De wdbdo tussen een opslagvoorziening en een andere ruimte moet ten minste 60 min bedragen in beide richtingen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste wdbdo.	j	
3.2.3	Voor een uitpandige opslag geldt dat de WBDBO van 60 minuten ook behaald kan worden met afstand: • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, minder dan 5 m bedraagt, moet de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 60 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 5 m bedraagt, de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 30 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 10 m bedraagt is ten aanzien van de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie geen eis van toepassing is; Binnen deze afstanden vinden geen opslag van brandbare stoffen dan wel brandgevaarlijke activiteiten (m.u.v. laad- en losactiviteiten ten behoeve van de opslagvoorziening) plaats die een brand kunnen veroorzaken of waarlangs een brand zich kan voortplanten naar de opslagvoorziening.	j	De deur van Verfmagazijn M1 naar buiten is mogelijk beperkt brandwerend (tenminste 30 minn. brandwerend). Echter is er meer dan 5 meter vrije ruimte aan de buitenzijde. Hiermee wordt ook een WBDBO bereikt van 60 min. De ramen in M1 zijn voorzien van vlamwerende roosters.
3.2.4	In een inpandige opslagvoorziening mag ten hoogste: • 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn Of • 10 000 kg onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen van uitsluitend ADR-klasse 8, verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar, of ADR-klasse 9 of een combinatie van ADR-klasse 8 verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en ADR-klasse 9.	nvt	Het is een uitpandige opslagvoorziening.
3.2.5	Op een verdieping van een gebouw mag maximaal 500 kg of 500 l verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet.	nvt	
3.2.6	Indien meerdere opslagvoorzieningen naast elkaar zijn gelegen, mogen incidenten zich niet van de ene naar de andere opslagvoorziening kunnen verplaatsen.	j	

3.2.7	Het dak van een opslagvoorziening moet geconstrueerd zijn van niet-brandgevaarlijk materiaal, bepaald conform NEN 6063	j	Gelijkwaardigheid: Het dak is gemaakt van niet brandgevaarlijk materiaal.
3.2.8	De vloer van een opslagvoorziening, een eventueel noodzakelijke afdekking van de (hoofd) draagconstructie, alsmede de afdekking aan de binnenzijde van de opslagvoorziening van wanden en dak (voor zover aanwezig) moeten zijn vervaardigd van materiaal, beoordeeld over ten minste de eerste 10 mm van die afdekking, dat voldoet aan Euroklasse A1 (onbrandbaar) conform NEN-EN 13501-1. Hieraan gelijkwaardig is een constructie die als geheel voldoet aan ten minste de Euroklasse 2. Verven en coatings behoeven niet te worden meegenomen.	j	De vloer is onbrandbaar.
3.2.9	Voor de brandwerendheid moeten de volgende criteria van NEN 6069, worden aangehouden: • R voor draagconstructies zowel onder, boven als ten behoeve van de opslag zelf; • REI voor dragende wanden en vloeren; • RE voor daken • EI voor niet-dragende wanden; • EI1 voor deuren.	o	Ontbrekende informatie die nodig is voor de beoordeling.
3.2.10	Een deur in een constructie met een bepaalde brandwerendheid moet zelfsluitend zijn uitgevoerd. Een dergelijke deur mag uitsluitend in geopende stand zijn vastgezet, indien deze in geval van brand automatisch sluit.	j	
3.2.11	Indien uitsluitend onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en deze stoffen van ADR-klasse 8 verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en/of ADR-klasse 9 zijn, hoeft niet voldaan te worden aan de oorschriften 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.5, 3.2.7, 3.2.8, 3.2.9 met inachtneming van vs 3.2.12. Deze uitzondering geldt niet voor verpakkingsgroep I of stoffen met een bijkomend gevaar. Er mag maximaal 10 000 kg of I worden opgeslagen in een brandcompartiment.	nvt	
3.2.12	Bij een opslagvoorziening zoals gesteld in vs. 3.2.11 moet een vrije ruimte van 2 m worden aangehouden tot andere activiteiten. Deze afstand wordt duidelijk zichtbaar op de vloer aangeduid.	j	
3.2.13	Een opslagvoorziening mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren	j	

3.3	Brandveiligheidsopslagkasten		
3.3.1	Een brandveiligheidsopslagkast, waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006, moet aan NEN-EN-14470-1 voldoen. Een brandveiligheids-opslagkast waarvan het eerste gebruik dateert van vóór die datum moet ten minste voldoen aan NEN 2678. Bij het gebruik van de brandveiligheidsopslagkasten moet tevens worden voldaan aan de eisen van bijlage F. Brandveiligheidskasten met een opslagcapaciteit groter dan 250 kg of ter plaatse gebouwde kasten moeten als een reguliere opslagvoorziening conform Hoofdstuk 3 van deze PGS worden beschouwd.	nvt	
3.3.2	Binnen de inrichting moet een productcertificaat aanwezig zijn voor de brandveiligheidsopslagkast (waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006), waaruit blijkt dat de brandveiligheidsopslagkast voldoet aan de NEN-EN-14470-1.	nvt	
3.3.3	Op een verdieping mogen per brandcompartiment maximaal twee brandveiligheidsopslagkasten worden opgesteld. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet. Dit voorschrift is niet van toepassing indien uitsluitend gevaarlijke stoffen van klasse 8, verpakkingsgroep II of III, zonder bijkomend gevaar en/of AFR-klasse 9 worden opgeslagen.	nvt	
3.3.4	Een brandveiligheidsopslagkast mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren.	nvt	
3.4	Gebruik opslagvoorziening		
3.4.1	In een opslagvoorziening zijn werkzaamheden ten behoeve van monsternamen en ter bestrijding van een lekkage of calamiteit toegestaan. Ompakwerkzaamheden mogen slechts plaatsvinden indien de primaire verpakking niet wordt geopend.	nvt	
3.4.2	Wikkelmachines zijn toegestaan in een opslagvoorziening indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de handelingen moeten strikt noodzakelijk zijn voor het logistiek proces; • er moet minimaal 3,5 m afstand tot de opslag van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in acht worden genomen; • de apparatuur moet periodiek worden onderhouden, conform de voorwaarden van de leverancier; • de apparatuur moet voorzien zijn van een noodstop (standaardeis vanuit de wet- en regelgeving voor machines); • de elektrische apparatuur moet voldoen aan de desbetreffende NEN-normen voor installatie en onderhoud; • buiten bedrijfstijd moet deze apparatuur uitgeschakeld zijn.	nvt	Er zijn geen wikkelmachines aanwezig.
3.4.3	Het stapelen van verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet plaatsvinden conform de gebruiksaanwijzing van de verpakkingsleverancier, waarbij rekening wordt gehouden met de sterkte van de verpakking.	j	
3.4.4	Pallets met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die zijn gestapeld, moeten van een deugdelijke constructie zijn. Voor iedere wijze van verpakking moet afhankelijk van gewicht en sterkte van de verpakking een maximale stapeling worden vastgesteld	j	
3.4.5	Breekbare enkelvoudige verpakkingen mogen niet worden gestapeld	j	
3.4.6	De bewegingen en verblijfsduur van gemotoriseerde transportmiddelen in opslagvoorzieningen moeten tot een minimum worden beperkt en moeten uitsluitend ten dienste staan van ter plaatse noodzakelijke werkzaamheden.	j	
3.4.7	De verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening moeten regelmatig worden gecontroleerd op lekkages of beschadiging van de aanwezige verpakkingen.	j	
3.4.2	Onverenigbare combinaties		
3.4.8	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen die met elkaar gevaarlijke reacties kunnen aangaan moeten gescheiden van elkaar worden opgeslagen. Het gaat dan om reacties waarbij sterke verhoging van temperatuur of druk optreedt of waarbij gassen kunnen ontstaan die giftiger of brandbaarder zijn dan op grond van de eigenschappen van de gevaarlijkste stof van de opgeslagen stoffen is te verwachten. Dit voorschrift is niet van toepassing voor stoffen die vallen onder het regime van gelimiteerde hoeveelheden (LQ) of vrijgestelde hoeveelheden (EQ) (respectievelijk paragraaf 3.4 en 3.5 van het ADR).	j	
3.4.3	Incidenten met gemorste gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen		

3.4.9	Gemorste of gelekte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die in een opslagvoorziening zijn vrijgekomen moeten zo snel mogelijk worden opgeruimd. Daartoe moeten in of nabij de opslagvoorziening materialen aanwezig zijn om deze stoffen te immobiliseren, te neutraliseren of te absorberen. De aard en hoeveelheid van deze materialen moeten zijn afgestemd op de aard en hoeveelheid van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, en de grootte van de aanwezige verpakkingen. Indien een verpakking lekt, moet deze lekkage onmiddellijk worden verholpen, bijv. door lekkende vaten in overmaatse vaten te plaatsen. Bij lekkage moet ontwikkeling en verspreiding van giftige of explosieve stoffen of stankstoffen tot een minimum worden beperkt door doelmatige ventilatie, beperking van verspreiding van de vloeistof en snelle opname door absorptiemateriaal.	j	
3.4.10	Ten behoeve van de veiligheid van de werknemers moet binnen de inrichting een instructie aanwezig zijn die de te nemen maatregelen bij een lekkage of een incident met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen beschrijft. De bedrijfsleiding moet deze instructie actueel houden en werknemers hierover inlichten. Indien het gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 6.2 (uitsluitend categorie UN 3291 en UN 3373) betreft, moet in het bijzonder aandacht worden besteed aan het tijdig inschakelen van ter zake deskundigen.	j	
3.4.11	Bij de toegang tot de inrichting of bij de portier moet een instructie zijn aangebracht over de te nemen maatregelen in het geval van een calamiteit. Deze instructie moet gegevens bevatten van instanties of personen met wie in het geval van een calamiteit contact moet worden opgenomen.	j	
3.4.4	Hygiëne, good housekeeping		
3.4.12	De werkgever stelt regels en procedures vast voor het omgaan met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, reiniging van de werkplek en persoonlijke hygiëne waaraan de medewerkers zich moeten houden. De werkgever ziet toe op de naleving van deze procedures en regels. De werkgever richt voorzieningen in en verstrekt middelen (werkkleding) aan werknemers voor een optimale hygiëne op plaatsen waar gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn. Indien op de arbeidsplaats gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn, wordt de grootst mogelijke zorgvuldigheid en ordelijkheid in acht genomen en er is sprake van 'good housekeeping'. Werk- en opslagruimten worden zo schoon mogelijk gehouden. In werk- en opslagruimten wordt niet gerookt, gegeten of gedronken en geen voedsel bewaard.	j	
3.5	Bodembescherming		
3.5.1	Binnen een opslagvoorziening moeten bodembeschermende voorzieningen en maatregelen zijn getroffen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico conform de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). In de vloer van een opslagvoorziening mogen zich geen openingen bevinden die in directe verbinding staan of kunnen worden gebracht met een riolering of met het oppervlaktewater.	j	Conform NRB.
3.5.2	Een vloeistofdichte vloer of verharding moet zijn aangelegd of hersteld overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit, of moet als vloeistofdicht zijn beoordeeld na een inspectie overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit.	nvt	Geen vloeistofdichte vloer of verharding.
3.5.3	Indien een vloer vloeistofkerend is uitgevoerd, moet de vloer periodiek visueel worden geïnspecteerd en moet het opruimen van gelekte of gemorste stoffen zijn gewaarborgd. Hiertoe moet binnen de inrichting een procedure incidentenmanagement aanwezig zijn.	j	Dit is opgenomen in het bedrijfsnoodplan.
3.6	Productopvang		
3.6.1	Een opslagvoorziening moet zodanig zijn geconstrueerd dat gelekte of gemorste gevaarlijke vloeistof in een opvangvoorziening wordt opgevangen. Daartoe moet de opvangvoorziening een capaciteit hebben van ten minste 110 % van de grootste verpakking. Echter, als 10 % van de totale inhoud van de verpakkingen meer is dan 110% van de grootste verpakking, dan moet de opvangcapaciteit gelijk zijn aan 10% van de totale inhoud van de verpakkingen tezamen. De opvangvoorziening moet voldoende bestand zijn tegen de opgeslagen stoffen.	j	
3.7	Stellingen		
3.7.1	Een stelling moet bestand zijn tegen de opgeslagen verpakte gevaarlijke stoffen en stabiel zijn. Een stelling mag niet zwaarder worden belast dan waarvoor deze ontworpen is. De geschiktheid van een stelling moet kunnen worden aangetoond.	nvt	Er zijn geen stellingen.

3.7.2	Een stelling moet zonodig tegen aanrijden zijn beveiligd. Vrijstaande, afdoende aanrijdbeschermers zijn dan vereist op hoeken van stellinggangen en –onderdoorgangen.	nvt	
3.7.3	Indien tijdens het gebruik van een stelling een stellingonderdeel blijvend is vervormd, moeten onmiddellijk passende maatregelen worden genomen. Voordat de stelling opnieuw in gebruik wordt genomen, moeten beschadigde onderdelen worden vervangen of gerepareerd. Vervolgens moet de stelling (na reparatie) worden beoordeeld conform vs. 3.7.4.	nvt	
3.7.4	De stellingconstructie moet ten minste jaarlijks visueel op doelmatigheid, juist gebruik en eventuele beschadigingen worden geïnspecteerd. De resultaten van de inspectie moeten worden geregistreerd en minimaal vijf jaar worden bewaard.	nvt	
3.7.5	De regels met betrekking tot gescheiden opslag in vs. 3.4.8 zijn eveneens van toepassing op de opslag in een stelling.	nvt	
3.7.2	Gebruik van losse pallets		
3.7.6	Losse (lege) brandbare pallets moeten buiten de opslagvoorziening worden opgeslagen.	j	
3.7.7	In afwijking van vs. 3.7.6 mag de opslag van losse pallets in een opslagvoorziening worden toegestaan onder de volgende voorwaarden: a) alleen losse pallets die noodzakelijk zijn voor het logistieke proces mogen in de opslagvoorziening worden geplaatst. Daarbij geldt dat maximaal 24 standaard pallets of, indien dit meer is, 5% van de aanwezige palletplaatsen in de opslag, als losse pallets in de opslag mogen worden geplaatst; b) losse pallets moeten op maaiveldniveau worden opgeslagen; c) de stapel pallets mag niet hoger zijn dan 1,8 m; d) pallets moeten in een apart vak worden opslagen van maximaal 48 standaard pallets, waarbij er boven de stapel pallets geen goederen of gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mogen worden opgeslagen. Dit vak moet gescheiden zijn van de opgeslagen stoffen of een ander vak met pallets door: - een afstand van ten minste 2,4 m of; - een scheidingsconstructie met een brandwerendheid van ten minste 30 min. De opgeslagen stoffen mogen tot een hoogte van 50 cm onder de bovenrand van de scheidingsconstructie worden opgeslagen; e) onbrandbare stoffen mogen eventueel wel naast of boven de pallets worden opgeslagen, mits ook via de verpakkingsmaterialen geen branduitbreiding kan plaatsvinden.	nvt	Er zijn geen losse pallets opgeslagen.
3.7.8	Indien de aanwezige pallets zijn meegenomen in de risicoafweging van het uitgangspuntendocument (UPD) zoals vereist op basis van vs. 4.8.8, zijn de voorschriften 3.7.6 en 3.7.7 niet van toepassing. De voorwaarden uit het UPD zijn dan leidend.	nvt	
3.8	Explosieveiligheid		
	In een opslagvoorziening moeten de wettelijke eisen ten aanzien van explosieveiligheid in acht worden genomen. Deze eisen zijn opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet- en regelgeving. Een indeling in gevarenczones kan hiervan onderdeel uitmaken.	j	Er is een explosieveiligheidsdocument.
3.9	Onbedoeld vrijkomende dampen van verpakte gevaarlijke en/of CMR-stoffen		
3.9.1	Indien onbedoeld dampen vrij kunnen komen in een opslagvoorziening, moeten doeltreffende maatregelen worden genomen.	j	
3.10	Voorkomen van verontreinigd hemelwater		
3.10.1	Hemelwater dat in contact is gekomen met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mag niet ongecontroleerd kunnen wegstromen naar de bodem, de openbare riolering of het oppervlaktewater. Dit hemelwater moet worden opgevangen en mag pas worden geloosd als vaststaat dat het niet teveel verontreinigd is met de opgeslagen stoffen. Het hemelwater behoort regelmatig verwijderd te worden, zodat de productopvang bij vloeistoffen niet in het geding komt.	j	
3.11	Verpakking en etikettering		

3.11.1	De verpakking van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet zodanig zijn dat: • niets van de inhoud uit de verpakking onvoorzien kan ontsnappen; • het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen; • de verpakking tegen normale behandeling bestand is.	j	
3.11.2	De etikettering van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet zodanig zijn dat de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.	j	
3.11.3	De verpakking van in de buitenlucht opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet bestand zijn tegen alle mogelijke weersinvloeden.	j	
3.12	Blustoestellen		
3.12.1	Voor elke opslagvoorziening moet per 200 m ² ten minste één draagbaar blustoestel aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg of I blusstof. Het blustoestel moet tegen weersinvloeden zijn beschermd. De keuze van het type blustoestel moet zodanig zijn dat deze geschikt is om een beginnende brand van de opgeslagen stoffen te blussen.	j	
3.13	Rook- en vuurverbod, veiligheidsignalering en veiligheidsinformatiebladen		
3.13.1	Binnen een opslagvoorziening en tevens binnen een afstand van 2 m van de opslagvoorziening mag niet worden gerookt en mag geen open vuur aanwezig zijn. Dit verbod moet duidelijk worden gemaakt met een pictogram overeenkomstig NEN-EN-ISO 7010 en NEN 3011.	j	
3.13.2	Aan de buitenzijde van een opslagvoorziening, nabij de toegangsdeur(en) moeten op duidelijk zichtbare plaatsen waarschuwborden worden geplaatst, die het gevaar van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanduiden. De desbetreffende gevaarsymbolen zijn aangebracht conform het ADR of de Europese CLP- Verordening over de indeling, etikettering en verpakking van chemische stoffen en mengsels, EG 1272/2008 (Classification, Labelling and Packaging: CLP).	j	
3.13.3	Voor stoffen waarvoor REACH dit verplicht, heeft de inrichting de bijgeleverde veiligheidsinformatiebladen beschikbaar. De VIB's moeten voldoen aan bijlage II van EG verordening nr. 1907/2006 (REACH).	j	
3.14	Vakbekwaamheid		
3.14.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet tijdens het verrichten van werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening minimaal één door het bedrijf aangestelde deskundige in de inrichting aanwezig zijn. Deze deskundige moet aantoonbaar voldoende vakbekwaamheid op het gebied van het omgaan met en het met aanwezige middelen bestrijden van een incident met de aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen. Informatie over de vakbekwaamheid van de deskundige moet binnen de inrichting aanwezig zijn.	j	
3.14.2	Bestuurders van transportmiddelen, bijvoorbeeld heftrucks, elektrische hef pallet trucks, moeten zowel in het veilig gebruik van het desbetreffende transportmiddel als in gevaarsaspecten die verbonden zijn aan het handelen met en opslaan van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, goed zijn opgeleid en geïnstrueerd.	j	

3.15	Journal en registratie		
3.15.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet per opslagvoorziening een representatief journaal aanwezig zijn. Dit journaal moet de hulpverlenende diensten een beeld geven van de te verwachten gevaren als gevolg van de opgeslagen stoffen. Dit journaal moet direct toegankelijk zijn. Het journaal moet ten minste de volgende onderdelen bevatten: • de juiste vervoersnaam, aangevuld met, zover van toepassing, de technische benaming (zie 3.1.2 ADR/IMDG-code) en de klasse van de stof zoals vermeld in het ADR of de IMDG-code; • de hoeveelheid van de stof per ADR-klasse; • de verpakkingsgroep (indien toegewezen); • het UN-nummer van de stof als mede de modelnummers van de gevaarsetiket(ten) conform art. 5.2 van het ADR; • CMR-stoffen moeten in het journaal zijn opgenomen met hun chemische naam en de vermelding CMR. • een instructie met de namen en telefoonnummers van personen met wie hulpverlenende diensten in het geval van een calamiteit contact kunnen opnemen. Het journaal moet tevens een actuele tekening bevatten waarop het volgende is aangegeven: • de plattegrond van de inrichting; • de plaats van de gebouwen en de te onderscheiden activiteiten; • de plaats waar de verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen zijn opgeslagen; • een noordpijl	j	Er is een journaal aanwezig voor de gehele locatie.
3.15.2	In het journaal kan voor de niet-gevaarlijke stoffen volstaan worden met de aanduiding van de totale hoeveelheid aanverwante stoffen en koopmansgoederen per opslagvoorziening.	j	
3.16	Toegankelijkheid voor onbevoegden		
3.16.1	Een open opslagvoorziening mag niet ongecontroleerd toegankelijk zijn voor onbevoegden. Hieraan is voldaan als het terrein als geheel afdoende is afgeschermd door muren (gebouwen), hekken, sloten van voldoende breedte en dergelijke. Als afscherming voldoet in ieder geval een vast en ten minste 1,8 m hoog hek- of gaaswerk van onbrandbaar materiaal met ten minste twee toegangsdeuren.	j	Dit geldt voor de gehele locatie.
3.17	Toegangsdeuren en vluchtwegen		
3.17.1	Een toegangsdeur tot een betreedbare opslagvoorziening moet van binnenuit zonder sleutel kunnen worden geopend.	j	
3.17.2	Een opslagvoorziening moet ten minste twee vluchtroutes hebben, die zoveel als mogelijk in tegenoverstelde zijden zijn gesitueerd zijn. Indien in een opslagvoorziening de afstand van het verst gelegen punt tot de deur minder bedraagt dan 15 m, kan met één deur worden volstaan. Deuren in deze vluchtroute draaien niet tegen de vluchtrichting in. Een nooddeur kan geen schuifdeur zijn.	j	
3.17.3	Een betreedbare opslagvoorziening moet zijn voorzien van adequate noodverlichting en vluchtrouteaanduiding, uitgevoerd overeenkomstig het Bouwbesluit.	j	

3.18	Verwarming		
3.18.1	Indien een verwarming aanwezig is, mag de verbrandingsruimte van deze verwarmingstoestellen niet in open verbinding staan of worden gebracht met de opslagvoorziening. De onderdelen van de verwarmingstoestellen in de opslagvoorziening mogen geen hogere oppervlaktetemperatuur hebben dan 250 °C en aanraking van de opgeslagen stoffen met deze delen is uitgesloten.	nvt	Er is geen verwarming aanwezig.
3.19	Intern noodplan		
3.19.1	Indien in de inrichting meer dan 10 000 kg verpakte gevaarlijke stoffen of CMR-stoffen worden opgeslagen, meer dan 1 000 kg zeer giftige verpakte stoffen (ADR-klasse 6.1 Verpakkingsgroep I of stoffen van ADR-klasse 8, verpakkingsgroep I, met aanvullend etiket modelnr. 6.1) of gasflessen met ammoniak of ethyleenoxide met een totale waterinhoud van meer dan 250 l worden opgeslagen, moet in de inrichting een actueel intern noodplan aanwezig zijn. In het noodplan zijn de getroffen organisatorische en technische maatregelen ter bestrijding van ongeval of incident omschreven. In het noodplan moet onder andere de mogelijke scenario's met gevaarlijke stoffen en een lijst met telefoonnummers opgenomen zijn voor gebruik bij incidenten.	j	
3.19.2	Regelmatig, en ten minste eenmaal per drie jaar moet het intern noodplan worden geëvalueerd, beproefd en zonodig gewijzigd. Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met veranderingen die zich in de inrichting hebben voorgedaan, en met nieuwe kennis en inzichten.	j	
3.19.2	Nooddouche en oogspoelvoorziening		
3.19.3	Indien stoffen behorende tot verpakkingsgroep I worden opgeslagen, meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen of indien in de opslagvoorziening vorkheftrucks worden gebruikt, moeten in of nabij een betreedbare opslagvoorziening een nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig zijn die te allen tijde goed bereikbaar zijn. Een nooddouche moet zijn aangesloten op het waterleidingnet en voldoende capaciteit hebben. Een oogspoelvoorziening moet: • voldoende snel bereikbaar zijn in geval van een ongeval; • eenvoudig bedienbaar zijn; • zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden; • zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.	j	Oogspoelvoorzieningen zijn aanwezig. Een nooddouche is op een afstand (nr. 22) beschikbaar.
3.19.3	Persoonlijke beschermingsmaatregelen		
3.19.4	Indien in een opslagvoorziening gevaar voor de veiligheid of de gezondheid van een werknemer aanwezig is of kan ontstaan, moeten voor werknemers persoonlijke beschermingsmiddelen in voldoende aantal beschikbaar zijn. Persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden onderhouden, gerepareerd en hygiënisch worden gehouden.	j	

3.19.4	Bedrijfs hulpverlening (BHV)		
3.19.5	Conform de Arbeidsomstandighedenwet en het Arbeidsomstandighedenbesluit moet elke organisatie beschikken over een deskundige bedrijfshulpverleningsorganisatie. Dit houdt minimaal in: a. het verlenen van eerste hulp bij ongevallen; b. het beperken en het bestrijden van brand en het voorkomen en beperken van ongevallen; c. het in noodsituaties alarmeren en evacueren van alle werknemers en andere personen in het bedrijf of de inrichting; d. de bedrijfshulpverleners beschikken over een zodanige deskundigheid, ervaring en uitrusting en zijn zodanig in aantal en zodanig georganiseerd dat zij de voornoemde taken naar behoren kunnen vervullen.	j	
	Hoofdstuk 4 Opslagvoorzieningen groter dan 10 000 kg	nvt	
	Hoofdstuk 5 Voorzieningen voor de tijdelijke opslag van verpakte gevaarlijke stoffen	nvt	
	Hoofdstuk 6 Opslag van gasflessen	nvt	
	Hoofdstuk 7 Opslag van spuitbussen en gaspatronen	nvt	
	Hoofdstuk 8 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen ADR-klassen 4.1, 4.2 en 4.3	nvt	
	Hoofdstuk 9 Opslag van een beperkte hoeveelheid organische peroxiden	nvt	
	Hoofdstuk 10 Voorschriften voor de opslag van (tank) containers	nvt	

BIJLAGE 3

Art nr	Omschrijving	Opslag gevaarlijke stoffen (nr. 18)	Opmerkingen
	Instructie		
	als er aan de eis wordt voldaan: "j" invullen. Het vak wordt dan groen gekleurd	j	eventuele toelichting invullen
	als er niet aan de eis wordt voldaan: "o" invullen. Het vak wordt rood gekleurd	o	eventuele toelichting invullen
	als de voorschrift niet van toepassing is: "nvt" in de kolom van de locatie invullen. Het vak wordt grijs gekleurd.	nvt	eventuele toelichting invullen
3.1	Het opslaan van verpakte gevaarlijke stoffen		
3.1.1	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen moeten worden opgeslagen in een daarvoor bestemde opslagvoorziening. De noodzakelijke werkvoorraad is hiervan uitgezonderd. De volgende ADR-klassen mogen niet in deze opslagvoorziening aanwezig zijn, maar moeten separaat worden opgeslagen: • ADR-klasse 1 (ontplobbare stoffen en voorwerpen); • ADR-klasse 5.2 (m.u.v. LQ-verpakkingen tot 1000 kg die stoffen bevatten met UN-nummer 3103 t.m. UN nummer 3110 (type C t.m. F zonder temperatuursbeheersing); • ADR-klasse 6.2 (infectieuze stoffen) met uitzondering van categorie UN 3291 en UN3373; • ADR-klasse 7 (radioactieve stoffen).	j	
3.1.2	Voorschrift 3.1.1 is niet van toepassing indien de in tabel 1.2 genoemde hoeveelheden niet worden overschreden.	j	
3.1.3	Onder een werkvoorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen als genoemd in voorschrift 3.1.1 wordt verstaan: de voorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die ten behoeve van de bedrijfsvoering/productie in een productieruimte/ werkruimte of per procesinstallatie of afvulininstallatie is opgesteld. • De werkvoorraad moet strikt noodzakelijk zijn; • Per gevaarlijke stof mag (voor iedere werkvoorraad) ten hoogste één aangebroken verpakkingseenheid aanwezig zijn, plus één reserve. Indien een dagvoorraad uit meer dan één verpakkingseenheid bestaat, dan mag er een dagvoorraad staan plus één reserve verpakkingseenheid; • De werkvoorraad mag zich niet bevinden in een rijroute van vorkheftrucks of andere transportmiddelen; • De werkvoorraad mag het vluchten niet belemmeren; • Gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die als werkvoorraad in een productie- of werkruimte of nabij een procesinstallatie aanwezig zijn, moeten worden bewaard in deugdelijke verpakking, die bestand is tegen de desbetreffende gevaarlijke stof. • Indien de werkvoorraad bestaat uit een hoeveelheid van meer dan 50 l dan moet de verpakking zijn geplaatst boven een lekbak of een gelijkwaardige voorziening. Hiervan kan worden afgeweken als (het desbetreffende deel van) de vloer van de desbetreffende productie/werkruimte ten minste vloeistofkerend is. Voor brandbare vloeistoffen is echter altijd een lekbak of een andere gelijkwaardige voorziening vereist.	j	

3.1.4	Het is mogelijk om in de opslagvoorziening genoemd onder vs. 3.1.1 ook aanverwante stoffen of koopmansgoederen op te slaan, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de totale hoeveelheid opslag is niet meer dan 10 ton; • er worden geen gevaarlijke stoffen opgeslagen geclassificeerd als verpakingsgroep I; • elektrische componenten en apparaten moeten spanningsvrij worden opgeslagen; • de voorschriften uit deze richtlijn gelden voor alle in de opslagvoorziening aanwezige stoffen. Daar waar in de voorschriften 'verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen' staat vermeld, moet dit gelezen worden als 'opgeslagen stoffen'.	j	
3.1.5	Lege, ongereinigde verpakking moet worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften van dit hoofdstuk (met uitzondering van paragraaf 3.4.2 en 3.6), tenzij geschikte maatregelen zijn genomen om mogelijke gevaren uit te sluiten. Hierbij moeten alle voor de stof relevante gevaren conform het ADR worden opgeheven.	j	
3.2	Bouwkundige eisen aan een opslagvoorziening		
3.2.1	Een opslagvoorziening is een brandcompartiment met een oppervlakte van maximaal 1 000 m ²	j	
3.2.2	De wdbdo tussen een opslagvoorziening en een andere ruimte moet ten minste 60 min bedragen in beide richtingen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste wdbdo.	j	Gelijkwaardigheid: de WBDBO wordt bereikt door een vrije afstand van meer dan 5 meter tot gebouw 22. Echter gebouw 22 is voorzien van een muur met een WBDBO van tenminste 60 minuten.
3.2.3	Voor een uitpandige opslag geldt dat de WBDBO van 60 minuten ook behaald kan worden met afstand: • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, minder dan 5 m bedraagt, moet de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 60 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 5 m bedraagt, de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 30 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 10 m bedraagt is ten aanzien van de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie geen eis van toepassing is; Binnen deze afstanden vinden geen opslag van brandbare stoffen dan wel brandgevaarlijke activiteiten (m.u.v. laad- en losactiviteiten ten behoeve van de opslagvoorziening) plaats die een brand kunnen veroorzaken of waarlangs een brand zich kan voortplanten naar de opslagvoorziening.	j	
3.2.4	In een inpandige opslagvoorziening mag ten hoogste: • 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn - Of • 10 000 kg onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen van uitsluitend ADR-klasse 8, verpakingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar, of ADR-klasse 9 of een combinatie van ADR-klasse 8 verpakingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en ADR-klasse 9.	nvt	Het is een uitpandige opslagvoorziening.
3.2.5	Op een verdieping van een gebouw mag maximaal 500 kg of 500 l verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet.	nvt	
3.2.6	Indien meerdere opslagvoorzieningen naast elkaar zijn gelegen, mogen incidenten zich niet van de ene naar de andere opslagvoorziening kunnen verplaatsen.	j	

3.2.7	Het dak van een opslagvoorziening moet geconstrueerd zijn van niet-brandgevaarlijk materiaal, bepaald conform NEN 6063	j	Zie 3.2.7
3.2.8	De vloer van een opslagvoorziening, een eventueel noodzakelijke afdekking van de (hoofd)draagconstructie, alsmede de afdekking aan de binnenzijde van de opslagvoorziening van wanden en dak (voor zover aanwezig) moeten zijn vervaardigd van materiaal, beoordeeld over ten minste de eerste 10 mm van die afdekking, dat voldoet aan Euroklasse A1 (onbrandbaar) conform NEN-EN 13501-1. Hieraan gelijkwaardig is een constructie die als geheel voldoet aan ten minste de Euroklasse 2. Verven en coatings behoeven niet te worden meegenomen.	j	De vloer is een betonnen vloer.
3.2.9	Voor de brandwerendheid moeten de volgende criteria van NEN 6069, worden aangehouden: • R voor draagconstructies zowel onder, boven als ten behoeve van de opslag zelf; • REI voor dragende wanden en vloeren; • RE voor daken • EI voor niet-dragende wanden; • EI1 voor deuren.	j	Gelijkwaardigheid: Op advies van de brandweer is eerder aanwezige brandbeheersing verwijderd. Het gebouw heeft zelf een zeer beperkte vuurlast en een lichte constructie, waardoor bij falen van de constructie geen risicovolle situatie ontstaat.
3.2.10	Een deur in een constructie met een bepaalde brandwerendheid moet zelfsluitend zijn uitgevoerd. Een dergelijke deur mag uitsluitend in geopende stand zijn vastgezet, indien deze in geval van brand automatisch sluit.	nvt	
3.2.11	Indien uitsluitend onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en deze stoffen van ADR-klasse 8 verpakingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en/of ADR-klasse 9 zijn, hoeft niet voldaan te worden aan de oorschriften 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.5, 3.2.7, 3.2.8, 3.2.9 met inachtneming van vs 3.2.12. Deze uitzondering geldt niet voor verpakingsgroep I of stoffen met een bijkomend gevaar. Er mag maximaal 10 000 kg of I worden opgeslagen in een brandcompartiment.	nvt	
3.2.12	Bij een opslagvoorziening zoals gesteld in vs. 3.2.11 moet een vrije ruimte van 2 m worden aangehouden tot andere activiteiten. Deze afstand wordt duidelijk zichtbaar op de vloer aangeduid.	j	
3.2.13	Een opslagvoorziening mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren	j	
3.3	Brandveiligheidsopslagkasten		
3.3.1	Een brandveiligheidsopslagkast, waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006, moet aan NEN-EN-14470-1 voldoen. Een brandveiligheids-opslagkast waarvan het eerste gebruik dateert van vóór die datum moet ten minste voldoen aan NEN 2678. Bij het gebruik van de brandveiligheidsopslagkasten moet tevens worden voldaan aan de eisen van bijlage F. Brandveiligheidskasten met een opslagcapaciteit groter dan 250 kg of ter plaatse gebouwde kasten moeten als een reguliere opslagvoorziening conform Hoofdstuk 3 van deze PGS worden beschouwd.	nvt	
3.3.2	Binnen de inrichting moet een productcertificaat aanwezig zijn voor de brandveiligheidsopslagkast (waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006), waaruit blijkt dat de brandveiligheidsopslagkast voldoet aan de NEN-EN-14470-1.	nvt	
3.3.3	Op een verdieping mogen per brandcompartiment maximaal twee brandveiligheidsopslagkasten worden opgesteld. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet. Dit voorschrift is niet van toepassing indien uitsluitend gevaarlijke stoffen van klasse 8, verpakingsgroep II of III, zonder bijkomend gevaar en/of AFR-klasse 9 worden opgeslagen.	nvt	
3.3.4	Een brandveiligheidsopslagkast mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren.	nvt	
3.4	Gebruik opslagvoorziening		
3.4.1	In een opslagvoorziening zijn werkzaamheden ten behoeve van monsternamen en ter bestrijding van een lekkage of calamiteit toegestaan. Ompakwerkzaamheden mogen slechts plaatsvinden indien de primaire verpakking niet wordt geopend.	j	

3.4.2	Wikkelmachines zijn toegestaan in een opslagvoorziening indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de handelingen moeten strikt noodzakelijk zijn voor het logistiek proces; • er moet minimaal 3,5 m afstand tot de opslag van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in acht worden genomen; • de apparatuur moet periodiek worden onderhouden, conform de voorwaarden van de leverancier; • de apparatuur moet voorzien zijn van een noodstop (standaardeis vanuit de wet- en regelgeving voor machines); • de elektrische apparatuur moet voldoen aan de desbetreffende NEN-normen voor installatie en onderhoud; • buiten bedrijfstijd moet deze apparatuur uitgeschakeld zijn.	nvt	Er zijn geen wikkelmachines aanwezig.
3.4.3	Het stapelen van verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet plaatsvinden conform de gebruiksaanwijzing van de verpakkingleverancier, waarbij rekening wordt gehouden met de sterkte van de verpakking.	j	
3.4.4	Pallets met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die zijn gestapeld, moeten van een deugdelijke constructie zijn. Voor iedere wijze van verpakking moet afhankelijk van gewicht en sterkte van de verpakking een maximale stapeling worden vastgesteld	j	
3.4.5	Breekbare enkelvoudige verpakkingen mogen niet worden gestapeld	j	
3.4.6	De bewegingen en verblijfsduur van gemotoriseerde transportmiddelen in opslagvoorzieningen moeten tot een minimum worden beperkt en moeten uitsluitend ten dienste staan van ter plaatse noodzakelijke werkzaamheden.	j	
3.4.7	De verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening moeten regelmatig worden gecontroleerd op lekkages of beschadiging van de aanwezige verpakkingen.	j	
3.4.2	Onverenigbare combinaties		
3.4.8	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen die met elkaar gevaarlijke reacties kunnen aangaan moeten gescheiden van elkaar worden opgeslagen. Het gaat dan om reacties waarbij sterke verhoging van temperatuur of druk optreedt of waarbij gassen kunnen ontstaan die giftiger of brandbaarder zijn dan op grond van de eigenschappen van de gevaarlijkste stof van de opgeslagen stoffen is te verwachten. Dit voorschrift is niet van toepassing voor stoffen die vallen onder het regime van gelimiteerde hoeveelheden (LQ) of vrijgestelde hoeveelheden (EQ) (respectievelijk paragraaf 3.4 en 3.5 van het ADR).	j	
3.4.3	Incidenten met gemorste gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen		
3.4.9	Gemorste of gelekte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die in een opslagvoorziening zijn vrijgekomen moeten zo snel mogelijk worden opgeruimd. Daartoe moeten in of nabij de opslagvoorziening materialen aanwezig zijn om deze stoffen te immobiliseren, te neutraliseren of te absorberen. De aard en hoeveelheid van deze materialen moeten zijn afgestemd op de aard en hoeveelheid van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, en de grootte van de aanwezige verpakkingen. Indien een verpakking lekt, moet deze lekkage onmiddellijk worden verholpen, bijv. door lekkende vaten in overmaatse vaten te plaatsen. Bij lekkage moet ontwikkeling en verspreiding van giftige of explosieve stoffen of stankstoffen tot een minimum worden beperkt door doelmatige ventilatie, beperking van verspreiding van de vloeistof en snelle opname door absorptiemateriaal.	j	
3.4.10	Ten behoeve van de veiligheid van de werknemers moet binnen de inrichting een instructie aanwezig zijn die de te nemen maatregelen bij een lekkage of een incident met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen beschrijft. De bedrijfsleiding moet deze instructie actueel houden en werknemers hierover inlichten. Indien het gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 6.2 (uitsluitend categorie UN 3291 en UN 3373) betreft, moet in het bijzonder aandacht worden besteed aan het tijdig inschakelen van ter zake deskundigen.	j	
3.4.11	Bij de toegang tot de inrichting of bij de portier moet een instructie zijn aangebracht over de te nemen maatregelen in het geval van een calamiteit. Deze instructie moet gegevens bevatten van instanties of personen met wie in het geval van een calamiteit contact moet worden opgenomen.	j	

3.4.4	Hygiëne, good housekeeping		
3.4.12	De werkgever stelt regels en procedures vast voor het omgaan met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, reiniging van de werkplek en persoonlijke hygiëne waaraan de medewerkers zich moeten houden. De werkgever ziet toe op de naleving van deze procedures en regels. De werkgever richt voorzieningen in en verstrekt middelen (werkkleding) aan werknemers voor een optimale hygiëne op plaatsen waar gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn. Indien op de arbeidsplaats gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn, wordt de grootst mogelijke zorgvuldigheid en ordelijkheid in acht genomen en er is sprake van 'good housekeeping'. Werk- en opslagruimten worden zo schoon mogelijk gehouden. In werk- en opslagruimten wordt niet gerookt, gegeten of gedronken en geen voedsel bewaard.	j	
3.5	Bodembescherming		
3.5.1	Binnen een opslagvoorziening moeten bodembeschermende voorzieningen en maatregelen zijn getroffen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico conform de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). In de vloer van een opslagvoorziening mogen zich geen openingen bevinden die in directe verbinding staan of kunnen worden gebracht met een riolering of met het oppervlaktewater.	j	Conform NRB.
3.5.2	Een vloestofdichte vloer of verharding moet zijn aangelegd of hersteld overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit, of moet als vloestofdicht zijn beoordeeld na een inspectie overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit.	j	
3.5.3	Indien een vloer vloestofkerend is uitgevoerd, moet de vloer periodiek visueel worden geïnspecteerd en moet het opruimen van gelekte of gemorste stoffen zijn gewaarborgd. Hiertoe moet binnen de inrichting een procedure incidentenmanagement aanwezig zijn.	nvt	
3.6	Productopvang		
3.6.1	Een opslagvoorziening moet zodanig zijn geconstrueerd dat gelekte of gemorste gevaarlijke vloeistof in een opvangvoorziening wordt opgevangen. Daartoe moet de opvangvoorziening een capaciteit hebben van ten minste 110 % van de grootste verpakking. Echter, als 10 % van de totale inhoud van de verpakkingen meer is dan 110% van de grootste verpakking, dan moet de opvangcapaciteit gelijk zijn aan 10% van de totale inhoud van de verpakkingen tezamen. De opvangvoorziening moet voldoende bestand zijn tegen de opgeslagen stoffen.	j	Locatie is omsloten door een rand van ongeveer 20 cm hoog, waardoor een opvangcapaciteit aanwezig is van meer dan 25m3.
3.7	Stellingen		
3.7.1	Een stelling moet bestand zijn tegen de opgeslagen verpakte gevaarlijke stoffen en stabiel zijn. Een stelling mag niet zwaarder worden belast dan waarvoor deze ontworpen is. De geschiktheid van een stelling moet kunnen worden aangetoond.	nvt	Er zijn geen stellingen.
3.7.2	Een stelling moet zonodig tegen aanrijden zijn beveiligd. Vrijstaande, afdoende aanrijdbeschermers zijn dan vereist op hoeken van stellinggangen en –onderdoorgangen.	nvt	
3.7.3	Indien tijdens het gebruik van een stelling een stellingonderdeel blijvend is vervormd, moeten onmiddellijk passende maatregelen worden genomen. Voordat de stelling opnieuw in gebruik wordt genomen, moeten beschadigde onderdelen worden vervangen of gerepareerd. Vervolgens moet de stelling (na reparatie) worden beoordeeld conform vs. 3.7.4.	nvt	
3.7.4	De stellingconstructie moet ten minste jaarlijks visueel op doelmatigheid, juist gebruik en eventuele beschadigingen worden geïnspecteerd. De resultaten van de inspectie moeten worden geregistreerd en minimaal vijf jaar worden bewaard.	nvt	
3.7.5	De regels met betrekking tot gescheiden opslag in vs. 3.4.8 zijn eveneens van toepassing op de opslag in een stelling.	nvt	

3.7.2	Gebruik van losse pallets		
3.7.6	Losse (lege) brandbare pallets moeten buiten de opslagvoorziening worden opgeslagen.	j	
3.7.7	In afwijking van vs. 3.7.6 mag de opslag van losse pallets in een opslagvoorziening worden toegestaan onder de volgende voorwaarden: a) alleen losse pallets die noodzakelijk zijn voor het logistieke proces mogen in de opslagvoorziening worden geplaatst. Daarbij geldt dat maximaal 24 standaard pallets of, indien dit meer is, 5% van de aanwezige palletplaatsen in de opslag, als losse pallets in de opslag mogen worden geplaatst; b) losse pallets moeten op maaiveldniveau worden opgeslagen; c) de stapel pallets mag niet hoger zijn dan 1,8 m; d) pallets moeten in een apart vak worden opslagen van maximaal 48 standaard pallets, waarbij er boven de stapel pallets geen goederen of gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mogen worden opgeslagen. Dit vak moet gescheiden zijn van de opgeslagen stoffen of een ander vak met pallets door: - een afstand van ten minste 2,4 m of; - een scheidingsconstructie met een brandwerendheid van ten minste 30 min. De opgeslagen stoffen mogen tot een hoogte van 50 cm onder de bovenrand van de scheidingsconstructie worden opgeslagen; e) onbrandbare stoffen mogen eventueel wel naast of boven de pallets worden opgeslagen, mits ook via de verpakkingsmaterialen geen branduitbreiding kan plaatsvinden.	nvt	Er zijn geen losse pallets opgeslagen.
3.7.8	Indien de aanwezige pallets zijn meegenomen in de risicoafweging van het uitgangspuntendocument (UPD) zoals vereist op basis van vs. 4.8.8, zijn de voorschriften 3.7.6 en 3.7.7 niet van toepassing. De voorwaarden uit het UPD zijn dan leidend.	nvt	
3.8	Explosieveiligheid		
	In een opslagvoorziening moeten de wettelijke eisen ten aanzien van explosieveiligheid in acht worden genomen. Deze eisen zijn opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet- en regelgeving. Een indeling in gevarenczones kan hiervan onderdeel uitmaken.	j	
3.9	Onbedoeld vrijkomende dampen van verpakte gevaarlijke en/of CMR-stoffen		
3.9.1	Indien onbedoeld dampen vrij kunnen komen in een opslagvoorziening, moeten doeltreffende maatregelen worden genomen.	j	De opslaglocatie is open.
3.10	Voorkomen van verontreinigd hemelwater		
3.10.1	Hemelwater dat in contact is gekomen met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mag niet ongecontroleerd kunnen wegstromen naar de bodem, de openbare riolering of het oppervlaktewater. Dit hemelwater moet worden opgevangen en mag pas worden geloosd als vaststaat dat het niet teveel verontreinigd is met de opgeslagen stoffen. Het hemelwater behoort regelmatig verwijderd te worden, zodat de productopvang bij vloeistoffen niet in het geding komt.	j	Er is een overkapping aanwezig. Regenwater zou niet direct op de locatie vallen. Echter vooral via de voorkanten kan mogelijk hemelwater naar binnenn kan vloeien. Het water zou binnen de locatie gehouden worden. Er is geen aansluiting op de riolering.
3.11	Verpakking en etikettering		
3.11.1	De verpakking van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet zodanig zijn dat: • niets van de inhoud uit de verpakking onvoorzien kan ontsnappen; • het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen; • de verpakking tegen normale behandeling bestand is.	j	
3.11.2	De etikettering van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet zodanig zijn dat de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.	j	
3.11.3	De verpakking van in de buitenlucht opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet bestand zijn tegen alle mogelijke weersinvloeden.	j	
3.12	Blustoestellen		

3.12.1	Voor elke opslagvoorziening moet per 200 m ² ten minste één draagbaar blustoestel aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg of 1 blusstof. Het blustoestel moet tegen weersinvloeden zijn beschermd. De keuze van het type blustoestel moet zodanig zijn dat deze geschikt is om een beginnende brand van de opgeslagen stoffen te blussen.	j	Een blustoestel is aanwezig. Het is echter mogelijk niet goed bereikbaar en zichtbaar.
3.13	Rook- en vuurverbod, veiligheidssignalering en veiligheidsinformatiebladen		
3.13.1	Binnen een opslagvoorziening en tevens binnen een afstand van 2 m van de opslagvoorziening mag niet worden gerookt en mag geen open vuur aanwezig zijn. Dit verbod moet duidelijk worden gemaakt met een pictogram overeenkomstig NEN-EN-ISO 7010 en NEN 3011.	j	
3.13.2	Aan de buitenzijde van een opslagvoorziening, nabij de toegangsdeur(en) moeten op duidelijk zichtbare plaatsen waarschuwborden worden geplaatst, die het gevaar van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanduiden. De desbetreffende gevaarsymbolen zijn aangebracht conform het ADR of de Europese CLP- Verordening over de indeling, etikettering en verpakking van chemische stoffen en mengsels, EG 1272/2008 (Classification, Labelling and Packaging: CLP).	j	
3.13.3	Voor stoffen waarvoor REACH dit verplicht, heeft de inrichting de bijgeleverde veiligheidsinformatiebladen beschikbaar. De VIB's moeten voldoen aan bijlage II van EG verordening nr. 1907/2006 (REACH).	j	
3.14	Vakbekwaamheid		
3.14.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet tijdens het verrichten van werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening minimaal één door het bedrijf aangestelde deskundige in de inrichting aanwezig zijn. Deze deskundige moet aantoonbaar voldoende vakbekwaamheid op het gebied van het omgaan met en het met aanwezige middelen bestrijden van een incident met de aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen. Informatie over de vakbekwaamheid van de deskundige moet binnen de inrichting aanwezig zijn.	j	
3.14.2	Bestuurders van transportmiddelen, bijvoorbeeld heftrucks, elektrische hefallet trucks, moeten zowel in het veilig gebruik van het desbetreffende transportmiddel als in gevaarsaspecten die verbonden zijn aan het handelen met en opslaan van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, goed zijn opgeleid en geïnstrueerd.	j	

3.15	Journal en registratie		
3.15.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet per opslagvoorziening een representatief journaal aanwezig zijn. Dit journaal moet de hulpverlenende diensten een beeld geven van de te verwachten gevaren als gevolg van de opgeslagen stoffen. Dit journaal moet direct toegankelijk zijn. Het journaal moet ten minste de volgende onderdelen bevatten: • de juiste vervoersnaam, aangevuld met, zover van toepassing, de technische benaming (zie 3.1.2 ADR/IMDG-code) en de klasse van de stof zoals vermeld in het ADR of de IMDG-code; • de hoeveelheid van de stof per ADR-klasse; • de verpakkingsgroep (indien toegewezen); • het UN-nummer van de stof als mede de modelnummers van de gevaarsetiket(ten) conform art. 5.2 van het ADR; • CMR-stoffen moeten in het journaal zijn opgenomen met hun chemische naam en de vermelding CMR. • een instructie met de namen en telefoonnummers van personen met wie hulpverlenende diensten in het geval van een calamiteit contact kunnen opnemen. Het journaal moet tevens een actuele tekening bevatten waarop het volgende is aangegeven: • de plattegrond van de inrichting; • de plaats van de gebouwen en de te onderscheiden activiteiten; • de plaats waar de verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen zijn opgeslagen; • een noordpijl	j	Er is een journaal aanwezig voor de gehele locatie.
3.15.2	In het journaal kan voor de niet-gevaarlijke stoffen volstaan worden met de aanduiding van de totale hoeveelheid aanverwante stoffen en koopmansgoederen per opslagvoorziening.	j	
3.16	Toegankelijkheid voor onbevoegden		
3.16.1	Een open opslagvoorziening mag niet ongecontroleerd toegankelijk zijn voor onbevoegden. Hieraan is voldaan als het terrein als geheel afdoende is afgeschermd door muren (gebouwen), hekken, sloten van voldoende breedte en dergelijke. Als afscherming voldoet in ieder geval een vast en ten minste 1,8 m hoog hek- of gaaswerk van onbrandbaar materiaal met ten minste twee toegangsdeuren.	j	Dit geldt voor de gehele locatie.
3.17	Toegangsdeuren en vluchtwegen		
3.17.1	Een toegangsdeur tot een betreedbare opslagvoorziening moet van binnenuit zonder sleutel kunnen worden geopend.	j	
3.17.2	Een opslagvoorziening moet ten minste twee vluchtroutes hebben, die zoveel als mogelijk in tegenoverstelde zijden zijn gesitueerd zijn. Indien in een opslagvoorziening de afstand van het verst gelegen punt tot de deur minder bedraagt dan 15 m, kan met één deur worden volstaan. Deuren in deze vluchtroute draaien niet tegen de vluchtrichting in. Een nooddeur kan geen schuifdeur zijn.	j	
3.17.3	Een betreedbare opslagvoorziening moet zijn voorzien van adequate noodverlichting en vluchtrouteaanduiding, uitgevoerd overeenkomstig het Bouwbesluit.	j	Noodverlichting is niet aanwezig (evenals gewone verlichting). Er is wel algemene terreinverlichting aanwezig. Dit gebouw is open aan 4 zijden, waardoor dit als gelijkwaardig kan worden beschouwd. De vluchtd deur zal aanvullend worden belijnd en aangegeven middels pictogram.

3.18	Verwarming		
3.18.1	Indien een verwarming aanwezig is, mag de verbrandingsruimte van deze verwarmingstoestellen niet in open verbinding staan of worden gebracht met de opslagvoorziening. De onderdelen van de verwarmingstoestellen in de opslagvoorziening mogen geen hogere oppervlaktetemperatuur hebben dan 250 °C en aanraking van de opgeslagen stoffen met deze delen is uitgesloten.	nvt	Er is geen verwarming aanwezig.
3.19	Intern noodplan		
3.19.1	Indien in de inrichting meer dan 10 000 kg verpakte gevaarlijke stoffen of CMR-stoffen worden opgeslagen, meer dan 1 000 kg zeer giftige verpakte stoffen (ADR-klasse 6.1 Verpakkingsgroep I of stoffen van ADR-klasse 8, verpakkingsgroep I, met aanvullend etiket modelnr. 6.1) of gasflessen met ammoniak of ethyleenoxide met een totale waterinhoud van meer dan 250 l worden opgeslagen, moet in de inrichting een actueel intern noodplan aanwezig zijn. In het noodplan zijn de getroffen organisatorische en technische maatregelen ter bestrijding van ongeval of incident omschreven. In het noodplan moet onder andere de mogelijke scenario's met gevaarlijke stoffen en een lijst met telefoonnummers opgenomen zijn voor gebruik bij incidenten.	j	
3.19.2	Regelmatig, en ten minste eenmaal per drie jaar moet het intern noodplan worden geëvalueerd, beproefd en zonodig gewijzigd. Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met veranderingen die zich in de inrichting hebben voorgedaan, en met nieuwe kennis en inzichten.	j	
3.19.2	Nooddouche en oogspoelvoorziening		
3.19.3	Indien stoffen behorende tot verpakkingsgroep I worden opgeslagen, meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen of indien in de opslagvoorziening vorkheftrucks worden gebruikt, moeten in of nabij een betreedbare opslagvoorziening een nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig zijn die te allen tijde goed bereikbaar zijn. Een nooddouche moet zijn aangesloten op het waterleidingnet en voldoende capaciteit hebben. Een oogspoelvoorziening moet: • voldoende snel bereikbaar zijn in geval van een ongeval; • eenvoudig bedienbaar zijn; • zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden; • zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.	j	Dit is beschikbaar op korte afstand (gebouw 22).
3.19.3	Persoonlijke beschermingsmaatregelen		
3.19.4	Indien in een opslagvoorziening gevaar voor de veiligheid of de gezondheid van een werknemer aanwezig is of kan ontstaan, moeten voor werknemers persoonlijke beschermingsmiddelen in voldoende aantal beschikbaar zijn. Persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden onderhouden, gerepareerd en hygiënisch worden gehouden.	j	

3.19.4	Bedrijfs hulpverlening (BHV)		
3.19.5	Conform de Arbeidsomstandighedenwet en het Arbeidsomstandighedenbesluit moet elke organisatie beschikken over een deskundige bedrijfs hulpverleningsorganisatie. Dit houdt minimaal in: a. het verlenen van eerste hulp bij ongevallen; b. het beperken en het bestrijden van brand en het voorkomen en beperken van ongevallen; c. het in noodsituaties alarmeren en evacueren van alle werknemers en andere personen in het bedrijf of de inrichting; d. de bedrijfs hulpverleners beschikken over een zodanige deskundigheid, ervaring en uitrusting en zijn zodanig in aantal en zodanig georganiseerd dat zij de voornoemde taken naar behoren kunnen vervullen.	j	
	Hoofdstuk 4 Opslagvoorzieningen groter dan 10 000 kg	nvt	
	Hoofdstuk 5 Voorzieningen voor de tijdelijke opslag van verpakte gevaarlijke stoffen	nvt	
	Hoofdstuk 6 Opslag van gasflessen	nvt	
	Hoofdstuk 7 Opslag van spuitbussen en gaspatronen	nvt	
	Hoofdstuk 8 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen ADR-klassen 4.1, 4.2 en 4.3	nvt	
	Hoofdstuk 9 Opslag van een beperkte hoeveelheid organische peroxiden	nvt	
	Hoofdstuk 10 Voorschriften voor de opslag van (tank) containers	nvt	

BIJLAGE 4

Art nr	Omschrijving	Laboratorium - opslagkast PGS 15 (V)	Opmerkingen
	Instructie		
	als er aan de eis wordt voldaan: "j" invullen. Het vak wordt dan groen gekleurd	j	eventuele toelichting invullen
	als er niet aan de eis wordt voldaan: "o" invullen. Het vak wordt rood gekleurd	o	eventuele toelichting invullen
	als de voorschrift niet van toepassing is: "nvt" in de kolom van de locatie invullen. Het vak wordt grijs gekleurd.	nvt	eventuele toelichting invullen
3.1	Het opslaan van verpakte gevaarlijke stoffen		
3.1.1	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen moeten worden opgeslagen in een daarvoor bestemde opslagvoorziening. De noodzakelijke werkvoorraad is hiervan uitgezonderd. De volgende ADR-klassen mogen niet in deze opslagvoorziening aanwezig zijn, maar moeten separaat worden opgeslagen: • ADR-klasse 1 (ontpofbare stoffen en voorwerpen); • ADR-klasse 5.2 (m.u.v. LQ-verpakkingen tot 1000 kg die stoffen bevatten met UN-nummer 3103 t.m. UN nummer 3110 (type C t.m. F zonder temperatuursbeheersing); • ADR-klasse 6.2 (infectieuze stoffen) met uitzondering van categorie UN 3291 en UN3373; • ADR-klasse 7 (radioactieve stoffen).	j	
3.1.2	Voorschrift 3.1.1 is niet van toepassing indien de in tabel 1.2 genoemde hoeveelheden niet worden overschreden.	j	
3.1.3	Onder een werkvoorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen als genoemd in voorschrift 3.1.1 wordt verstaan: de voorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die ten behoeve van de bedrijfsvoering/productie in een productieruimte/ werkruimte of per procesinstallatie of afvulinstallatie is opgesteld. • De werkvoorraad moet strikt noodzakelijk zijn; • Per gevaarlijke stof mag (voor iedere werkvoorraad) ten hoogste één aangebroken verpakkingseenheid aanwezig zijn, plus één reserve. Indien een dagvoorraad uit meer dan één verpakkingseenheid bestaat, dan mag er een dagvoorraad staan plus één reserve verpakkingseenheid; • De werkvoorraad mag zich niet bevinden in een rijroute van vorkheftrucks of andere transportmiddelen; • De werkvoorraad mag het vluchten niet belemmeren; • Gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die als werkvoorraad in een productie- of werkruimte of nabij een procesinstallatie aanwezig zijn, moeten worden bewaard in deugdelijke verpakking, die bestand is tegen de desbetreffende gevaarlijke stof. • Indien de werkvoorraad bestaat uit een hoeveelheid van meer dan 50 l dan moet de verpakking zijn geplaatst boven een lekbak of een gelijkwaardige voorziening. Hiervan kan worden afgeweken als (het desbetreffende deel van) de vloer van de desbetreffende productie/werkruimte ten minste vloeistofkerend is. Voor brandbare vloeistoffen is echter altijd een lekbak of een andere gelijkwaardige voorziening vereist.	j	

3.1.4	Het is mogelijk om in de opslagvoorziening genoemd onder vs. 3.1.1 ook aanverwante stoffen of koopmansgoederen op te slaan, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de totale hoeveelheid opslag is niet meer dan 10 ton; • er worden geen gevaarlijke stoffen opgeslagen geclassificeerd als verpakkingsgroep I; • elektrische componenten en apparaten moeten spanningsvrij worden opgeslagen; • de voorschriften uit deze richtlijn gelden voor alle in de opslagvoorziening aanwezige stoffen. Daar waar in de voorschriften 'verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen' staat vermeld, moet dit gelezen worden als 'opgeslagen stoffen'.	j	
3.1.5	Lege, ongereinigde verpakking moet worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften van dit hoofdstuk (met uitzondering van paragraaf 3.4.2 en 3.6), tenzij geschikte maatregelen zijn genomen om mogelijke gevaren uit te sluiten. Hierbij moeten alle voor de stof relevante gevaren conform het ADR worden opgegeven.	j	
3.2	Bouwkundige eisen aan een opslagvoorziening		
3.2.1	Een opslagvoorziening is een brandcompartiment met een oppervlakte van maximaal 1 000 m ²	nvt	
3.2.2	De wdbdo tussen een opslagvoorziening en een andere ruimte moet ten minste 60 min bedragen in beide richtingen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste wdbdo.	nvt	
3.2.3	Voor een uitpandige opslag geldt dat de WBDBO van 60 minuten ook behaald kan worden met afstand: • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, minder dan 5 m bedraagt, moet de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 60 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 5 m bedraagt, de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 30 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 10 m bedraagt is ten aanzien van de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie geen eis van toepassing is; Binnen deze afstanden vinden geen opslag van brandbare stoffen dan wel brandgevaarlijke activiteiten (m.u.v. laad- en losactiviteiten ten behoeve van de opslagvoorziening) plaats die een brand kunnen veroorzaken of waarlangs een brand zich kan voortplanten naar de opslagvoorziening.	nvt	
3.2.4	In een inpandige opslagvoorziening mag ten hoogste: • 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn Of • 10 000 kg onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen van uitsluitend ADR-klasse 8, verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar, of ADR-klasse 9 of een combinatie van ADR-klasse 8 verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en ADR-klasse 9.	nvt	
3.2.5	Op een verdieping van een gebouw mag maximaal 500 kg of 500 l verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet.	nvt	
3.2.6	Indien meerdere opslagvoorzieningen naast elkaar zijn gelegen, mogen incidenten zich niet van de ene naar de andere opslagvoorziening kunnen verplaatsen.	nvt	
3.2.7	Het dak van een opslagvoorziening moet geconstrueerd zijn van niet-brandgevaarlijk materiaal, bepaald conform NEN 6063	nvt	

3.2.8	De vloer van een opslagvoorziening, een eventueel noodzakelijke afdekking van de (hoofd)draagconstructie, alsmede de afdekking aan de binnenzijde van de opslagvoorziening van wanden en dak (voor zover aanwezig) moeten zijn vervaardigd van materiaal, beoordeeld over ten minste de eerste 10 mm van die afdekking, dat voldoet aan Euroklasse A1 (onbrandbaar) conform NEN-EN 13501-1. Hieraan gelijkwaardig is een constructie die als geheel voldoet aan ten minste de Euroklasse 2. Verven en coatings behoeven niet te worden meegenomen.	nvt	
3.2.9	Voor de brandwerendheid moeten de volgende criteria van NEN 6069, worden aangehouden: • R voor draagconstructies zowel onder, boven als ten behoeve van de opslag zelf; • REI voor dragende wanden en vloeren; • RE voor daken • EI voor niet-dragende wanden; • EI1 voor deuren.	nvt	
3.2.10	Een deur in een constructie met een bepaalde brandwerendheid moet zelfsluitend zijn uitgevoerd. Een dergelijke deur mag uitsluitend in geopende stand zijn vastgezet, indien deze in geval van brand automatisch sluit.	nvt	
3.2.11	Indien uitsluitend onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en deze stoffen van ADR-klasse 8 verpakingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en/of ADR-klasse 9 zijn, hoeft niet voldaan te worden aan de oorschriften 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.5, 3.2.7, 3.2.8, 3.2.9 met inachtneming van vs 3.2.12. Deze uitzondering geldt niet voor verpakingsgroep I of stoffen met een bijkomend gevaar. Er mag maximaal 10 000 kg of I worden opgeslagen in een brandcompartiment.	nvt	
3.2.12	Bij een opslagvoorziening zoals gesteld in vs. 3.2.11 moet een vrije ruimte van 2 m worden aangehouden tot andere activiteiten. Deze afstand wordt duidelijk zichtbaar op de vloer aangeduid.	nvt	
3.2.13	Een opslagvoorziening mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren	nvt	
3.3	Brandveiligheidsopslagkasten		
3.3.1	Een brandveiligheidsopslagkast, waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006, moet aan NEN-EN-14470-1 voldoen. Een brandveiligheids-opslagkast waarvan het eerste gebruik dateert van vóór die datum moet ten minste voldoen aan NEN 2678. Bij het gebruik van de brandveiligheidsopslagkasten moet tevens worden voldaan aan de eisen van bijlage F. Brandveiligheidskasten met een opslagcapaciteit groter dan 250 kg of ter plaatse gebouwde kasten moeten als een reguliere opslagvoorziening conform Hoofdstuk 3 van deze PGS worden beschouwd.	j	Er is geen productcertificaat aanwezig. De aanwezige kast wordt echter op korte termijn vervangen door een nieuwe kast (PGS15 kast).
3.3.2	Binnen de inrichting moet een productcertificaat aanwezig zijn voor de brandveiligheidsopslagkast (waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006), waaruit blijkt dat de brandveiligheidsopslagkast voldoet aan de NEN-EN-14470-1.	j	Zie .3.3.1.
3.3.3	Op een verdieping mogen per brandcompartiment maximaal twee brandveiligheidsopslagkasten worden opgesteld. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet. Dit voorschrift is niet van toepassing indien uitsluitend gevaarlijke stoffen van klasse 8, verpakingsgroep II of III, zonder bijkomend gevaar en/of AFR-klasse 9 worden opgeslagen.	j	
3.3.4	Een brandveiligheidsopslagkast mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren.	j	
3.4	Gebruik opslagvoorziening		
3.4.1	In een opslagvoorziening zijn werkzaamheden ten behoeve van monsternamen en ter bestrijding van een lekkage of calamiteit toegestaan. Ompakwerkzaamheden mogen slechts plaatsvinden indien de primaire verpakking niet wordt geopend.	nvt	

3.4.2	Wikkelmachines zijn toegestaan in een opslagvoorziening indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de handelingen moeten strikt noodzakelijk zijn voor het logistiek proces; • er moet minimaal 3,5 m afstand tot de opslag van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in acht worden genomen; • de apparatuur moet periodiek worden onderhouden, conform de voorwaarden van de leverancier; • de apparatuur moet voorzien zijn van een noodstop (standaardeis vanuit de wet- en regelgeving voor machines); • de elektrische apparatuur moet voldoen aan de desbetreffende NEN-normen voor installatie en onderhoud; • buiten bedrijfstijd moet deze apparatuur uitgeschakeld zijn.	nvt	
3.4.3	Het stapelen van verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet plaatsvinden conform de gebruiksaanwijzing van de verpakkingleverancier, waarbij rekening wordt gehouden met de sterkte van de verpakking.	nvt	
3.4.4	Pallets met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die zijn gestapeld, moeten van een deugdelijke constructie zijn. Voor iedere wijze van verpakking moet afhankelijk van gewicht en sterkte van de verpakking een maximale stapeling worden vastgesteld	nvt	
3.4.5	Breekbare enkelvoudige verpakkingen mogen niet worden gestapeld	nvt	
3.4.6	De bewegingen en verblijfsduur van gemotoriseerde transportmiddelen in opslagvoorzieningen moeten tot een minimum worden beperkt en moeten uitsluitend ten dienste staan van ter plaatse noodzakelijke werkzaamheden.	nvt	
3.4.7	De verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening moeten regelmatig worden gecontroleerd op lekkages of beschadiging van de aanwezige verpakkingen.	nvt	
3.4.2	Onverenigbare combinaties		
3.4.8	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen die met elkaar gevaarlijke reacties kunnen aangaan moeten gescheiden van elkaar worden opgeslagen. Het gaat dan om reacties waarbij sterke verhoging van temperatuur of druk optreedt of waarbij gassen kunnen ontstaan die giftiger of brandbaarder zijn dan op grond van de eigenschappen van de gevaarlijkste stof van de opgeslagen stoffen is te verwachten. Dit voorschrift is niet van toepassing voor stoffen die vallen onder het regime van gelimiteerde hoeveelheden (LQ) of vrijgestelde hoeveelheden (EQ) (respectievelijk paragraaf 3.4 en 3.5 van het ADR).	j	

3.4.3	Incidenten met gemorste gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen		
3.4.9	Gemorste of gelekte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die in een opslagvoorziening zijn vrijgekomen moeten zo snel mogelijk worden opgeruimd. Daartoe moeten in of nabij de opslagvoorziening materialen aanwezig zijn om deze stoffen te immobiliseren, te neutraliseren of te absorberen. De aard en hoeveelheid van deze materialen moeten zijn afgestemd op de aard en hoeveelheid van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, en de grootte van de aanwezige verpakkingen. Indien een verpakking lekt, moet deze lekkage onmiddellijk worden verholpen, bijv. door lekkende vaten in overmaatse vaten te plaatsen. Bij lekkage moet ontwikkeling en verspreiding van giftige of explosieve stoffen of stankstoffen tot een minimum worden beperkt door doelmatige ventilatie, beperking van verspreiding van de vloeistof en snelle opname door absorptiemateriaal.	j	
3.4.10	Ten behoeve van de veiligheid van de werknemers moet binnen de inrichting een instructie aanwezig zijn die de te nemen maatregelen bij een lekkage of een incident met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen beschrijft. De bedrijfsleiding moet deze instructie actueel houden en werknemers hierover inlichten. Indien het gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 6.2 (uitsluitend categorie UN 3291 en UN 3373) betreft, moet in het bijzonder aandacht worden besteed aan het tijdig inschakelen van ter zake deskundigen.	j	
3.4.11	Bij de toegang tot de inrichting of bij de portier moet een instructie zijn aangebracht over de te nemen maatregelen in het geval van een calamiteit. Deze instructie moet gegevens bevatten van instanties of personen met wie in het geval van een calamiteit contact moet worden opgenomen.	j	
3.4.4	Hygiëne, good housekeeping		
3.4.12	De werkgever stelt regels en procedures vast voor het omgaan met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, reiniging van de werkplek en persoonlijke hygiëne waaraan de medewerkers zich moeten houden. De werkgever ziet toe op de naleving van deze procedures en regels. De werkgever richt voorzieningen in en verstrekt middelen (werkkleding) aan werknemers voor een optimale hygiëne op plaatsen waar gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn. Indien op de arbeidsplaats gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn, wordt de grootst mogelijke zorgvuldigheid en ordelijkheid in acht genomen en er is sprake van 'good housekeeping'. Werken opslagruimten worden zo schoon mogelijk gehouden. In werk- en opslagruimten wordt niet gerookt, gegeten of gedronken en geen voedsel bewaard.	j	
3.5	Bodembescherming		
3.5.1	Binnen een opslagvoorziening moeten bodembeschermende voorzieningen en maatregelen zijn getroffen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico conform de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). In de vloer van een opslagvoorziening mogen zich geen openingen bevinden die in directe verbinding staan of kunnen worden gebracht met een riolering of met het oppervlaktewater.	j	Conform NRB. Het is een speciale PGS15 opslagkast met opvang.
3.5.2	Een vloeistofdichte vloer of verharding moet zijn aangelegd of hersteld overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit, of moet als vloeistofdicht zijn beoordeeld na een inspectie overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit.	nvt	
3.5.3	Indien een vloer vloeistofkerend is uitgevoerd, moet de vloer periodiek visueel worden geïnspecteerd en moet het opruimen van gelekte of gemorste stoffen zijn gewaarborgd. Hiertoe moet binnen de inrichting een procedure incidentenmanagement aanwezig zijn.	nvt	
3.6	Productopvang		
3.6.1	Een opslagvoorziening moet zodanig zijn geconstrueerd dat gelekte of gemorste gevaarlijke vloeistof in een opvangvoorziening wordt opgevangen. Daartoe moet de opvangvoorziening een capaciteit hebben van ten minste 110 % van de grootste verpakking. Echter, als 10 % van de totale inhoud van de verpakkingen meer is dan 110% van de grootste verpakking, dan moet de opvangcapaciteit gelijk zijn aan 10% van de totale inhoud van de verpakkingen tezamen. De opvangvoorziening moet voldoende bestand zijn tegen de opgeslagen stoffen.	j	
3.7	Stellingen		
3.7.1	Een stelling moet bestand zijn tegen de opgeslagen verpakte gevaarlijke stoffen en stabiel zijn. Een stelling mag niet zwaarder worden belast dan waarvoor deze ontworpen is. De geschiktheid van een stelling moet kunnen worden aangetoond.	nvt	

3.7.2	Een stelling moet zonodig tegen aanrijden zijn beveiligd. Vrijstaande, afdoende aanrijdbeschermers zijn dan vereist op hoeken van stellinggangen en –onderdoorgangen.	nvt	
3.7.3	Indien tijdens het gebruik van een stelling een stellingonderdeel blijvend is vervormd, moeten onmiddellijk passende maatregelen worden genomen. Voordat de stelling opnieuw in gebruik wordt genomen, moeten beschadigde onderdelen worden vervangen of gerepareerd. Vervolgens moet de stelling (na reparatie) worden beoordeeld conform vs. 3.7.4.	nvt	
3.7.4	De stellingconstructie moet ten minste jaarlijks visueel op doelmatigheid, juist gebruik en eventuele beschadigingen worden geïnspecteerd. De resultaten van de inspectie moeten worden geregistreerd en minimaal vijf jaar worden bewaard.	nvt	
3.7.5	De regels met betrekking tot gescheiden opslag in vs. 3.4.8 zijn eveneens van toepassing op de opslag in een stelling.	nvt	
3.7.2	Gebruik van losse pallets		
3.7.6	Losse (lege) brandbare pallets moeten buiten de opslagvoorziening worden opgeslagen.	nvt	
3.7.7	In afwijking van vs. 3.7.6 mag de opslag van losse pallets in een opslagvoorziening worden toegestaan onder de volgende voorwaarden: a) alleen losse pallets die noodzakelijk zijn voor het logistieke proces mogen in de opslagvoorziening worden geplaatst. Daarbij geldt dat maximaal 24 standaard pallets of, indien dit meer is, 5% van de aanwezige palletplaatsen in de opslag, als losse pallets in de opslag mogen worden geplaatst; b) losse pallets moeten op maaiveldniveau worden opgeslagen; c) de stapel pallets mag niet hoger zijn dan 1,8 m; d) pallets moeten in een apart vak worden opslagen van maximaal 48 standaard pallets, waarbij er boven de stapel pallets geen goederen of gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mogen worden opgeslagen. Dit vak moet gescheiden zijn van de opgeslagen stoffen of een ander vak met pallets door: - een afstand van ten minste 2,4 m of; - een scheidingsconstructie met een brandwerendheid van ten minste 30 min. De opgeslagen stoffen mogen tot een hoogte van 50 cm onder de bovenrand van de scheidingsconstructie worden opgeslagen; e) onbrandbare stoffen mogen eventueel wel naast of boven de pallets worden opgeslagen, mits ook via de verpakkingsmaterialen geen branduitbreiding kan plaatsvinden.	nvt	
3.7.8	Indien de aanwezige pallets zijn meegenomen in de risicoafweging van het uitgangspuntendocument (UPD) zoals vereist op basis van vs. 4.8.8, zijn de voorschriften 3.7.6 en 3.7.7 niet van toepassing. De voorwaarden uit het UPD zijn dan leidend.	nvt	
3.8	Explosieveiligheid		
	In een opslagvoorziening moeten de wettelijke eisen ten aanzien van explosieveiligheid in acht worden genomen. Deze eisen zijn opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet- en regelgeving. Een indeling in gevarenczones kan hiervan onderdeel uitmaken.	j	De lucht wordt afgezogen.
3.9	Onbedoeld vrijkomende dampen van verpakte gevaarlijke en/of CMR-stoffen		
3.9.1	Indien onbedoeld dampen vrij kunnen komen in een opslagvoorziening, moeten doeltreffende maatregelen worden genomen.	j	
3.10	Voorkomen van verontreinigd hemelwater		
3.10.1	Hemelwater dat in contact is gekomen met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mag niet ongecontroleerd kunnen wegstromen naar de bodem, de openbare riolering of het oppervlaktewater. Dit hemelwater moet worden opgevangen en mag pas worden geloosd als vaststaat dat het niet teveel verontreinigd is met de opgeslagen stoffen. Het hemelwater behoort regelmatig verwijderd te worden, zodat de productopvang bij vloeistoffen niet in het geding komt.	j	
3.11	Verpakking en etikettering		

3.11.1	De verpakking van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet zodanig zijn dat: • niets van de inhoud uit de verpakking onvoorzien kan ontsnappen; • het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen; • de verpakking tegen normale behandeling bestand is.	j	
3.11.2	De etikettering van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet zodanig zijn dat de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.	j	
3.11.3	De verpakking van in de buitenlucht opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet bestand zijn tegen alle mogelijke weersinvloeden.	j	
3.12	Blustoestellen		
3.12.1	Voor elke opslagvoorziening moet per 200 m ² ten minste één draagbaar blustoestel aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg of I blusstof. Het blustoestel moet tegen weersinvloeden zijn beschermd. De keuze van het type blustoestel moet zodanig zijn dat deze geschikt is om een beginnende brand van de opgeslagen stoffen te blussen.	j	Er is een blustoestel in de nabijheid.
3.13	Rook- en vuurverbod, veiligheidsignalering en veiligheidsinformatiebladen		
3.13.1	Binnen een opslagvoorziening en tevens binnen een afstand van 2 m van de opslagvoorziening mag niet worden gerookt en mag geen open vuur aanwezig zijn. Dit verbod moet duidelijk worden gemaakt met een pictogram overeenkomstig NEN-EN-ISO 7010 en NEN 3011.	j	
3.13.2	Aan de buitenzijde van een opslagvoorziening, nabij de toegangsdeur(en) moeten op duidelijk zichtbare plaatsen waarschuwborden worden geplaatst, die het gevaar van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanduiden. De desbetreffende gevaarsymbolen zijn aangebracht conform het ADR of de Europese CLP- Verordening over de indeling, etikettering en verpakking van chemische stoffen en mengsels, EG 1272/2008 (Classification, Labelling and Packaging: CLP).	j	
3.13.3	Voor stoffen waarvoor REACH dit verplicht, heeft de inrichting de bijgeleverde veiligheidsinformatiebladen beschikbaar. De VIB's moeten voldoen aan bijlage II van EG verordening nr. 1907/2006 (REACH).	j	
3.14	Vakbekwaamheid		
3.14.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet tijdens het verrichten van werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening minimaal één door het bedrijf aangestelde deskundige in de inrichting aanwezig zijn. Deze deskundige moet aantoonbaar voldoende vakbekwaamheid op het gebied van het omgaan met en het met aanwezige middelen bestrijden van een incident met de aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen. Informatie over de vakbekwaamheid van de deskundige moet binnen de inrichting aanwezig zijn.	nvt	
3.14.2	Bestuurders van transportmiddelen, bijvoorbeeld heftrucks, elektrische hef pallet trucks, moeten zowel in het veilig gebruik van het desbetreffende transportmiddel als in gevaarsaspecten die verbonden zijn aan het handelen met en opslaan van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, goed zijn opgeleid en geïnstrueerd.	nvt	

3.15	Journal en registratie		
3.15.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet per opslagvoorziening een representatief journaal aanwezig zijn. Dit journaal moet de hulpverlenende diensten een beeld geven van de te verwachten gevaren als gevolg van de opgeslagen stoffen. Dit journaal moet direct toegankelijk zijn. Het journaal moet ten minste de volgende onderdelen bevatten: • de juiste vervoersnaam, aangevuld met, zover van toepassing, de technische benaming (zie 3.1.2 ADR/IMDG-code) en de klasse van de stof zoals vermeld in het ADR of de IMDG-code; • de hoeveelheid van de stof per ADR-klasse; • de verpakkingsgroep (indien toegewezen); • het UN-nummer van de stof als mede de modelnummers van de gevaarsetiket(ten) conform art. 5.2 van het ADR; • CMR-stoffen moeten in het journaal zijn opgenomen met hun chemische naam en de vermelding CMR. • een instructie met de namen en telefoonnummers van personen met wie hulpverlenende diensten in het geval van een calamiteit contact kunnen opnemen. Het journaal moet tevens een actuele tekening bevatten waarop het volgende is aangegeven: • de plattegrond van de inrichting; • de plaats van de gebouwen en de te onderscheiden activiteiten; • de plaats waar de verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen zijn opgeslagen; • een noordpijl	j	Er is een journaal aanwezig voor de gehele locatie.
3.15.2	In het journaal kan voor de niet-gevaarlijke stoffen volstaan worden met de aanduiding van de totale hoeveelheid aanverwante stoffen en koopmansgoederen per opslagvoorziening.	j	
3.16	Toegankelijkheid voor onbevoegden		
3.16.1	Een open opslagvoorziening mag niet ongecontroleerd toegankelijk zijn voor onbevoegden. Hieraan is voldaan als het terrein als geheel afdoende is afgeschermd door muren (gebouwen), hekken, sloten van voldoende breedte en dergelijke. Als afscherming voldoet in ieder geval een vast en ten minste 1,8 m hoog hek- of gaaswerk van onbrandbaar materiaal met ten minste twee toegangsdeuren.	j	Dit geldt voor de gehele locatie.
3.17	Toegangsdeuren en vluchtwegen		
3.17.1	Een toegangsdeur tot een betreedbare opslagvoorziening moet van binnenuit zonder sleutel kunnen worden geopend.	nvt	
3.17.2	Een opslagvoorziening moet ten minste twee vluchtroutes hebben, die zoveel als mogelijk in tegenoverstelde zijden zijn gesitueerd zijn. Indien in een opslagvoorziening de afstand van het verst gelegen punt tot de deur minder bedraagt dan 15 m, kan met één deur worden volstaan. Deuren in deze vluchtroute draaien niet tegen de vluchtrichting in. Een nooddeur kan geen schuifdeur zijn.	nvt	
3.17.3	Een betreedbare opslagvoorziening moet zijn voorzien van adequate noodverlichting en vluchtrouteaanduiding, uitgevoerd overeenkomstig het Bouwbesluit.	nvt	
3.18	Verwarming		
3.18.1	Indien een verwarming aanwezig is, mag de verbrandingsruimte van deze verwarmingstoestellen niet in open verbinding staan of worden gebracht met de opslagvoorziening. De onderdelen van de verwarmingstoestellen in de opslagvoorziening mogen geen hogere oppervlaktetemperatuur hebben dan 250 °C en aanraking van de opgeslagen stoffen met deze delen is uitgesloten.	nvt	
3.19	Intern noodplan		

3.19.1	Indien in de inrichting meer dan 10 000 kg verpakte gevaarlijke stoffen of CMR-stoffen worden opgeslagen, meer dan 1 000 kg zeer giftige verpakte stoffen (ADR-klasse 6.1 Verpakkingsgroep I of stoffen van ADR-klasse 8, verpakkingsgroep I, met aanvullend etiket modelnr. 6.1) of gasflessen met ammoniak of ethyleenoxide met een totale waterinhoud van meer dan 250 l worden opgeslagen, moet in de inrichting een actueel intern noodplan aanwezig zijn. In het noodplan zijn de getroffen organisatorische en technische maatregelen ter bestrijding van ongeval of incident omschreven. In het noodplan moet onder andere de mogelijke scenario's met gevaarlijke stoffen en een lijst met telefoonnummers opgenomen zijn voor gebruik bij incidenten.	ja	
3.19.2	Regelmatig, en ten minste eenmaal per drie jaar moet het intern noodplan worden geëvalueerd, beproefd en zonodig gewijzigd. Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met veranderingen die zich in de inrichting hebben voorgedaan, en met nieuwe kennis en inzichten.	ja	
3.19.2	Nooddouche en oogspoelvoorziening		
3.19.3	Indien stoffen behorende tot verpakkingsgroep I worden opgeslagen, meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen of indien in de opslagvoorziening vorkheftrucks worden gebruikt, moeten in of nabij een betreedbare opslagvoorziening een nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig zijn die te allen tijde goed bereikbaar zijn. Een nooddouche moet zijn aangesloten op het waterleidingnet en voldoende capaciteit hebben. Een oogspoelvoorziening moet: • voldoende snel bereikbaar zijn in geval van een ongeval; • eenvoudig bedienbaar zijn; • zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden; • zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.	j	Is in de nabijheid aanwezig
3.19.3	Persoonlijke beschermingsmaatregelen		
3.19.4	Indien in een opslagvoorziening gevaar voor de veiligheid of de gezondheid van een werknemer aanwezig is of kan ontstaan, moeten voor werknemers persoonlijke beschermingsmiddelen in voldoende aantal beschikbaar zijn. Persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden onderhouden, gerepareerd en hygiënisch worden gehouden.	j	

3.19.4	Bedrijfs hulpverlening (BHV)		
3.19.5	Conform de Arbeidsomstandighedenwet en het Arbeidsomstandighedenbesluit moet elke organisatie beschikken over een deskundige bedrijfs hulpverleningsorganisatie. Dit houdt minimaal in: a. het verlenen van eerste hulp bij ongevallen; b. het beperken en het bestrijden van brand en het voorkomen en beperken van ongevallen; c. het in noodsituaties alarmeren en evacueren van alle werknemers en andere personen in het bedrijf of de inrichting; d. de bedrijfs hulpverleners beschikken over een zodanige deskundigheid, ervaring en uitrusting en zijn zodanig in aantal en zodanig georganiseerd dat zij de voornoemde taken naar behoren kunnen vervullen.	j	
	Hoofdstuk 4 Opslagvoorzieningen groter dan 10 000 kg	nvt	
	Hoofdstuk 5 Voorzieningen voor de tijdelijke opslag van verpakte gevaarlijke stoffen	nvt	
	Hoofdstuk 6 Opslag van gasflessen	nvt	
	Hoofdstuk 7 Opslag van spuitbussen en gaspatronen	nvt	
	Hoofdstuk 8 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen ADR-klassen 4.1, 4.2 en 4.3	nvt	
	Hoofdstuk 9 Opslag van een beperkte hoeveelheid organische peroxiden	nvt	
	Hoofdstuk 10 Voorschriften voor de opslag van (tank) containers	nvt	

BIJLAGE 5

Art nr	Omschrijving	Verffabriek - opslagkast (T)	Opmerkingen
	Instructie		
	als er aan de eis wordt voldaan: "j" invullen. Het vak wordt dan groen gekleurd	j	eventuele toelichting invullen
	als er niet aan de eis wordt voldaan: "o" invullen. Het vak wordt rood gekleurd	o	eventuele toelichting invullen
	als de voorvoorschrift niet van toepassing is: "nvt" in de kolom van de locatie invullen. Het vak wordt grijs gekleurd.	nvt	eventuele toelichting invullen
3.1	Het opslaan van verpakte gevaarlijke stoffen		
3.1.1	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen moeten worden opgeslagen in een daarvoor bestemde opslagvoorziening. De noodzakelijke werkvoorraad is hiervan uitgezonderd. De volgende ADR-klassen mogen niet in deze opslagvoorziening aanwezig zijn, maar moeten separaat worden opgeslagen: • ADR-klasse 1 (ontplobbare stoffen en voorwerpen); • ADR-klasse 5.2 (m.u.v. LQ-verpakkingen tot 1000 kg die stoffen bevatten met UN-nummer 3103 t.m. UN nummer 3110 (type C t.m. F zonder temperatuursbeheersing); • ADR-klasse 6.2 (infectieuze stoffen) met uitzondering van categorie UN 3291 en UN3373; • ADR-klasse 7 (radioactieve stoffen).	j	
3.1.2	Voorschrift 3.1.1 is niet van toepassing indien de in tabel 1.2 genoemde hoeveelheden niet worden overschreden.	j	
3.1.3	Onder een werkvoorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen als genoemd in voorschrift 3.1.1 wordt verstaan: de voorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die ten behoeve van de bedrijfsvoering/productie in een productieruimte/ werkruimte of per procesinstallatie of afvulininstallatie is opgesteld. • De werkvoorraad moet strikt noodzakelijk zijn; • Per gevaarlijke stof mag (voor iedere werkvoorraad) ten hoogste één aangebroken verpakkingseenheid aanwezig zijn, plus één reserve. Indien een dagvoorraad uit meer dan één verpakkingseenheid bestaat, dan mag er een dagvoorraad staan plus één reserve verpakkingseenheid; • De werkvoorraad mag zich niet bevinden in een rijroute van vorkheftrucks of andere transportmiddelen; • De werkvoorraad mag het vluchten niet belemmeren; • Gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die als werkvoorraad in een productie- of werkruimte of nabij een procesinstallatie aanwezig zijn, moeten worden bewaard in deugdelijke verpakking, die bestand is tegen de desbetreffende gevaarlijke stof. • Indien de werkvoorraad bestaat uit een hoeveelheid van meer dan 50 l dan moet de verpakking zijn geplaatst boven een lekbak of een gelijkwaardige voorziening. Hiervan kan worden afgeweken als (het desbetreffende deel van) de vloer van de desbetreffende productie/werkruimte ten minste vloestofkerend is. Voor brandbare vloeistoffen is echter altijd een lekbak of een andere gelijkwaardige voorziening vereist.	j	

3.1.4	Het is mogelijk om in de opslagvoorziening genoemd onder vs. 3.1.1 ook aanverwante stoffen of koopmansgoederen op te slaan, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de totale hoeveelheid opslag is niet meer dan 10 ton; • er worden geen gevaarlijke stoffen opgeslagen geclassificeerd als verpakkingsgroep I; • elektrische componenten en apparaten moeten spanningsvrij worden opgeslagen; • de voorschriften uit deze richtlijn gelden voor alle in de opslagvoorziening aanwezige stoffen. Daar waar in de voorschriften 'verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen' staat vermeld, moet dit gelezen worden als 'opgeslagen stoffen'.	j	
3.1.5	Lege, ongereinigde verpakking moet worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften van dit hoofdstuk (met uitzondering van paragraaf 3.4.2 en 3.6), tenzij geschikte maatregelen zijn genomen om mogelijke gevaren uit te sluiten. Hierbij moeten alle voor de stof relevante gevaren conform het ADR worden opgegeven.	j	
3.2	Bouwkundige eisen aan een opslagvoorziening		
3.2.1	Een opslagvoorziening is een brandcompartiment met een oppervlakte van maximaal 1 000 m ²	nvt	
3.2.2	De wdbdo tussen een opslagvoorziening en een andere ruimte moet ten minste 60 min bedragen in beide richtingen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste wdbdo.	nvt	
3.2.3	Voor een uitpandige opslag geldt dat de WBDBO van 60 minuten ook behaald kan worden met afstand: • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, minder dan 5 m bedraagt, moet de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 60 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 5 m bedraagt, de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 30 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 10 m bedraagt is ten aanzien van de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie geen eis van toepassing is; Binnen deze afstanden vinden geen opslag van brandbare stoffen dan wel brandgevaarlijke activiteiten (m.u.v. laad- en losactiviteiten ten behoeve van de opslagvoorziening) plaats die een brand kunnen veroorzaken of waarlangs een brand zich kan voortplanten naar de opslagvoorziening.	nvt	
3.2.4	In een in pandige opslagvoorziening mag ten hoogste: • 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn Of • 10 000 kg onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen van uitsluitend ADR-klasse 8, verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar, of ADR-klasse 9 of een combinatie van ADR-klasse 8 verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en ADR-klasse 9.	nvt	
3.2.5	Op een verdieping van een gebouw mag maximaal 500 kg of 500 l verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet.	nvt	
3.2.6	Indien meerdere opslagvoorzieningen naast elkaar zijn gelegen, mogen incidenten zich niet van de ene naar de andere opslagvoorziening kunnen verplaatsen.	nvt	
3.2.7	Het dak van een opslagvoorziening moet geconstrueerd zijn van niet-brandgevaarlijk materiaal, bepaald conform NEN 6063	nvt	

3.2.8	De vloer van een opslagvoorziening, een eventueel noodzakelijke afdekking van de (hoofd)draagconstructie, alsmede de afdekking aan de binnenzijde van de opslagvoorziening van wanden en dak (voor zover aanwezig) moeten zijn vervaardigd van materiaal, beoordeeld over ten minste de eerste 10 mm van die afdekking, dat voldoet aan Euroklasse A1 (onbrandbaar) conform NEN-EN 13501-1. Hieraan gelijkwaardig is een constructie die als geheel voldoet aan ten minste de Euroklasse 2. Verven en coatings behoeven niet te worden meegenomen.	nvt	
3.2.9	Voor de brandwerendheid moeten de volgende criteria van NEN 6069, worden aangehouden: • R voor draagconstructies zowel onder, boven als ten behoeve van de opslag zelf; • REI voor dragende wanden en vloeren; • RE voor daken • EI voor niet-dragende wanden; • EI1 voor deuren.	nvt	
3.2.10	Een deur in een constructie met een bepaalde brandwerendheid moet zelfsluitend zijn uitgevoerd. Een dergelijke deur mag uitsluitend in geopende stand zijn vastgezet, indien deze in geval van brand automatisch sluit.	nvt	
3.2.11	Indien uitsluitend onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en deze stoffen van ADR-klasse 8 verpakingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en/of ADR-klasse 9 zijn, hoeft niet voldaan te worden aan de oorschriften 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.5, 3.2.7, 3.2.8, 3.2.9 met inachtneming van vs 3.2.12. Deze uitzondering geldt niet voor verpakingsgroep I of stoffen met een bijkomend gevaar. Er mag maximaal 10 000 kg of I worden opgeslagen in een brandcompartiment.	nvt	
3.2.12	Bij een opslagvoorziening zoals gesteld in vs. 3.2.11 moet een vrije ruimte van 2 m worden aangehouden tot andere activiteiten. Deze afstand wordt duidelijk zichtbaar op de vloer aangeduid.	nvt	
3.2.13	Een opslagvoorziening mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren	nvt	
3.3	Brandveiligheidsopslagkasten		
3.3.1	Een brandveiligheidsopslagkast, waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006, moet aan NEN-EN-14470-1 voldoen. Een brandveiligheids-opslagkast waarvan het eerste gebruik dateert van vóór die datum moet ten minste voldoen aan NEN 2678. Bij het gebruik van de brandveiligheidsopslagkasten moet tevens worden voldaan aan de eisen van bijlage F. Brandveiligheidskasten met een opslagcapaciteit groter dan 250 kg of ter plaatse gebouwde kasten moeten als een reguliere opslagvoorziening conform Hoofdstuk 3 van deze PGS worden beschouwd.	j	Er is geen productcertificaat aanwezig. De aanwezige kast wordt echter op korte termijn vervangen door een nieuwe kast (PGS15 kast).
3.3.2	Binnen de inrichting moet een productcertificaat aanwezig zijn voor de brandveiligheidsopslagkast (waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006), waaruit blijkt dat de brandveiligheidsopslagkast voldoet aan de NEN-EN-14470-1.	j	Zie .3.3.1.
3.3.3	Op een verdieping mogen per brandcompartiment maximaal twee brandveiligheidsopslagkasten worden opgesteld. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet. Dit voorschrift is niet van toepassing indien uitsluitend gevaarlijke stoffen van klasse 8, verpakingsgroep II of III, zonder bijkomend gevaar en/of AFR-klasse 9 worden opgeslagen.	j	
3.3.4	Een brandveiligheidsopslagkast mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren.	j	
3.4	Gebruik opslagvoorziening		
3.4.1	In een opslagvoorziening zijn werkzaamheden ten behoeve van monsternamen en ter bestrijding van een lekkage of calamiteit toegestaan. Ompakwerkzaamheden mogen slechts plaatsvinden indien de primaire verpakking niet wordt geopend.	j	

3.4.2	Wikkelmachines zijn toegestaan in een opslagvoorziening indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de handelingen moeten strikt noodzakelijk zijn voor het logistiek proces; • er moet minimaal 3,5 m afstand tot de opslag van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in acht worden genomen; • de apparatuur moet periodiek worden onderhouden, conform de voorwaarden van de leverancier; • de apparatuur moet voorzien zijn van een noodstop (standaardeis vanuit de wet- en regelgeving voor machines); • de elektrische apparatuur moet voldoen aan de desbetreffende NEN-normen voor installatie en onderhoud; • buiten bedrijfstijd moet deze apparatuur uitgeschakeld zijn.	nvt	Er zijn geen wikkelmachines aanwezig.
3.4.3	Het stapelen van verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet plaatsvinden conform de gebruiksaanwijzing van de verpakkingleverancier, waarbij rekening wordt gehouden met de sterkte van de verpakking.	nvt	
3.4.4	Pallets met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die zijn gestapeld, moeten van een deugdelijke constructie zijn. Voor iedere wijze van verpakking moet afhankelijk van gewicht en sterkte van de verpakking een maximale stapeling worden vastgesteld	nvt	
3.4.5	Breekbare enkelvoudige verpakkingen mogen niet worden gestapeld	nvt	
3.4.6	De bewegingen en verblijfsduur van gemotoriseerde transportmiddelen in opslagvoorzieningen moeten tot een minimum worden beperkt en moeten uitsluitend ten dienste staan van ter plaatse noodzakelijke werkzaamheden.	nvt	
3.4.7	De verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening moeten regelmatig worden gecontroleerd op lekkages of beschadiging van de aanwezige verpakkingen.	j	
3.4.2	Onverenigbare combinaties		
3.4.8	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen die met elkaar gevaarlijke reacties kunnen aangaan moeten gescheiden van elkaar worden opgeslagen. Het gaat dan om reacties waarbij sterke verhoging van temperatuur of druk optreedt of waarbij gassen kunnen ontstaan die giftiger of brandbaarder zijn dan op grond van de eigenschappen van de gevaarlijkste stof van de opgeslagen stoffen is te verwachten. Dit voorschrift is niet van toepassing voor stoffen die vallen onder het regime van gelimiteerde hoeveelheden (LQ) of vrijgestelde hoeveelheden (EQ) (respectievelijk paragraaf 3.4 en 3.5 van het ADR).	j	

3.4.3	Incidenten met gemorste gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen		
3.4.9	Gemorste of gelekte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die in een opslagvoorziening zijn vrijgekomen moeten zo snel mogelijk worden opgeruimd. Daartoe moeten in of nabij de opslagvoorziening materialen aanwezig zijn om deze stoffen te immobiliseren, te neutraliseren of te absorberen. De aard en hoeveelheid van deze materialen moeten zijn afgestemd op de aard en hoeveelheid van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, en de grootte van de aanwezige verpakkingen. Indien een verpakking lekt, moet deze lekkage onmiddellijk worden verholpen, bijv. door lekkende vaten in overmaatse vaten te plaatsen. Bij lekkage moet ontwikkeling en verspreiding van giftige of explosieve stoffen of stankstoffen tot een minimum worden beperkt door doelmatige ventilatie, beperking van verspreiding van de vloeistof en snelle opname door absorptiemateriaal.	j	
3.4.10	Ten behoeve van de veiligheid van de werknemers moet binnen de inrichting een instructie aanwezig zijn die de te nemen maatregelen bij een lekkage of een incident met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen beschrijft. De bedrijfsleiding moet deze instructie actueel houden en werknemers hierover inlichten. Indien het gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 6.2 (uitsluitend categorie UN 3291 en UN 3373) betreft, moet in het bijzonder aandacht worden besteed aan het tijdig inschakelen van ter zake deskundigen.	j	
3.4.11	Bij de toegang tot de inrichting of bij de portier moet een instructie zijn aangebracht over de te nemen maatregelen in het geval van een calamiteit. Deze instructie moet gegevens bevatten van instanties of personen met wie in het geval van een calamiteit contact moet worden opgenomen.	j	
3.4.4	Hygiëne, good housekeeping		
3.4.12	De werkgever stelt regels en procedures vast voor het omgaan met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, reiniging van de werkplek en persoonlijke hygiëne waaraan de medewerkers zich moeten houden. De werkgever ziet toe op de naleving van deze procedures en regels. De werkgever richt voorzieningen in en verstrekt middelen (werkkleding) aan werknemers voor een optimale hygiëne op plaatsen waar gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn. Indien op de arbeidsplaats gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn, wordt de grootst mogelijke zorgvuldigheid en ordelijkheid in acht genomen en er is sprake van 'good housekeeping'. Werken opslagruimten worden zo schoon mogelijk gehouden. In werk- en opslagruimten wordt niet gerookt, gegeten of gedronken en geen voedsel bewaard.	j	
3.5	Bodembescherming		
3.5.1	Binnen een opslagvoorziening moeten bodembeschermende voorzieningen en maatregelen zijn getroffen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico conform de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). In de vloer van een opslagvoorziening mogen zich geen openingen bevinden die in directe verbinding staan of kunnen worden gebracht met een riolering of met het oppervlaktewater.	j	Conform NRB.
3.5.2	Een vloeistofdichte vloer of verharding moet zijn aangelegd of hersteld overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit, of moet als vloeistofdicht zijn beoordeeld na een inspectie overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit.	nvt	
3.5.3	Indien een vloer vloeistofkerend is uitgevoerd, moet de vloer periodiek visueel worden geïnspecteerd en moet het opruimen van gelekte of gemorste stoffen zijn gewaarborgd. Hiertoe moet binnen de inrichting een procedure incidentenmanagement aanwezig zijn.	nvt	
3.6	Productopvang		
3.6.1	Een opslagvoorziening moet zodanig zijn geconstrueerd dat gelekte of gemorste gevaarlijke vloeistof in een opvangvoorziening wordt opgevangen. Daartoe moet de opvangvoorziening een capaciteit hebben van ten minste 110 % van de grootste verpakking. Echter, als 10 % van de totale inhoud van de verpakkingen meer is dan 110% van de grootste verpakking, dan moet de opvangcapaciteit gelijk zijn aan 10% van de totale inhoud van de verpakkingen tezamen. De opvangvoorziening moet voldoende bestand zijn tegen de opgeslagen stoffen.	ja	
3.7	Stellingen		
3.7.1	Een stelling moet bestand zijn tegen de opgeslagen verpakte gevaarlijke stoffen en stabiel zijn. Een stelling mag niet zwaarder worden belast dan waarvoor deze ontworpen is. De geschiktheid van een stelling moet kunnen worden aangetoond.	nvt	

3.7.2	Een stelling moet zonodig tegen aanrijden zijn beveiligd. Vrijstaande, afdoende aanrijdbeschermers zijn dan vereist op hoeken van stellinggangen en –onderdoorgangen.	nvt	
3.7.3	Indien tijdens het gebruik van een stelling een stellingonderdeel blijvend is vervormd, moeten onmiddellijk passende maatregelen worden genomen. Voordat de stelling opnieuw in gebruik wordt genomen, moeten beschadigde onderdelen worden vervangen of gerepareerd. Vervolgens moet de stelling (na reparatie) worden beoordeeld conform vs. 3.7.4.	nvt	
3.7.4	De stellingconstructie moet ten minste jaarlijks visueel op doelmatigheid, juist gebruik en eventuele beschadigingen worden geïnspecteerd. De resultaten van de inspectie moeten worden geregistreerd en minimaal vijf jaar worden bewaard.	nvt	
3.7.5	De regels met betrekking tot gescheiden opslag in vs. 3.4.8 zijn eveneens van toepassing op de opslag in een stelling.	nvt	
3.7.2	Gebruik van losse pallets		
3.7.6	Losse (lege) brandbare pallets moeten buiten de opslagvoorziening worden opgeslagen.	nvt	
3.7.7	In afwijking van vs. 3.7.6 mag de opslag van losse pallets in een opslagvoorziening worden toegestaan onder de volgende voorwaarden: a) alleen losse pallets die noodzakelijk zijn voor het logistieke proces mogen in de opslagvoorziening worden geplaatst. Daarbij geldt dat maximaal 24 standaard pallets of, indien dit meer is, 5% van de aanwezige palletplaatsen in de opslag, als losse pallets in de opslag mogen worden geplaatst; b) losse pallets moeten op maaiveldniveau worden opgeslagen; c) de stapel pallets mag niet hoger zijn dan 1,8 m; d) pallets moeten in een apart vak worden opslagen van maximaal 48 standaard pallets, waarbij er boven de stapel pallets geen goederen of gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mogen worden opgeslagen. Dit vak moet gescheiden zijn van de opgeslagen stoffen of een ander vak met pallets door: - een afstand van ten minste 2,4 m of; - een scheidingsconstructie met een brandwerendheid van ten minste 30 min. De opgeslagen stoffen mogen tot een hoogte van 50 cm onder de bovenrand van de scheidingsconstructie worden opgeslagen; e) onbrandbare stoffen mogen eventueel wel naast of boven de pallets worden opgeslagen, mits ook via de verpakkingsmaterialen geen branduitbreiding kan plaatsvinden.	nvt	
3.7.8	Indien de aanwezige pallets zijn meegenomen in de risicoafweging van het uitgangspuntendocument (UPD) zoals vereist op basis van vs. 4.8.8, zijn de voorschriften 3.7.6 en 3.7.7 niet van toepassing. De voorwaarden uit het UPD zijn dan leidend.	nvt	
3.8	Explosieveiligheid		
	In een opslagvoorziening moeten de wettelijke eisen ten aanzien van explosieveiligheid in acht worden genomen. Deze eisen zijn opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet- en regelgeving. Een indeling in gevarenczones kan hiervan onderdeel uitmaken.	j	
3.9	Onbedoeld vrijkomende dampen van verpakte gevaarlijke en/of CMR-stoffen		
3.9.1	Indien onbedoeld dampen vrij kunnen komen in een opslagvoorziening, moeten doeltreffende maatregelen worden genomen.	j	
3.10	Voorkomen van verontreinigd hemelwater		
3.10.1	Hemelwater dat in contact is gekomen met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mag niet ongecontroleerd kunnen wegstromen naar de bodem, de openbare riolering of het oppervlaktewater. Dit hemelwater moet worden opgevangen en mag pas worden geloosd als vaststaat dat het niet teveel verontreinigd is met de opgeslagen stoffen. Het hemelwater behoort regelmatig verwijderd te worden, zodat de productopvang bij vloeistoffen niet in het geding komt.	j	
3.11	Verpakking en etikettering		

3.11.1	De verpakking van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet zodanig zijn dat: • niets van de inhoud uit de verpakking onvoorzien kan ontsnappen; • het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen; • de verpakking tegen normale behandeling bestand is.	j	
3.11.2	De etikettering van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet zodanig zijn dat de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.	j	
3.11.3	De verpakking van in de buitenlucht opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet bestand zijn tegen alle mogelijke weersinvloeden.	j	
3.12	Blustoestellen		
3.12.1	Voor elke opslagvoorziening moet per 200 m ² ten minste één draagbaar blustoestel aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg of 1 blusstof. Het blustoestel moet tegen weersinvloeden zijn beschermd. De keuze van het type blustoestel moet zodanig zijn dat deze geschikt is om een beginnende brand van de opgeslagen stoffen te blussen.	j	Er is een blustoestel in de nabijheid.
3.13	Rook- en vuurverbod, veiligheidsignalering en veiligheidsinformatiebladen		
3.13.1	Binnen een opslagvoorziening en tevens binnen een afstand van 2 m van de opslagvoorziening mag niet worden gerookt en mag geen open vuur aanwezig zijn. Dit verbod moet duidelijk worden gemaakt met een pictogram overeenkomstig NEN-EN-ISO 7010 en NEN 3011.	j	
3.13.2	Aan de buitenzijde van een opslagvoorziening, nabij de toegangsdeur(en) moeten op duidelijk zichtbare plaatsen waarschuwborden worden geplaatst, die het gevaar van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanduiden. De desbetreffende gevaarsymbolen zijn aangebracht conform het ADR of de Europese CLP- Verordening over de indeling, etikettering en verpakking van chemische stoffen en mengsels, EG 1272/2008 (Classification, Labelling and Packaging: CLP).	j	
3.13.3	Voor stoffen waarvoor REACH dit verplicht, heeft de inrichting de bijgeleverde veiligheidsinformatiebladen beschikbaar. De VIB's moeten voldoen aan bijlage II van EG verordening nr. 1907/2006 (REACH).	j	
3.14	Vakbekwaamheid		
3.14.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet tijdens het verrichten van werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening minimaal één door het bedrijf aangestelde deskundige in de inrichting aanwezig zijn. Deze deskundige moet aantoonbaar voldoende vakbekwaamheid op het gebied van het omgaan met en het met aanwezige middelen bestrijden van een incident met de aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen. Informatie over de vakbekwaamheid van de deskundige moet binnen de inrichting aanwezig zijn.	nvt	Minder dan 2.500 kg.
3.14.2	Bestuurders van transportmiddelen, bijvoorbeeld heftrucks, elektrische hef pallet trucks, moeten zowel in het veilig gebruik van het desbetreffende transportmiddel als in gevaarsaspecten die verbonden zijn aan het handelen met en opslaan van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, goed zijn opgeleid en geïnstrueerd.	nvt	

3.15	Journal en registratie		
3.15.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet per opslagvoorziening een representatief journaal aanwezig zijn. Dit journaal moet de hulpverlenende diensten een beeld geven van de te verwachten gevaren als gevolg van de opgeslagen stoffen. Dit journaal moet direct toegankelijk zijn. Het journaal moet ten minste de volgende onderdelen bevatten: • de juiste vervoersnaam, aangevuld met, zover van toepassing, de technische benaming (zie 3.1.2 ADR/IMDG-code) en de klasse van de stof zoals vermeld in het ADR of de IMDG-code; • de hoeveelheid van de stof per ADR-klasse; • de verpakkingsgroep (indien toegewezen); • het UN-nummer van de stof als mede de modelnummers van de gevaarsetiket(ten) conform art. 5.2 van het ADR; • CMR-stoffen moeten in het journaal zijn opgenomen met hun chemische naam en de vermelding CMR. • een instructie met de namen en telefoonnummers van personen met wie hulpverlenende diensten in het geval van een calamiteit contact kunnen opnemen. Het journaal moet tevens een actuele tekening bevatten waarop het volgende is aangegeven: • de plattegrond van de inrichting; • de plaats van de gebouwen en de te onderscheiden activiteiten; • de plaats waar de verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen zijn opgeslagen; • een noordpijl	j	Er is een journaal aanwezig voor de gehele locatie.
3.15.2	In het journaal kan voor de niet-gevaarlijke stoffen volstaan worden met de aanduiding van de totale hoeveelheid aanverwante stoffen en koopmansgoederen per opslagvoorziening.	j	
3.16	Toegankelijkheid voor onbevoegden		
3.16.1	Een open opslagvoorziening mag niet ongecontroleerd toegankelijk zijn voor onbevoegden. Hieraan is voldaan als het terrein als geheel afdoende is afgeschermd door muren (gebouwen), hekken, sloten van voldoende breedte en dergelijke. Als afscherming voldoet in ieder geval een vast en ten minste 1,8 m hoog hek- of gaaswerk van onbrandbaar materiaal met ten minste twee toegangsdeuren.	j	Dit geldt voor de gehele locatie.
3.17	Toegangsdeuren en vluchtwegen		
3.17.1	Een toegangsdeur tot een betreedbare opslagvoorziening moet van binnenuit zonder sleutel kunnen worden geopend.	nvt	
3.17.2	Een opslagvoorziening moet ten minste twee vluchtroutes hebben, die zoveel als mogelijk in tegenoverstelde zijden zijn gesitueerd zijn. Indien in een opslagvoorziening de afstand van het verst gelegen punt tot de deur minder bedraagt dan 15 m, kan met één deur worden volstaan. Deuren in deze vluchtroute draaien niet tegen de vluchtrichting in. Een nooddeur kan geen schuifdeur zijn.	nvt	
3.17.3	Een betreedbare opslagvoorziening moet zijn voorzien van adequate noodverlichting en vluchtrouteaanduiding, uitgevoerd overeenkomstig het Bouwbesluit.	nvt	

3.18	Verwarming		
3.18.1	Indien een verwarming aanwezig is, mag de verbrandingsruimte van deze verwarmingstoestellen niet in open verbinding staan of worden gebracht met de opslagvoorziening. De onderdelen van de verwarmingstoestellen in de opslagvoorziening mogen geen hogere oppervlaktetemperatuur hebben dan 250 °C en aanraking van de opgeslagen stoffen met deze delen is uitgesloten.	nvt	
3.19	Intern noodplan		
3.19.1	Indien in de inrichting meer dan 10 000 kg verpakte gevaarlijke stoffen of CMR-stoffen worden opgeslagen, meer dan 1 000 kg zeer giftige verpakte stoffen (ADR-klasse 6.1 Verpakkingsgroep I of stoffen van ADR-klasse 8, verpakkingsgroep I, met aanvullend etiket modelnr. 6.1) of gasflessen met ammoniak of ethyleenoxide met een totale waterinhoud van meer dan 250 l worden opgeslagen, moet in de inrichting een actueel intern noodplan aanwezig zijn. In het noodplan zijn de getroffen organisatorische en technische maatregelen ter bestrijding van ongeval of incident omschreven. In het noodplan moet onder andere de mogelijke scenario's met gevaarlijke stoffen en een lijst met telefoonnummers opgenomen zijn voor gebruik bij incidenten.	j	
3.19.2	Regelmatig, en ten minste eenmaal per drie jaar moet het intern noodplan worden geëvalueerd, beproefd en zonodig gewijzigd. Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met veranderingen die zich in de inrichting hebben voorgedaan, en met nieuwe kennis en inzichten.	j	
3.19.2	Nooddouche en oogspoelvoorziening		
3.19.3	Indien stoffen behorende tot verpakkingsgroep I worden opgeslagen, meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen of indien in de opslagvoorziening vorkheftrucks worden gebruikt, moeten in of nabij een betreedbare opslagvoorziening een nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig zijn die te allen tijde goed bereikbaar zijn. Een nooddouche moet zijn aangesloten op het waterleidingnet en voldoende capaciteit hebben. Een oogspoelvoorziening moet: • voldoende snel bereikbaar zijn in geval van een ongeval; • eenvoudig bedienbaar zijn; • zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden; • zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.	nvt	
3.19.3	Persoonlijke beschermingsmaatregelen		
3.19.4	Indien in een opslagvoorziening gevaar voor de veiligheid of de gezondheid van een werknemer aanwezig is of kan ontstaan, moeten voor werknemers persoonlijke beschermingsmiddelen in voldoende aantal beschikbaar zijn. Persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden onderhouden, gerepareerd en hygiënisch worden gehouden.	j	

3.19.4	Bedrijfs hulpverlening (BHV)		
3.19.5	Conform de Arbeidsomstandighedenwet en het Arbeidsomstandighedenbesluit moet elke organisatie beschikken over een deskundige bedrijfs hulpverleningsorganisatie. Dit houdt minimaal in: a. het verlenen van eerste hulp bij ongevallen; b. het beperken en het bestrijden van brand en het voorkomen en beperken van ongevallen; c. het in noodsituaties alarmeren en evacueren van alle werknemers en andere personen in het bedrijf of de inrichting; d. de bedrijfs hulpverleners beschikken over een zodanige deskundigheid, ervaring en uitrusting en zijn zodanig in aantal en zodanig georganiseerd dat zij de voornoemde taken naar behoren kunnen vervullen.	j	
	Hoofdstuk 4 Opslagvoorzieningen groter dan 10 000 kg	nvt	
	Hoofdstuk 5 Voorzieningen voor de tijdelijke opslag van verpakte gevaarlijke stoffen	nvt	
	Hoofdstuk 6 Opslag van gasflessen	nvt	
	Hoofdstuk 7 Opslag van spuitbussen en gaspatronen	nvt	
	Hoofdstuk 8 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen ADR-klassen 4.1, 4.2 en 4.3	nvt	
	Hoofdstuk 9 Opslag van een beperkte hoeveelheid organische peroxiden	nvt	
	Hoofdstuk 10 Voorschriften voor de opslag van (tank) containers	nvt	

BIJLAGE 6

Art nr	Omschrijving	Screeninktopslag (nr.11)	Opmerkingen
	Instructie		
	als er aan de eis wordt voldaan: "j" invullen. Het vak wordt dan groen gekleurd	j	eventuele toelichting invullen
	als er niet aan de eis wordt voldaan: "o" invullen. Het vak wordt rood gekleurd	o	eventuele toelichting invullen
	als de voorschrift niet van toepassing is: "nvt" in de kolom van de locatie invullen. Het vak wordt grijs gekleurd.	nvt	eventuele toelichting invullen
3.1	Het opslaan van verpakte gevaarlijke stoffen		
3.1.1	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen moeten worden opgeslagen in een daarvoor bestemde opslagvoorziening. De noodzakelijke werkvoorraad is hiervan uitgezonderd. De volgende ADR-klassen mogen niet in deze opslagvoorziening aanwezig zijn, maar moeten separaat worden opgeslagen: • ADR-klasse 1 (ontpofbare stoffen en voorwerpen); • ADR-klasse 5.2 (m.u.v. LQ-verpakkingen tot 1000 kg die stoffen bevatten met UN-nummer 3103 t.m. UN nummer 3110 (type C t.m. F zonder temperatuursbeheersing); • ADR-klasse 6.2 (infectieuze stoffen) met uitzondering van categorie UN 3291 en UN3373; • ADR-klasse 7 (radioactieve stoffen).	j	
3.1.2	Voorschrift 3.1.1 is niet van toepassing indien de in tabel 1.2 genoemde hoeveelheden niet worden overschreden.	j	
3.1.3	Onder een werkvoorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen als genoemd in voorschrift 3.1.1 wordt verstaan: de voorraad verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die ten behoeve van de bedrijfsvoering/productie in een productieruimte/ werkruimte of per procesinstallatie of afvulinstallatie is opgesteld. • De werkvoorraad moet strikt noodzakelijk zijn; • Per gevaarlijke stof mag (voor iedere werkvoorraad) ten hoogste één aangebroken verpakkingseenheid aanwezig zijn, plus één reserve. Indien een dagvoorraad uit meer dan één verpakkingseenheid bestaat, dan mag er een dagvoorraad staan plus één reserve verpakkingseenheid; • De werkvoorraad mag zich niet bevinden in een rijroute van vorkheftrucks of andere transportmiddelen; • De werkvoorraad mag het vluchten niet belemmeren; • Gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die als werkvoorraad in een productie- of werkruimte of nabij een procesinstallatie aanwezig zijn, moeten worden bewaard in deugdelijke verpakking, die bestand is tegen de desbetreffende gevaarlijke stof. • Indien de werkvoorraad bestaat uit een hoeveelheid van meer dan 50 l dan moet de verpakking zijn geplaatst boven een lekbak of een gelijkwaardige voorziening. Hiervan kan worden afgeweken als (het desbetreffende deel van) de vloer van de desbetreffende productie/werkruimte ten minste vloeistofkerend is. Voor brandbare vloeistoffen is echter altijd een lekbak of een andere gelijkwaardige voorziening vereist.	j	

3.1.4	Het is mogelijk om in de opslagvoorziening genoemd onder vs. 3.1.1 ook aanverwante stoffen of koopmansgoederen op te slaan, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de totale hoeveelheid opslag is niet meer dan 10 ton; • er worden geen gevaarlijke stoffen opgeslagen geclassificeerd als verpakkingsgroep I; • elektrische componenten en apparaten moeten spanningsvrij worden opgeslagen; • de voorschriften uit deze richtlijn gelden voor alle in de opslagvoorziening aanwezige stoffen. Daar waar in de voorschriften 'verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen' staat vermeld, moet dit gelezen worden als 'opgeslagen stoffen'.	j	
3.1.5	Lege, ongereinigde verpakking moet worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften van dit hoofdstuk (met uitzondering van paragraaf 3.4.2 en 3.6), tenzij geschikte maatregelen zijn genomen om mogelijke gevaren uit te sluiten. Hierbij moeten alle voor de stof relevante gevaren conform het ADR worden opgeheven.	j	
3.2	Bouwkundige eisen aan een opslagvoorziening		
3.2.1	Een opslagvoorziening is een brandcompartiment met een oppervlakte van maximaal 1 000 m ²	j	
3.2.2	De wdbdo tussen een opslagvoorziening en een andere ruimte moet ten minste 60 min bedragen in beide richtingen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste wdbdo.	j	De muren zijn van baksteen, De vloer is van beton en het dak is van premotecplaat. Boven het dak is een vrije ruimte van ruim 2 meter.
3.2.3	Voor een uitpandige opslag geldt dat de WBDBO van 60 minuten ook behaald kan worden met afstand: • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, minder dan 5 m bedraagt, moet de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 60 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 5 m bedraagt, de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie van de opslagvoorziening ten minste 30 min moet bedragen. Deuren, ventilatieopeningen, leidingdoorvoeren of rookluiken in deze constructie mogen geen afbreuk doen aan de vereiste brandwerendheid; • indien de afstand van de opslagvoorziening tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 10 m bedraagt is ten aanzien van de brandwerendheid van de wanden, het dak en de draagconstructie geen eis van toepassing is; Binnen deze afstanden vinden geen opslag van brandbare stoffen dan wel brandgevaarlijke activiteiten (m.u.v. laad- en losactiviteiten ten behoeve van de opslagvoorziening) plaats die een brand kunnen veroorzaken of waarlangs een brand zich kan voortplanten naar de opslagvoorziening.	nvt	
3.2.4	In een inpandige opslagvoorziening mag ten hoogste: • 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn Of • 10 000 kg onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen van uitsluitend ADR-klasse 8, verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar, of ADR-klasse 9 of een combinatie van ADR-klasse 8 verpakkingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en ADR-klasse 9.	j	
3.2.5	Op een verdieping van een gebouw mag maximaal 500 kg of 500 l verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet.	nvt	
3.2.6	Indien meerdere opslagvoorzieningen naast elkaar zijn gelegen, mogen incidenten zich niet van de ene naar de andere opslagvoorziening kunnen verplaatsen.	j	

3.2.7	Het dak van een opslagvoorziening moet geconstrueerd zijn van niet-brandgevaarlijk materiaal, bepaald conform NEN 6063	j	Het dak is van gips.
3.2.8	De vloer van een opslagvoorziening, een eventueel noodzakelijke afdekking van de (hoofd)draagconstructie, alsmede de afdekking aan de binnenzijde van de opslagvoorziening van wanden en dak (voor zover aanwezig) moeten zijn vervaardigd van materiaal, beoordeeld over ten minste de eerste 10 mm van die afdekking, dat voldoet aan Euroklasse A1 (onbrandbaar) conform NEN-EN 13501-1. Hieraan gelijkwaardig is een constructie die als geheel voldoet aan ten minste de Euroklasse 2. Verven en coatings behoeven niet te worden meegenomen.	j	De vloer is van beton.
3.2.9	Voor de brandwerendheid moeten de volgende criteria van NEN 6069, worden aangehouden: • R voor draagconstructies zowel onder, boven als ten behoeve van de opslag zelf; • REI voor dragende wanden en vloeren; • RE voor daken • EI voor niet-dragende wanden; • EI1 voor deuren.	j	De muren zijn van baksteen en hoeven alleen het dak te dragen
3.2.10	Een deur in een constructie met een bepaalde brandwerendheid moet zelfsluitend zijn uitgevoerd. Een dergelijke deur mag uitsluitend in geopende stand zijn vastgezet, indien deze in geval van brand automatisch sluit.	j	
3.2.11	Indien uitsluitend onbrandbare of niet brandonderhoudende verpakte gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en deze stoffen van ADR-klasse 8 verpakingsgroep II of III zonder bijkomend gevaar en/of ADR-klasse 9 zijn, hoeft niet voldaan te worden aan de oorschriften 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.5, 3.2.7, 3.2.8, 3.2.9 met inachtneming van vs 3.2.12. Deze uitzondering geldt niet voor verpakingsgroep I of stoffen met een bijkomend gevaar. Er mag maximaal 10 000 kg of I worden opgeslagen in een brandcompartiment.	nvt	
3.2.12	Bij een opslagvoorziening zoals gesteld in vs. 3.2.11 moet een vrije ruimte van 2 m worden aangehouden tot andere activiteiten. Deze afstand wordt duidelijk zichtbaar op de vloer aangeduid.	nvt	
3.2.13	Een opslagvoorziening mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren	j	
3.3	Brandveiligheidsopslagkasten		
3.3.1	Een brandveiligheidsopslagkast, waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006, moet aan NEN-EN-14470-1 voldoen. Een brandveiligheids-opslagkast waarvan het eerste gebruik dateert van vóór die datum moet ten minste voldoen aan NEN 2678. Bij het gebruik van de brandveiligheidsopslagkasten moet tevens worden voldaan aan de eisen van bijlage F. Brandveiligheidskasten met een opslagcapaciteit groter dan 250 kg of ter plaatse gebouwde kasten moeten als een reguliere opslagvoorziening conform Hoofdstuk 3 van deze PGS worden beschouwd.	nvt	
3.3.2	Binnen de inrichting moet een productcertificaat aanwezig zijn voor de brandveiligheidsopslagkast (waarvan het eerste gebruik heeft plaatsgevonden na 1 januari 2006), waaruit blijkt dat de brandveiligheidsopslagkast voldoet aan de NEN-EN-14470-1.	nvt	
3.3.3	Op een verdieping mogen per brandcompartiment maximaal twee brandveiligheidsopslagkasten worden opgesteld. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet. Dit voorschrift is niet van toepassing indien uitsluitend gevaarlijke stoffen van klasse 8, verpakingsgroep II of III, zonder bijkomend gevaar en/of AFR-klasse 9 worden opgeslagen.	nvt	
3.3.4	Een brandveiligheidsopslagkast mag niet in een vluchtroute zijn gelegen en mag het vluchten niet belemmeren.	nvt	
3.4	Gebruik opslagvoorziening		
3.4.1	In een opslagvoorziening zijn werkzaamheden ten behoeve van monsternamen en ter bestrijding van een lekkage of calamiteit toegestaan. Ompakwerkzaamheden mogen slechts plaatsvinden indien de primaire verpakking niet wordt geopend.	nvt	

3.4.2	Wikkelmachines zijn toegestaan in een opslagvoorziening indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: • de handelingen moeten strikt noodzakelijk zijn voor het logistiek proces; • er moet minimaal 3,5 m afstand tot de opslag van gevaarlijke stoffen en/of CMRstoffen in acht worden genomen; • de apparatuur moet periodiek worden onderhouden, conform de voorwaarden van de leverancier; • de apparatuur moet voorzien zijn van een noodstop (standaardeis vanuit de wet- en regelgeving voor machines); • de elektrische apparatuur moet voldoen aan de desbetreffende NEN-normen voor installatie en onderhoud; • buiten bedrijf tijd moet deze apparatuur uitgeschakeld zijn.	nvt	
3.4.3	Het stapelen van verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet plaatsvinden conform de gebruiksaanwijzing van de verpakking leverancier, waarbij rekening wordt gehouden met de sterkte van de verpakking.	nvt	
3.4.4	Pallets met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die zijn gestapeld, moeten van een deugdelijke constructie zijn. Voor iedere wijze van verpakking moet afhankelijk van gewicht en sterkte van de verpakking een maximale stapeling worden vastgesteld	nvt	
3.4.5	Breekbare enkelvoudige verpakkingen mogen niet worden gestapeld	nvt	
3.4.6	De bewegingen en verblijfsduur van gemotoriseerde transportmiddelen in opslagvoorzieningen moeten tot een minimum worden beperkt en moeten uitsluitend ten dienste staan van ter plaatse noodzakelijke werkzaamheden.	nvt	
3.4.7	De verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening moeten regelmatig worden gecontroleerd op lekkages of beschadiging van de aanwezige verpakkingen.	j	
3.4.2	Onverenigbare combinaties		
3.4.8	Verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen die met elkaar gevaarlijke reacties kunnen aangaan moeten gescheiden van elkaar worden opgeslagen. Het gaat dan om reacties waarbij sterke verhoging van temperatuur of druk optreedt of waarbij gassen kunnen ontstaan die giftiger of brandbaarder zijn dan op grond van de eigenschappen van de gevaarlijkste stof van de opgeslagen stoffen is te verwachten. Dit voorschrift is niet van toepassing voor stoffen die vallen onder het regime van gelimiteerde hoeveelheden (LQ) of vrijgestelde hoeveelheden (EQ) (respectievelijk paragraaf 3.4 en 3.5 van het ADR).	j	

3.4.3	Incidenten met gemorste gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen		
3.4.9	Gemorste of gelekte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die in een opslagvoorziening zijn vrijgekomen moeten zo snel mogelijk worden opgeruimd. Daartoe moeten in of nabij de opslagvoorziening materialen aanwezig zijn om deze stoffen te immobiliseren, te neutraliseren of te absorberen. De aard en hoeveelheid van deze materialen moeten zijn afgestemd op de aard en hoeveelheid van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, en de grootte van de aanwezige verpakkingen. Indien een verpakking lekt, moet deze lekkage onmiddellijk worden verholpen, bijv. door lekkende vaten in overmaatse vaten te plaatsen. Bij lekkage moet ontwikkeling en verspreiding van giftige of explosieve stoffen of stankstoffen tot een minimum worden beperkt door doelmatige ventilatie, beperking van verspreiding van de vloeistof en snelle opname door absorptiemateriaal.	j	
3.4.10	Ten behoeve van de veiligheid van de werknemers moet binnen de inrichting een instructie aanwezig zijn die de te nemen maatregelen bij een lekkage of een incident met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen beschrijft. De bedrijfsleiding moet deze instructie actueel houden en werknemers hierover inlichten. Indien het gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 6.2 (uitsluitend categorie UN 3291 en UN 3373) betreft, moet in het bijzonder aandacht worden besteed aan het tijdig inschakelen van ter zake deskundigen.	j	
3.4.11	Bij de toegang tot de inrichting of bij de portier moet een instructie zijn aangebracht over de te nemen maatregelen in het geval van een calamiteit. Deze instructie moet gegevens bevatten van instanties of personen met wie in het geval van een calamiteit contact moet worden opgenomen.	j	
3.4.4	Hygiëne, good housekeeping		
3.4.12	De werkgever stelt regels en procedures vast voor het omgaan met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, reiniging van de werkplek en persoonlijke hygiëne waaraan de medewerkers zich moeten houden. De werkgever ziet toe op de naleving van deze procedures en regels. De werkgever richt voorzieningen in en verstrekt middelen (werkkleding) aan werknemers voor een optimale hygiëne op plaatsen waar gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn. Indien op de arbeidsplaats gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanwezig zijn, wordt de grootst mogelijke zorgvuldigheid en ordelijkheid in acht genomen en er is sprake van 'good housekeeping'. Werk- en opslagruimten worden zo schoon mogelijk gehouden. In werk- en opslagruimten wordt niet gerookt, gegeten of gedronken en geen voedsel bewaard.	j	
3.5	Bodembescherming		
3.5.1	Binnen een opslagvoorziening moeten bodembeschermende voorzieningen en maatregelen zijn getroffen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico conform de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). In de vloer van een opslagvoorziening mogen zich geen openingen bevinden die in directe verbinding staan of kunnen worden gebracht met een riolering of met het oppervlaktewater.	j	Conform NRB.
3.5.2	Een vloeistofdichte vloer of verharding moet zijn aangelegd of hersteld overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit, of moet als vloeistofdicht zijn beoordeeld na een inspectie overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit.	j	
3.5.3	Indien een vloer vloeistofkerend is uitgevoerd, moet de vloer periodiek visueel worden geïnspecteerd en moet het opruimen van gelekte of gemorste stoffen zijn gewaarborgd. Hiertoe moet binnen de inrichting een procedure incidentenmanagement aanwezig zijn.	nvt	
3.6	Productopvang		
3.6.1	Een opslagvoorziening moet zodanig zijn geconstrueerd dat gelekte of gemorste gevaarlijke vloeistof in een opvangvoorziening wordt opgevangen. Daartoe moet de opvangvoorziening een capaciteit hebben van ten minste 110 % van de grootste verpakking. Echter, als 10 % van de totale inhoud van de verpakkingen meer is dan 110% van de grootste verpakking, dan moet de opvangcapaciteit gelijk zijn aan 10% van de totale inhoud van de verpakkingen tezamen. De opvangvoorziening moet voldoende bestand zijn tegen de opgeslagen stoffen.	j	
3.7	Stellingen		
3.7.1	Een stelling moet bestand zijn tegen de opgeslagen verpakte gevaarlijke stoffen en stabiel zijn. Een stelling mag niet zwaarder worden belast dan waarvoor deze ontworpen is. De geschiktheid van een stelling moet kunnen worden aangetoond.	nvt	

3.7.2	Een stelling moet zonodig tegen aanrijden zijn beveiligd. Vrijstaande, afdoende aanrijdbeschermers zijn dan vereist op hoeken van stellinggangen en –onderdoorgangen.	nvt	
3.7.3	Indien tijdens het gebruik van een stelling een stellingonderdeel blijvend is vervormd, moeten onmiddellijk passende maatregelen worden genomen. Voordat de stelling opnieuw in gebruik wordt genomen, moeten beschadigde onderdelen worden vervangen of gerepareerd. Vervolgens moet de stelling (na reparatie) worden beoordeeld conform vs. 3.7.4.	nvt	
3.7.4	De stellingconstructie moet ten minste jaarlijks visueel op doelmatigheid, juist gebruik en eventuele beschadigingen worden geïnspecteerd. De resultaten van de inspectie moeten worden geregistreerd en minimaal vijf jaar worden bewaard.	nvt	
3.7.5	De regels met betrekking tot gescheiden opslag in vs. 3.4.8 zijn eveneens van toepassing op de opslag in een stelling.	nvt	
3.7.2	Gebruik van losse pallets		
3.7.6	Losse (lege) brandbare pallets moeten buiten de opslagvoorziening worden opgeslagen.	nvt	
3.7.7	In afwijking van vs. 3.7.6 mag de opslag van losse pallets in een opslagvoorziening worden toegestaan onder de volgende voorwaarden: a) alleen losse pallets die noodzakelijk zijn voor het logistieke proces mogen in de opslagvoorziening worden geplaatst. Daarbij geldt dat maximaal 24 standaard pallets of, indien dit meer is, 5% van de aanwezige palletplaatsen in de opslag, als losse pallets in de opslag mogen worden geplaatst; b) losse pallets moeten op maaiveldniveau worden opgeslagen; c) de stapel pallets mag niet hoger zijn dan 1,8 m; d) pallets moeten in een apart vak worden opslagen van maximaal 48 standaard pallets, waarbij er boven de stapel pallets geen goederen of gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mogen worden opgeslagen. Dit vak moet gescheiden zijn van de opgeslagen stoffen of een ander vak met pallets door: - een afstand van ten minste 2,4 m of; - een scheidingsconstructie met een brandwerendheid van ten minste 30 min. De opgeslagen stoffen mogen tot een hoogte van 50 cm onder de bovenrand van de scheidingsconstructie worden opgeslagen; e) onbrandbare stoffen mogen eventueel wel naast of boven de pallets worden opgeslagen, mits ook via de verpakkingsmaterialen geen branduitbreiding kan plaatsvinden.	nvt	
3.7.8	Indien de aanwezige pallets zijn meegenomen in de risicoafweging van het uitgangspuntendocument (UPD) zoals vereist op basis van vs. 4.8.8, zijn de voorschriften 3.7.6 en 3.7.7 niet van toepassing. De voorwaarden uit het UPD zijn dan leidend.	nvt	
3.8	Explosieveiligheid		
	In een opslagvoorziening moeten de wettelijke eisen ten aanzien van explosieveiligheid in acht worden genomen. Deze eisen zijn opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet- en regelgeving. Een indeling in gevarenczones kan hiervan onderdeel uitmaken.	ja	
3.9	Onbedoeld vrijkomende dampen van verpakte gevaarlijke en/of CMR-stoffen		
3.9.1	Indien onbedoeld dampen vrij kunnen komen in een opslagvoorziening, moeten doeltreffende maatregelen worden genomen.	j	De ruimte wordt afgezogen
3.10	Voorkomen van verontreinigd hemelwater		
3.10.1	Hemelwater dat in contact is gekomen met verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen mag niet ongecontroleerd kunnen wegstromen naar de bodem, de openbare riolering of het oppervlaktewater. Dit hemelwater moet worden opgevangen en mag pas worden geloosd als vaststaat dat het niet teveel verontreinigd is met de opgeslagen stoffen. Het hemelwater behoort regelmatig verwijderd te worden, zodat de productopvang bij vloeistoffen niet in het geding komt.	nvt	

3.11	Verpakking en etikettering		
3.11.1	De verpakking van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen moet zodanig zijn dat: • niets van de inhoud uit de verpakking onvoorzien kan ontsnappen; • het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen; • de verpakking tegen normale behandeling bestand is.	j	
3.11.2	De etikettering van de in een opslagvoorziening aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet zodanig zijn dat de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.	j	
3.11.3	De verpakking van in de buitenlucht opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR stoffen moet bestand zijn tegen alle mogelijke weersinvloeden.	j	
3.12	Blustoestellen		
3.12.1	Voor elke opslagvoorziening moet per 200 m2 ten minste één draagbaar blustoestel aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg of I blusstof. Het blustoestel moet tegen weersinvloeden zijn beschermd. De keuze van het type blustoestel moet zodanig zijn dat deze geschikt is om een beginnende brand van de opgeslagen stoffen te blussen.	j	
3.13	Rook- en vuurverbod, veiligheidsignalering en veiligheidsinformatiebladen		
3.13.1	Binnen een opslagvoorziening en tevens binnen een afstand van 2 m van de opslagvoorziening mag niet worden gerookt en mag geen open vuur aanwezig zijn. Dit verbod moet duidelijk worden gemaakt met een pictogram overeenkomstig NEN-EN-ISO 7010 en NEN 3011.	j	
3.13.2	Aan de buitenzijde van een opslagvoorziening, nabij de toegangsdeur(en) moeten op duidelijk zichtbare plaatsen waarschuwborden worden geplaatst, die het gevaar van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen aanduiden. De desbetreffende gevaarsymbolen zijn aangebracht conform het ADR of de Europese CLP- Verordening over de indeling, etikettering en verpakking van chemische stoffen en mengsels, EG 1272/2008 (Classification, Labelling and Packaging: CLP).	j	
3.13.3	Voor stoffen waarvoor REACH dit verplicht, heeft de inrichting de bijgeleverde veiligheidsinformatiebladen beschikbaar. De VIB's moeten voldoen aan bijlage II van EG verordening nr. 1907/2006 (REACH).	j	
3.14	Vakbekwaamheid		
3.14.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet tijdens het verrichten van werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in een opslagvoorziening minimaal één door het bedrijf aangestelde deskundige in de inrichting aanwezig zijn. Deze deskundige moet aantoonbaar voldoende vakbekwaamheid op het gebied van het omgaan met en het met aanwezige middelen bestrijden van een incident met de aanwezige gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen. Informatie over de vakbekwaamheid van de deskundige moet binnen de inrichting aanwezig zijn.	j	
3.14.2	Bestuurders van transportmiddelen, bijvoorbeeld heftrucks, elektrische hefpallet trucks, moeten zowel in het veilig gebruik van het desbetreffende transportmiddel als in gevaarsaspecten die verbonden zijn aan het handelen met en opslaan van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen, goed zijn opgeleid en geïnstrueerd.	nvt	
3.15	Journal en registratie		

3.15.1	Indien in een inrichting meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen, moet per opslagvoorziening een representatief journaal aanwezig zijn. Dit journaal moet de hulpverlenende diensten een beeld geven van de te verwachten gevaren als gevolg van de opgeslagen stoffen. Dit journaal moet direct toegankelijk zijn. Het journaal moet ten minste de volgende onderdelen bevatten: • de juiste vervoersnaam, aangevuld met, zover van toepassing, de technische benaming (zie 3.1.2 ADR/IMDG-code) en de klasse van de stof zoals vermeld in het ADR of de IMDG-code; • de hoeveelheid van de stof per ADR-klasse; • de verpakkingsgroep (indien toegewezen); • het UN-nummer van de stof als mede de modelnummers van de gevaarsetiket(ten) conform art. 5.2 van het ADR; • CMR-stoffen moeten in het journaal zijn opgenomen met hun chemische naam en de vermelding CMR. • een instructie met de namen en telefoonnummers van personen met wie hulpverlenende diensten in het geval van een calamiteit contact kunnen opnemen. Het journaal moet tevens een actuele tekening bevatten waarop het volgende is aangegeven: • de plattegrond van de inrichting; • de plaats van de gebouwen en de te onderscheiden activiteiten; • de plaats waar de verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen zijn opgeslagen; • een noordpijl	j	Er is een journaal aanwezig voor de gehele locatie.
3.15.2	In het journaal kan voor de niet-gevaarlijke stoffen volstaan worden met de aanduiding van de totale hoeveelheid aanverwante stoffen en koopmansgoederen per opslagvoorziening.	j	
3.16	Toegankelijkheid voor onbevoegden		
3.16.1	Een open opslagvoorziening mag niet ongecontroleerd toegankelijk zijn voor onbevoegden. Hieraan is voldaan als het terrein als geheel afdoende is afgeschermd door muren (gebouwen), hekken, sloten van voldoende breedte en dergelijke. Als afscherming voldoet in ieder geval een vast en ten minste 1,8 m hoog hek- of gaaswerk van onbrandbaar materiaal met ten minste twee toegangsdeuren.	j	Dit geldt voor de gehele locatie.
3.17	Toegangsdeuren en vluchtwegen		
3.17.1	Een toegangsdeur tot een betreedbare opslagvoorziening moet van binnenuit zonder sleutel kunnen worden geopend.	nvt	
3.17.2	Een opslagvoorziening moet ten minste twee vluchtroutes hebben, die zoveel als mogelijk in tegenoverstelde zijden zijn gesitueerd zijn. Indien in een opslagvoorziening de afstand van het verst gelegen punt tot de deur minder bedraagt dan 15 m, kan met één deur worden volstaan. Deuren in deze vluchtroute draaien niet tegen de vluchtrichting in. Een nooddeur kan geen schuifdeur zijn.	nvt	
3.17.3	Een betreedbare opslagvoorziening moet zijn voorzien van adequate noodverlichting en vluchtrouteaanduiding, uitgevoerd overeenkomstig het Bouwbesluit.	nvt	
3.18	Verwarming		
3.18.1	Indien een verwarming aanwezig is, mag de verbrandingsruimte van deze verwarmingstoestellen niet in open verbinding staan of worden gebracht met de opslagvoorziening. De onderdelen van de verwarmingstoestellen in de opslagvoorziening mogen geen hogere oppervlaktetemperatuur hebben dan 250 °C en aanraking van de opgeslagen stoffen met deze delen is uitgesloten.	nvt	
3.19	Intern noodplan		

3.19.1	Indien in de inrichting meer dan 10 000 kg verpakte gevaarlijke stoffen of CMR-stoffen worden opgeslagen, meer dan 1 000 kg zeer giftige verpakte stoffen (ADR-klasse 6.1 Verpakkingsgroep I of stoffen van ADR-klasse 8, verpakkingsgroep I, met aanvullend etiket modelnr. 6.1) of gasflessen met ammoniak of ethyleenoxide met een totale waterinhoud van meer dan 250 l worden opgeslagen, moet in de inrichting een actueel intern noodplan aanwezig zijn. In het noodplan zijn de getroffen organisatorische en technische maatregelen ter bestrijding van ongeval of incident omschreven. In het noodplan moet onder andere de mogelijke scenario's met gevaarlijke stoffen en een lijst met telefoonnummers opgenomen zijn voor gebruik bij incidenten.	ja	
3.19.2	Regelmatig, en ten minste eenmaal per drie jaar moet het intern noodplan worden geëvalueerd, beproefd en zonodig gewijzigd. Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met veranderingen die zich in de inrichting hebben voorgedaan, en met nieuwe kennis en inzichten.	ja	
3.19.2	Nooddouche en oogspoelvoorziening		
3.19.3	Indien stoffen behorende tot verpakkingsgroep I worden opgeslagen, meer dan 2 500 kg verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen worden opgeslagen of indien in de opslagvoorziening vorkheftrucks worden gebruikt, moeten in of nabij een betreedbare opslagvoorziening een nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig zijn die te allen tijde goed bereikbaar zijn. Een nooddouche moet zijn aangesloten op het waterleidingnet en voldoende capaciteit hebben. Een oogspoelvoorziening moet: • voldoende snel bereikbaar zijn in geval van een ongeval; • eenvoudig bedienbaar zijn; • zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden; • zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.	j	Een oogspoelvoorziening is aanwezig. Een nooddouche wordt geplaatst.

3.19.3	Persoonlijke beschermingsmaatregelen		
3.19.4	Indien in een opslagvoorziening gevaar voor de veiligheid of de gezondheid van een werknemer aanwezig is of kan ontstaan, moeten voor werknemers persoonlijke beschermingsmiddelen in voldoende aantal beschikbaar zijn. Persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden onderhouden, gerepareerd en hygiënisch worden gehouden.	j	
3.19.4	Bedrijfshulpverlening (BHV)		
3.19.5	Conform de Arbeidsomstandighedenwet en het Arbeidsomstandighedenbesluit moet elke organisatie beschikken over een deskundige bedrijfshulpverleningsorganisatie. Dit houdt minimaal in: a. het verlenen van eerste hulp bij ongevallen; b. het beperken en het bestrijden van brand en het voorkomen en beperken van ongevallen; c. het in noodsituaties alarmeren en evacueren van alle werknemers en andere personen in het bedrijf of de inrichting; d. de bedrijfshulpverleners beschikken over een zodanige deskundigheid, ervaring en uitrusting en zijn zodanig in aantal en zodanig georganiseerd dat zij de voornoemde taken naar behoren kunnen vervullen.	j	
	Hoofdstuk 4 Opslagvoorzieningen groter dan 10 000 kg	nvt	
	Hoofdstuk 5 Voorzieningen voor de tijdelijke opslag van verpakte gevaarlijke stoffen	nvt	
	Hoofdstuk 6 Opslag van gasflessen	nvt	
	Hoofdstuk 7 Opslag van spuitbussen en gaspatronen	nvt	
	Hoofdstuk 8 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen ADR-klassen 4.1, 4.2 en 4.3	nvt	
	Hoofdstuk 9 Opslag van een beperkte hoeveelheid organische peroxiden	nvt	
	Hoofdstuk 10 Voorschriften voor de opslag van (tank) containers	nvt	

Jan van Beaumontstraat 1
2805 RN Gouda
t 5.1.2e
e info@kuiperburger.nl
w kuiperburger.nl

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	2, 91